

Innst. 9 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2010–2011)

**Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011
vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet**

Innhold

	Side
1. Rammeområde 12 – Olje og energi	5
1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi	8
1.1.1 Innledning	8
1.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer	8
1.1.3 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	11
1.1.4 Høyres hovedprioriteringer	13
1.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	19
1.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	20
1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12	21
Kap. 1800 Olje- og energidepartementet	21
Kap. 1810 Oljedirektoratet	23
Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	24
Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon	28
Kap. 1830 Forskning	32
Kap. 1832 Internasjonalisering	33
Kap. 1833 CO ₂ -håndtering	34
Kap. 1870 Petoro AS	37
Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	38
2. Rammeområde 13 – Miljø	39
2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø	43
2.1.1 Innledning	43
2.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer	43
2.1.3 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	44
2.1.4 Høyres hovedprioriteringer	47
2.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	51
2.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	52
2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13	54
Kap. 1400 Miljøverndepartementet	54
Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåkning	56
Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak	56
Kap. 1426 Statens naturoppsyn	57
Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning	59
Kap. 1429 Riksantikvaren	68
Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	69
Kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, Klif	70
Kap. 1445 Miljøvennlig skipsfart	73
Kap. 1447 Miljøhensyn i offentlige innkjøp	74
Kap. 1448 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	74
Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	74
Kap. 2465 Statens kartverk	75
Kap. 1471 Norsk Polarinstitut	75
Kap. 1474 Senter for klima og miljø	75
3. Forslag fra mindretall	76
4. Komiteens tilråding	76

Innst. 9 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2010–2011)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 vedkommende Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet

Til Stortinget

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

1. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2010–2011).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800	Olje- og energidepartementet		200 320 000
	1	Driftsutgifter	149 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	40 920 000
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	9 800 000
1810	Oljedirektoratet		325 600 000
	1	Driftsutgifter	228 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	88 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 000 000
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat		716 000 000
	1	Driftsutgifter	420 450 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	80 250 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	100 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	60	Tilskudd til skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	46 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	60 000 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	1 064 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	48 500 000
	50	Overføring til Energifondet	976 000 000
	70	Tilskudd til elektrisitetssparing i husholdninger, <i>kan overføres</i>	40 000 000
1830		Forskning	763 650 000
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	29 000 000
	50	Norges forskningsråd	722 000 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	12 650 000
1832		Internasjonalisering	23 700 000
	70	Internasjonalisering, <i>kan overføres</i>	23 700 000
1833		CO₂-håndtering	2 592 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 530 000 000
	22	CO ₂ -håndtering, internasjonalt, <i>kan overføres</i>	10 000 000
	50	Overføring til fond for CLIMIT	80 800 000
	70	Administrasjon, Gassnova SF	92 000 000
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	880 000 000
1870		Petoro AS	264 000 000
	70	Administrasjon	264 000 000

Statlig petroleumsvirksomhet

2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	25 000 000 000
30	Investeringer	25 000 000 000
2442	Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	10 600 000
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 600 000

Statens forretningsdrift

2490	NVE Anlegg	3 000 000
24	Driftsresultat	0
	1 Driftsinntekter	-54 000 000
	2 Driftsutgifter	47 300 000
	3 Avskrivninger	5 600 000
	4 Renter av statens kapital	1 100 000
	5 Investeringsformål	1 000 000
	6 Reguleringsfond	-1 000 000
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000
	Sum utgifter rammeområde 12	30 964 170 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
------	------	--------	-----------

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4800	Olje- og energidepartementet	2 545 000
3	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	1 145 000
70	Garantiprovisjon, Gassco	1 400 000
4810	Oljedirektoratet	86 800 000
1	Gebyrinntekter	11 700 000
2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	64 400 000
3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 700 000
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat	144 000 000
1	Gebyrinntekter	59 000 000
2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	71 000 000
40	Flom- og skredforebygging	14 000 000
4825	Omlegging av energibruk og energiproduksjon	996 000 000
85	Fondsavkastning	996 000 000
4829	Konsesjonsavgiftsfondet	144 900 000
50	Overføring fra fondet	144 900 000
4833	CO₂-håndtering	91 800 000
85	Fondsavkastning	91 800 000

Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet

5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	126 300 000 000
24	Driftsresultat	103 000 000 000
1	Driftsinntekter	158 000 000 000
2	Driftsutgifter	-29 600 000 000
3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000 000
4	Avskrivninger	-16 400 000 000
5	Renter av statens kapital	-6 900 000 000
30	Avskrivninger	16 400 000 000
80	Renter av statens kapital	6 900 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5490	NVE Anlegg	1 500 000
1	Salg av utstyr mv.	500 000
30	Avsetning til investeringsformål	1 000 000
Sum inntekter rammeområde 12		127 767 545 000
Netto rammeområde 12		-96 803 375 000

1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi

1.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 13. oktober 2010 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst.1 S (2010–2011). Ved Stortingets vedtak 25. november 2010 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til kr -96 803 375 000, jf. Innst. 2 S (2010–2011).

1.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Bendiks H. Arnesen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihaugen, Tor-Arne Strøm og Laila Thorsen, frå Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, og frå Senterpartiet, leiaren Erling Sande, meiner vår hovudoppgåve i energipolitikken må vere å leggje til rette for ein heilskapleg og verdiskapande energipolitikk basert på effektiv og miljøvenleg utnytting av naturressursane. Noreg skal vere ein miljøvenleg energinasjon og vere verdslaiende innanfor utvikling av miljøvenleg teknologi.

Fleirtalet er sær s nøgd med auka merksemd på at grøne arbeidsplassar innanfor energiproduksjon og miljøteknologi skal vere ei vekstnæring i Noreg, herunder satsinga på havenergi. Næringslivet treng omstillig for å rette seg mot fornyeleg energiproduksjon. Ein stor del av v r verdiskaping og velferd er tufta på utnytting av våre naturgjevne energiressursar. Fleirtalet meiner det må først ein målretta politikk  g i framtida som legg til rette for utvikling i energisektoren, og er av den grunn tilfreds med regjeringa si breie energipolitiske satsing.

Fleirtalet vil peike på verdien av at petroleumsverksemda i 2009 bidrog med 22 pst. av den totale verdiskapinga i Noreg. Regjeringas mål for petroleumsverksemden er å sikre langsiktig forvaltning av og verdiskaping på norsk sokkel, innanfor tryggleiks-, klima- og miljømessige forsvarelege rammer.

I nyare tid har vasskrafta i stor grad skaffa oss den elektrisiteten Noreg har nytta på fastlandet. Fleirtalet meiner at nye miljøvenlege energikjelder må supplere eksisterande energiproduksjon. Fleirtalet viser  g til at regjeringa arbeider for ei meir robust kraftforsyning med auka produksjon, ein meir effektiv energibruk og framleis styrking av overf ringsforbindelsane. Mellom anna av den grunn må me halde fram arbeidet for å auke produksjonen av ny fornybar energi. Fleirtalet viser  g til at regjeringa sin energipolitikk byggjer på at miljømål, og ikkje minst klimamåla, vil bestemme produk-

sjonsmoglegheitene, og at det er nødvendig å føre ein aktiv politikk for å minske veksten i energiforbruket.

ENERGI OG KLIMA

Fleirtalet viser til at regjeringa sin visjon er at Noreg skal vere ein miljø- og klimavenleg energinasjon, og vere leiande innanfor utviklinga av miljøvenleg energi. Noreg skal vere i forkant når det gjeld bruk av ny teknologi som sikrar h g ressursutnytting og minst mogeleg klimagass- og milj utslepp.

Kampen mot klimaendringar og utfordringane knytt til å dekke verda sin energitrong er viktige årsaker til at regjeringa videref rar si satsing på fangst og lagring av CO₂. Regjeringa vil bidra til å utvikle framtidsretta og effektive teknologiar slik at CO₂-handtering kan realiserast nasjonalt og internasjonalt. Målet er at Noreg skal vere eit f regangsland på området. Det handlar ikkje berre om å fange CO₂ fr  gasskraftproduksjon i Noreg, men også om at Noreg skal bidra til å utvikle kommersiell teknologi slik at fleire land kan bruke denne teknologien for å redusere sine utslepp i forbindelse med stadig aukande energiproduksjon.

SATSING P  CO₂-HANDTERING OG MILJØVENLEG GASSTEKNOLOGI

Fleirtalet er nøgd med at regjeringa vidaref rar den store satsinga på fangst og lagring av CO₂. I statsbudsjettet for 2011 vert det foreslått l yv d i underkant av 2,7 mrd. kroner til arbeid med CO₂-handtering same år.

Dette omfattar Gassnova og arbeidet med prosjektet på Mongstad, transport, lagring, forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologiar, og internasjonalt arbeid med CO₂-handtering.

CO₂ handteringsprosjektet på Mongstad er eit av de viktigaste tiltaka i klimapolitikken. Teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad er mellom verdas første og største anlegg av sitt slag under bygging. Regjeringa foreslår ei løyving på om lag 880 mill. kroner for å dekke statens del av investeringar i teknologisenteret på Mongstad. Regjeringa budsjetterer også med 1,53 mrd. kroner til planleggings- og forprosjekteringsarbeid med fullskala CO₂-fangst på Mongstad.

Fleirtalet peikar på at regjeringa foreslår eit driftsbudsjett for Gassnova SF på 92 mill. kroner i 2011. Gassnova forvaltar staten sine interesser i dei pågåande CO₂-handteringsprosjektene, og medverkar til gjennomføring av CLIMIT-programmet. Det blir foreslått at CLIMIT, som blir samfinansiert med Norges forskningsråd, skal ha ei samla ramme på 175,8 mill. kroner for 2011.

RESSURSUTNYTTING OG NORSK SOKKEL

Fleirtalet vil peike på at Noreg skal vere eit føregangsland i utvikling av miljøvenleg teknologi innan olje- og gassindustrien. Tryggleiken på norsk sokkel skal vere norske styresmakters høgste prioritet.

Ulukka på Deepwater Horizon i Mexicogulfen er ei påminning om det risikopotensiale som oljeverksemd medfører. Det er viktig å unngå at slike ulukker skjer. Fleirtalet har merka seg at det er etablert prosessar for å sikre at både styresmakter og selskap overfører relevant lærdom frå denne ulukka, til aktiviteten på norsk kontinentalsokkel. Fleirtalet peikar på at det vil ta tid før orsakar og hendelsesforløp vert klarlagt, og understrekar at føre-var-prinsippet skal ligge til grunn for all aktivitet på norsk sokkel i høve til omsynet for natur og miljø. Einkvar som har sitt daglege virke på norsk sokkel har krav på ein så trygg arbeidsplass som mogleg.

Fleirtalet har merka seg at oljemarknaden i 2010 har vore prega av vekst i etterspurnaden etter olje, og ei noko meir stabil prisutvikling enn i dei føregåande åra. Aktiviteten på norsk sokkel skal framleis vere verdsleiar innan ivaretaking av omsyna til helse, miljø, tryggleik og naturmiljøet. For petroleumsverksamheita på norsk kontinentalsokkel, der kostnadsnivået er relativt høgt, er ein oljepris på eit rimeleg høgt nivå viktig. Oljeprisen påverkar i stor grad også prisen på norsk gass. Høge oljeprisar vil også vere med å stimulere til energieffektivisering og investering i fornyeleg energi.

Interessa for norsk sokkel er god og aktiviteten er høg. Petroleumsverksemda er ei internasjonal næring, og verksemda i Noreg vert påverka av den internasjonale utviklinga med auka etterspurnad etter energi. Fleirtalet delar regjeringas mål for petroleumsverksemden, om å sikre langsiktig forvaltning og verdiskaping på norsk kontinentalsokkel innanfor tryggleiks- og miljømessige forsvarlege rammer, og i sameksistens med andre næringar. Det er framleis store olje- og gassressursar på norsk kontinentalsokkel.

FORNYBAR ENERGI OG ENERGIEFFEKTIVISERING

Fleirtalet strekar under at Noreg har eit stort potensial for fornyelege energikjelder som til dømes små-, mini- og mikrokraftverk, vind, bioenergi, sol og bølgekraft. Fleirtalet peikar på kor viktig fornyeleg energiproduksjon og energieffektivisering er for å nå våre klimapolitiske mål. Fleirtalet har derfor merka seg at regjeringa vidarefører ei rekordhøg satsing. Den samla inntekta til Energifondet anslås til 1,85 mrd. kroner i 2011. I forhold til oppdatert anslag for 2010, er dette ei auke på om lag 76 mill. kroner i 2011.

Energiomlegging og energieffektivisering er òg sentrale verkemiddel for å redusere energiforsyninga sin sårbarhet for variasjonane i nedbør og slik sikre betre balanse i energimarknaden. Fleirtalet viser til at regjeringa har ei avtale med Enova om at dei innan utgangen av 2011 skal nå eit mål for årleg fornybar energiproduksjon og energieffektivisering på 18 TWh.

Fleirtalet har òg merka seg at meir effektiv energibruk er ei sentral del av regjeringa sin politikk. Det er og store moglegheiter for ein meir effektiv energibruk i hushald, industri samt anna næringsverksemd. Den stasjonære energibruken har vore om lag på same nivå dei siste fire åra, til tross for den økonomiske veksten. Dette har ført til at energintensiteten har sunket sterkt.

Enova sine støtteordningar og aktivitet bidreg til ein meir effektiv energibruk. Mange andre tiltak, som til dømes avgifter, standardar og merkeordningar, er med på å byggje opp under arbeidet med energiomlegging.

Fleirtalet er nøgd med at Sverige og Noreg 7. september 2009 signerte ei overeinskomst om prinsippa for det vidare arbeidet med ein felles sertifikatmarknad, herunder ambisjonsnivå, ikrafttredelse, teknologinøytralitet og gjennomføring av strategiske overføringsforbindelsar. Det blir teke sikte på å etablere ein felles marknad for grøne el-sertifikat frå 1. januar 2012. Noreg er innstilt på å ta på seg ei like ambisiøs forplikting som Sverige, rekna frå det tidspunktet som ein felles el-sertifikatmarknad startar opp.

Fleirtalet peikar òg på at regjeringa har lagt til grunn at fornybardirektivet er EØS-relevant, og at det er starte ei formell prosess med EU om den norske implementeringa av direktivet.

Fleirtalet visar til at NVEs driftsbudsjett er auka med 7 mill. kroner for å styrke prioriterte oppgåver knytt til fornybar energi, mellom anna fornybardirektivet og arbeidet med elsertifikatmarknaden.

ELEKTRISITETSFORSYNING

Fleirtalet viser til at regjeringa sin visjon er at Noreg skal vere ein miljøvenleg energinasjon og verdsleiar innanfor utviklinga av fornybar energi. Fleirtalet meiner at tilstrekkeleg tilgang på energi er viktig både for folk flest i kvardagen, og for verdiskaping og arbeidsplassar. Regjeringa har derfor lagt stor vekt på å auke tilgangen av fornyeleg energi.

Fleirtalet er særst nøgd med at utbygginga av elektrisitet basert på fornyeleg energi har auka betydeleg dei siste åra. I 2009 vart det satt i drift ny vasskraft og vindkraft med ei årleg produksjonskapasitet tilsvarande 0,5 TWh. Vidare vart det gitt konsesjonar til vass- og vindkraftanlegg med ei årleg produksjonskapasitet tilsvarande om lag 1,9 TWh. Det var

øg gitt konsesjonar til fjernvarmeprosjekt med ei potensiell årleg produksjon på om lag 1,2 TWh.

Fleirtalet peikar på at ei effektiv utnytting av energiressursane er avhengig av eit velfungerande elektrisitetsnett. Fleirtalet er derfor nøgd med at regjeringa legg stor vekt på å få gjennomført utbyggingar og utbetringar av overføringsforbindelsar både innanlands og til utlandet. Fleirtalet merkar seg at Statnetts investeringar i nettet har auka sterkt i dei seinare åra, og at det i 2009 utgjorde 1 257 mill. kroner.

Fleirtalet merkar seg vidare behovet for å ha større merksemd retta mot kraftsituasjonen i enkelte område, både av omsyn til forsyningsstryggleiken, og for å unngå store, langvarige prisskilnader. Regjeringa arbeider for ei meir robust kraftforsyning med auka produksjon, ei meir effektiv energibruk, og ein fortsatt styrking av overføringsforbindelsane. Fleirtalet er særst nøgd med at regjeringa i budsjettforslaget følgjer opp politikken som er følgd dei seinare åra, med ei høg innsats knytt til innanlands energiforsyning. Det er eit høgt nivå både på løyvingane til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Enova.

Fleirtalet peikar på at tilskotet til utjamning av overføringstariffer vidareførast med 60 mill. kroner.

NOREGS VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Fleirtalet peikar på at regjeringa styrkar NVEs skredarbeid ytterlegare, med 10 mill. kroner i 2011. Midlane går til å fortsette utviklinga av ei operativ overvakings- og varslingssteneste for snø- og lausmasseskred, samt for å bidra til at drift av igangsatte overvakings- og varslingsystem for skredfarlege fjellparti oppretthaldast. Fleirtalet merkar seg også at NVE styrkast for å betre ivareta det auka beredskapsansvaret ved svikt i straumforsyninga, flaum, skred eller dambrot.

KUNNSKAP OG KOMPETANSE

Fleirtalet syner til at mange av miljøutfordringane våre må løysast ved hjelp av betre teknologi og nye produksjonsmetodar. I dette ligg store eksportutsikter for teknologimiljøa. Ei styrking av FoU-arbeidet vil vere nødvendig for å lukkast. Ny teknologi er heilt avgjerande for at vi skal kunne ta i bruk nye energikjelder utan store konsekvensar for miljøet, og fleirtalet meiner Noreg bør ha som mål å bli ein stor eksportør av teknologi og kompetanse innanfor produksjon av fornyeleg energi.

Fleirtalet visar til at regjeringa dei siste åra har styrka innsatsen innan forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologi betydeleg. Åtte forskningssentre for fornyeleg energi vart oppretta i 2009,

innanfor karbonfangst- og lagring (to sentre), vindkraft til havs (to sentre), energieffektivisering i bygningar, solceller, bioenergi og innfasing av ny fornyeleg energi i vasskraftsystemet. Auken i Energifondet i 2011 skal bidra til å styrke satsinga på fullskala demonstrasjonsprosjekt.

Fleirtalet er særst nøgd med at regjeringa legg grunnlaget for ei langsiktig prioritering for å gjere havvind til ei ny norsk næring, teknologisk og energimessig, ved ei samla satsing på 40 mill. kroner i 2011. I dette ligg både støtte til uttesting av umogne teknologiar innanfor havenergi, samt identifisering av eigna areal for vindkraft i norske havområde. Fleirtalet vil peike på kor viktig det er å vidareutvikle den kompetansen Noreg har bygd seg opp på offshore, slik at denne også skal kunne nyttast i offshore vind.

Fleirtalet peikar på at satsinga på demonstrasjon av nye teknologiar har vore jamt aukande dei seinare åra.

NORDOMRÅDA

Fleirtalet viser til at petroleumsverksemd i Barentshavet og Norskehavet skal vere verdas fremste når det gjeld miljøvenleg teknologi, miljøovervaking og oljevernberedskap.

Fleirtalet visar til at regjeringa har starte arbeidet for å oppdatere den heilskapelege forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten. Barentshavet er eit heilskapeleg økosystem, og for å bevare havet rikt og reint må petroleumsverksemda og annan aktivitet gå føre seg innanfor miljømessige forsvarlege og strenge rammer. Dette må etter fleirtalet si meining sikrast gjennom eit langsiktig samarbeid mellom aktuelle næringsaktørar, miljøorganisasjonar samt lokale, regionale og sentrale styresmakter.

Fleirtalet visar til at einigheita med Russland om maritim avgrensing i Barentshavet og Polhavet vil kunne styrke samarbeidet innan petroleumssektoren.

JAN MAYEN

I Stortingsmelding nr. 37 (2008–2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet, gjekk regjeringa inn for å starte ei opningsprosess for petroleumsverksemd ved Jan Mayen. Fleirtalet merkar seg at regjeringa har satt av 10 mill. kroner til miljøkartlegging, som vil gje norske styresmakter verdifull miljøfaglig kunnskap om området.

Fleirtalet peikar på at regjeringa foreslår å auke post 21 Spesielle driftsutgifter med om lag 7,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett i 2010. Auken heng mellom anna saman med at det er starta miljøundersøkingar og -kartlegging av området ved

Jan Mayen, noko som vil gje norske styresmakter verdifull miljøfagleg kunnskap.

1.1.3 *Fremskrittspartiets hovedprioriteringer*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Oskar J. Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, viser til at Norge er rikt på energiresurser. Disse medlemmer mener Norge kan utnytte våre muligheter som energistormakt bedre enn i dag. En sterk petroleums- og energisektor vil skape grobunn for teknologiutvikling, høy verdiskaping og god levestandard. Dette bør komme landets innbyggere og næringsliv til gode gjennom sikker tilgang til energi til en fornuftig pris. Det er behov for en mer målrettet og handlekraftig tilnærming både på energi- og petroleumsområdet.

Disse medlemmer har over flere år vært bekymret for kraftbalansen. Vi har betydelige ressurser innen vann, vind og bioenergi. Også innen mer umodne teknologier som geotermisk energi og thorium har Norge godt potensial. Med betydelig kraftutbygging i våre naboland virker kraftsituasjonen for Norden å bli gradvis bedre. Ny finsk kjernekraft og svensk suksess med grønne sertifikater gir betydelige bidrag. Potensialet innen norsk energiforsyning blir dog langt fra utnyttet tilstrekkelig. Forrige vinter viste Norge hvor avhengig vi er blitt av importert kraft – situasjonen burde være et tankekors. Situasjonen i Hordaland, Midt-Norge og Nord-Norge er også til ettertanke. Det er fullstendig uakseptabelt at strømforbrukere skal betale hele 14 kr/kWh for strøm i vannkraftnasjonen Norge.

FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer mener økt bruk av nye fornybare energikilder er et viktig bidrag for å gjøre energibruken mer fleksibel. Utviklingen og produksjon av alternative energikilder har også et stort potensial når det gjelder å skape nye arbeidsplasser. Det er bra at regjeringen endret politikk og innlemmet vannkraft i ordningen med grønne sertifikater. Det gjør at ordningen kan bli robust og realistisk. Fremskrittspartiet er dog svært kritisk til at regjeringen enda ikke har forelagt en konkret skisse til sertifikatsystem, at en overgangsordning frem til 2012 ikke er fremlagt, og at småkraftverk bygget mellom 2004 og 2009 ble ekskludert fra overgangsordningen. Det er et åpenbart løftebrudd og svekker tilliten mellom næring og myndigheter. Disse medlemmer finner det også oppsiktsvekkende at en svensk energibyråkrat på Zero10-konferansen 23. november 2010 kunne fortelle mer om det tenkte opplegget mellom Norge og Sverige enn den rød-grønne regjeringen har villet fortelle Stortinget så langt.

Disse medlemmer mener det er viktig å stimulere til mest mulig fornuftig bruk av energi, og Fremskrittspartiet stiller seg positive til kostnadseffektive tiltak som kan spare energi og omkostninger. Men, det er viktig at slike tiltak har reell effekt og ikke skaper uønskede konkurransevidninger i kraftmarkedet. Fremskrittspartiet ønsker prinsipielt en stimulan gjennom skatte- og avgiftssystemet eller markedsbaserte ordninger som hvite sertifikater fremfor byråkratistyrte ordninger slik vi har i dag.

Disse medlemmer vil fortsatt arbeide for utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsomme og miljøtilpassede vassdragsprosjekter. Konesjonsbehandling av vannkraft må forenkles, og lokalbefolkningen skal lyttes til. Det er oppsiktsvekkende at regjeringen stadig motarbeider miljøvennlig bruk av vannkraftpotensialet, gjennom for eksempel vern av Vefsna, økte skatter for vannkraftprosjekt og en nedprioritering av vannkraft i forhold til andre fornybare energiprojekt.

Store mengder vannenergi går årlig til spille. Staten må stimulere til opprustning/oppgradering av eksisterende vannkraftverk. Det ligger videre store potensialer i økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Dette er næringsvirksomhet som i stor grad kommer distriktene til nytte.

Disse medlemmer mener det skal legges vekt på at natur og miljø ikke skal utsettes for uhenksmessige belastninger i energipolitikken. Man bør derfor snarest gjennomføre en utredning om konsekvensene av visjonene om at norsk vannkraft skal fungere som Europas batteri. Disse medlemmer mener også tiden er moden for å ta en gjennomgang av vedtatte verneplaner for å se på muligheten til å utnytte energipotensialet i vernede vassdrag uten at verneverdiene ødelegges.

GASSRESSURSER

Disse medlemmer vil arbeide aktivt for at gassressursene tas i bruk til innenlands verdiskaping, industriutvikling og nyskaping. Myndighetene bør legge til rette for bygging av gasskraftverk med best tilgjengelig teknologi, og med rammevilkår på linje med EU. Fremskrittspartiet støtter arbeidet med å utvikle teknologi for CO₂-rensing, hvor testsenteret på Mongstad står i sentrum. Det er viktig å utvikle en teknologi som er attraktiv for fattige stater. Beslutning om fullskala rensing av store, norske punktutslipp for CO₂ må være avhengig av suksessfull teknologigjennombrudd.

Disse medlemmer mener Stortinget bør åpne for en bredere tilnærming i CO₂-rensearbeidet enn man har i dag. Fremfor å fastholde på prosjekter som var politisk nødvendige i 2005 bør man ta innover seg endringer i teknologi og prosjekter, slik at geografisk lokalisering ikke er forhåndsdefinert.

Hovedinfrastrukturen for gass bør være et myndighetsansvar, og det bør opprettes et selskap for å koordinere arbeidet og sikre investering i slik infrastruktur. Fremskrittspartiet øker bevilgningen til innenlandsbruk av gass i vårt budsjett.

PETROLEUMSNÆRINGEN

Disse medlemmer mener petroleumsnæringen er svært viktig for norsk økonomi. Næringen står for betydelig sysselsetting i mange regioner, og bidrar til både industriell- og teknologisk utvikling av stor betydning. Det er behov for stadig kompetanse og teknologiutvikling dersom man skal opprettholde aktivitetsnivået på norsk sokkel. Det er nødvendig at petroleumssektoren har langsiktige, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser.

Disse medlemmer mener det er beklagelig at regjeringen har lagt seg på en «vent og se»-linje i petroleumspolitikken, og ikke gjør tilstrekkelige grep for å styrke konkurransen rundt teknologiutvikling, konkurranse på sokkel og mangfoldet for leverandørindustrien.

Disse medlemmer er dog glad for at regjeringen ikke gjennomførte permanent vern av noen arealer i Nordområdene, men konstaterer med bekymring at regjeringens forvaltningsplan i stor grad utsetter beslutninger i viktige, prospektive arealer. Det er viktig at evalueringen av forvaltningspla-

nen opprettholder momentum, og at man inkluderer de nye norske havområdene i den østlige delen av det norske Barentshavet.

Disse medlemmer mener Åm-utvalgets rapport bør være sentral i den videre petroleumspolitikken. Utvalget skisserer muligheter for brutto inntektsøkning på hele 7 000 mrd. kroner ved økt oljeutvinning. Det fordrer en rekke politikkgrep, men hvor mye skal skje innenfor eksisterende felter. Regjeringens svekkelse av petroleumsrelatert forskning er et skritt i motsatt retning av Åm-utvalgets anbefalinger. Disse medlemmer finner det også bemerkelsesverdig at regjeringen ikke har hatt særlig fokus på tapte oljeressurser på Heidrun-feltet tilsvarende 45 mrd. kroner som følge av manglende boring av produksjonsbrønner.

Teknologiutvikling innen oljebransjen er særdeles viktig for fremtidig verdiskaping for nasjonen og for den globale konkurranseevnen i næringen. Teknologiutvikling har også positive ringvirkninger for næringslivet forøvrig. Fremskrittspartiet mener staten bør ta et langt større ansvar for FoU innen petroleumsnæringen, og at det bør opprettes et energi- og petroleumsforskningsfond for å sikre langsiktigheten i denne forskningen. Fremskrittspartiet foreslår derfor å sette av 10 mrd. kroner til et fond for petroleumsforskning og viser til Innst. 5 S (2010–2011).

Fremskrittspartiets alternative budsjett. Ramme 12: Energi

Kap.	Post	Merknad	Endring (i 1 000 kr)
1800	1	Mindre behov for "brannslukking" og byråkratisk ekstra arbeid som følge av utydelig politisk ledelse, samt generelle effektiviseringstiltak og bedre ressursutnyttelse gjør at posten kan reduseres	-15 000
1810	1	Som over	-15 000
1820	1	En generell effektivisering, samt delegering av søknader for mikro, mini og småkraftsaker til lokaldemokratiet vil frigjøre midler	-20 000
1825	74	Det er et enormt potensial for verdiskaping ved innenlands bruk av gass. Det bør derfor legges til rette for økt bruk av gass innenlands. Det må tas i bruk økonomiske virkemidler for å støtte bygging av infrastruktur for naturgass.	+20 000
1830	22	Se begrunnelsen for kap. 1830 post 50	-10 900
	50	FrP ønsker å ta finansieringen av energi- og petroleumsforskning ut av de årlige statsbudsjett, og i stedet finansiere forskning med avkastningen fra et fond. Det vil gi forutsigbarhet og legge grunnlag for langsiktig planlegging og gjennomføring av forskningsprosjekter. FrP ønsker å opprette et forskningsfond på 10 mrd kroner, der avkastningen av fondet skal finansiere relevante og fornuftige forskningsprosjekter.	-332 100
1830	70	Se begrunnelsen for kap. 1830 post 50	-6 400
1833	21	Midler til boring av testbrønn for CO ₂ -lagring (Johannesen- formasjonen) bevilges ikke over årets budsjett	-450 000

1.1.4 Høyres hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, viser til Høyres alternative statsbudsjett der det er foreslått å bevilge 96 660 375 000 kroner under rammeområde 12, som er 143 000 000 kroner mer enn det som følger av regjeringens forslag.

Disse medlemmer legger vekt på å føre en fremtidsrettet energipolitikk som gir en bærekraftig og sikker energiforsyning til akseptable priser. Videre vil disse medlemmer prioritere forskning og utvikling for økt verdiskaping og sysselsetting gjennom en offensiv utnyttelse av våre naturressurser og kompetanse. Disse medlemmer mener at dersom Norge skal være en energistormakt på ren fornybar energi i fremtiden må nettkapasiteten mot det øvrige Europa styrkes betydelig.

Globale perspektiver

Disse medlemmer viser til at verdens energibehov er økende, og at sikker tilgang til energi er en avgjørende forutsetning for fortsatt økonomisk vekst og velstandsutvikling i u-landene. Om lag 1,5 milliarder mennesker mangler i dag tilgang på elektrisk kraft. Hvis den fattige delen av verden skal oppnå økonomisk utvikling og komme seg ut av fattigdom, så er sikker tilgang på energi til overkommelige priser en forutsetning. Disse medlemmer viser til at selv om fornybare energikilder kan og må spille en viktigere rolle i verdens energiforsyning, så slår det Internasjonale Energibyrået (IEA) samtidig fast at de tradisjonelle fossile energikilder som kull, olje og gass fortsatt vil være klart viktigste forsyningskilder.

Disse medlemmer peker på at Norge med våre rike naturressurser, både innen olje, gass og fornybar energi, har et særlig ansvar for å møte verdens økende energibehov.

Disse medlemmer har merket seg EUs nye energistrategi der de blant annet ser mot nord og ønsker å utvikle infrastrukturen slik at Norge og andre nordiske land vil kunne spille en viktigere rolle for å styrke EUs forsyningssikkerhet. Disse medlemmer mener at det er viktig at regjeringen, og særlig olje- og energiministeren, har en aktiv dialog med EU for å styrke samarbeidet på energiområdet.

Energi og klima

Disse medlemmer tar de globale klimautfordringene på alvor. Disse medlemmer har merket seg at energiproduksjon og -forbruk globalt sett er den viktigste kilden til utslipp av klimagasser. Skal vi unngå en økning i de globale klimagassutslippene, samtidig som utviklingsland og nyindustrialiserte land får dekket sine energibehov for å løfte sin befolkning ut av fattigdom, er det nødvendig med en

kraftig satsing på fornybar energi så vel som CO₂-håndtering fra fossile energikilder. Disse medlemmer mener at klimautfordringen må møtes med tiltak både nasjonalt og internasjonalt. Samtidig vil disse medlemmer understreke at det er viktig å sette inn tiltak som gir mest mulig klimagevinst per investert krone og som gir norsk industri de samme rammebetingelsene som gjelder innenfor det øvrige EU/EØS-området slik at vi unngår karbonlekkasje.

FLOM- OG SKREDFOREBYGGING

Disse medlemmer peker på at klimaendringer vil medføre at vi etter all sannsynlighet vil oppleve mer nedbør og ekstremvær i årene fremover. Det er derfor viktig å etablere forebyggende tiltak mot flom og skred. Disse medlemmer viser derfor til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2011 foreslår å styrke satsingen på flom- og skredforebygging med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer peker på at selv om Norge i dag og i forutsigbar fremtid vil være selvforsynt med elektrisk kraft fra fornybare energikilder, særlig vannkraft, er det viktig å være med på utviklingen av nye fornybare energikilder. Stilt overfor klimautfordringen og verdens økende energibehov vil det være nødvendig å øke produksjonen av fornybar energi globalt sett. Satsing på ny fornybar energi har derfor også et industriutviklingsperspektiv. Disse medlemmer peker på at det er en rask teknologisk og industriell utvikling innenfor dette feltet som er viktig for Norge som energinasjon.

Disse medlemmer peker på at det er et betydelig potensial for økt produksjon av fornybar vannkraft fra mini-, mikro- og småkraftverk. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) anslår at det er et gjenværende potensial for utbygging av småkraft i Norge på ca. 18 TWh. Dette er ofte skånsomme utbygginger med små naturinngrep. Disse medlemmer vil dessuten peke på at ny teknologi gjør at vannkraft kan bygges ut langt mer skånsomt enn før. Disse medlemmer vil legge til rette for økt utnyttelse av potensialet innen småskala vannkraft, og viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å heve innslagspunktet for grunnrenteskatt fra 5 MW til 10 MW. Det innebærer at alle mikro-, mini- og småkraftverk blir fritatt fra grunnrenteskatt. Disse medlemmer mener videre at det bør åpnes for konsesjonsbehandling av småskala vannkraft opp til 3 MW i vernede vassdrag.

Disse medlemmer peker på at Norge gjennom vår energiproduksjon på land så vel som vår produksjon av olje og gass på kontinentalsokkelen har utviklet en kompetanse innenfor energiproduksjon som gir oss viktige konkurransemessige fortrinn

innen blant annet havenergi som det vil være viktig å utnytte. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å styrke bevilgningene til forskning på fornybar energi i RENERGI-programmet med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer erkjenner at havbasert vindkraft ennå er i en umoden fase hvor kostnadene så langt ligger langt over et kommersielt nivå. Disse medlemmer mener derfor at det ikke er realistisk å se for seg en storstilt utbygging av havenergi i Norge med det første. Det er likevel viktig at Norge bidrar til å utvikle konkurranseevnen innen havbasert energi og at norske selskaper får anledning til å bygge opp kompetanse gjennom prosjekter ute. Disse medlemmer mener derfor at det bør etableres et nasjonalt test- og demonstrasjonsprogram som kan gi industrien nødvendige referanser slik at man kan bli kvalifisert for å levere til de europeiske markedene. Samtidig vil et slikt program være nødvendig for å kommersialisere og industrialisere FoU-resultatene fra forskningssentrene.

Disse medlemmer peker på at en viktig forutsetning for å realisere vårt potensial for økt produksjon av fornybar energi er gode og forutsigbare rammebetingelser. Disse medlemmer har merket seg at det er inngått en intensjonsavtale med Sverige om et felles marked for grønne sertifikater fra 1. januar 2012. Disse medlemmer peker på at det er viktig å gi forutsigbarhet for at nye prosjekter vil komme med i et grønt sertifikatmarked, samt finne gode overgangsordninger, dersom vi ikke fortsett skal oppleve stillstand når det gjelder nye prosjekter for fornybar energiproduksjon. Disse medlemmer mener at det er viktig at et sertifikatmarked er teknologinøytralt slik at de beste løsningene som gir mest mulig fornybar energi for hver krone investert blir realisert, og vi har en reell konkurranse mellom ulike fornybar teknologier.

Disse medlemmer peker videre på at lang saksbehandlingstid for å få behandlet konsesjonssøknader innen så vel kraftproduksjon som overføringsnett er en alvorlig flaskehals i forhold til å realisere prosjekter innen produksjon av fornybar energi. Disse medlemmer mener det er viktig å få ned konsesjonsbehandlingstiden gjennom effektive saksbehandlingsrutiner og sette av tilstrekkelige ressurser.

ENERGIOMLEGGING OG ENERGIEFFEKTIVISERING

Disse medlemmer mener at for å redusere utslippet av klimagasser i Norge for å nå målsettingene i Stortingets klimaforlik fra januar 2008 er det viktig med en energiomlegging som innebærer en utfasing av bruk av fossil energi til oppvarming av bygg. Disse medlemmer viser til at det i klima-

forliket var enighet om at det var behov for en handlingsplan for overgang fra fossile energikilder til fornybare energikilder til oppvarming. Videre var det enighet om at det skulle etableres en støtteordning til konvertering av oljekjeler til fornybar varme i regi av Enova. Det var enighet om å vurdere å innføre forbud mot å erstatte gamle oljekjeler med ny i bestående bygg, og å innføre forbud med hjemmel i plan- og bygningsloven mot installering av oljekjel i nye bygninger.

Disse medlemmer vil imidlertid samtidig peke på at innenfor energieffektivisering i privatboliger er potensialet uforløst. Disse medlemmer viser til at 40 pst. av Norges netto innenlands stasjonære sluttforbruk av energi, 80 TWh, brukes til drift av bygninger og funksjonalitet for brukerne. Disse medlemmer peker på at den billigste og mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes. Disse medlemmer viser til at det i Norge er et stort potensial for energieffektivisering innen alle sektorer. Potensialet er ikke minst betydelig innen byggsektoren. En studie fra SINTEF Byggforsk fra 2009 viser at vi kan spare 12 TWh i bygg innen 2020. Dette tilsvarer årlig energiforbruk til 600 000 boliger. Disse medlemmer mener derfor at det bør settes i verk sterkere tiltak for å realisere dette potensialet. Dette må omfatte ytterligere krav til tiltak som optimaliserer energiforvaltningen i alle nybygg. Siden bygningsmassen skiftes ut svært langsomt kan vi ikke nå potensialet for energieffektivisering i bygningsmassen gjennom skjerpede energikrav til nye bygg og større rehabiliteringer alene. Vi må også utnytte potensialet for energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse. Det bør derfor også stimuleres til energieffektivisering i eksisterende boliger gjennom blant annet bruk av skatteincentiver, samt tilbud om gratis energisjekk.

Disse medlemmer peker videre på at automatisk avlesing av strømmålere vil kunne spille en viktig rolle for energieffektivisering i private husholdninger. Disse medlemmer viser til at nettselskap over hele verden skaffer seg i dag smarte målere for å forbedre energieffektiviseringen. Smarte målere gir sanntidsinformasjon om energiforbruk og øker forbrukernes bevissthet rundt eget strømforbruk. En kontinuerlig oppdatert oversikt over eget strømforbruk per time, dag, uke eller måned, kombinert med priser, vil gi forbrukerne innsikt i forbruk og resultat av endring i forbruk. Forbrukeren vil umiddelbart kunne se effekt av endring i strømforbruk, og dette vil motivere til økt fokus på energieffektivisering. En slik løsning vil også kunne gi motivasjon til å etablere andre enøk-tjenester og produkter. Smarte målere vil dessuten styrke effektsituasjonen gjennom bedre informasjon til forbrukerne slik at forbruket av

elektrisk kraft jevner seg ut, og effekttoppene blir mindre.

Disse medlemmer viser til at NVE tidligere har ment at utrulling av automatisk måleravlesing til alle landets strømkunder kan skje fra 1. januar 2016, men det kan ikke utelukkes en utsettelse helt til 2018. I mellomtiden vil Finland ha bygd ut automatisk måleravlesing til alle sine strømkunder, også Danmark er i gang, mens Sverige er ferdig med sin utbygging. Norge var først ute med å liberalisere kraftmarkedet, men ser ut til å bli sist i Norden med å ta i bruk den nye teknologien for automatisk måleravlesing av strømforbruket. Disse medlemmer mener derfor at det er behov for fortgang i arbeidet med automatisk måleravlesing, samtidig som man må sikre at den best anvendelige teknologien blir tatt i bruk.

Disse medlemmer viser til at EU i sin energi- og klimapakke har vedtatt både at 20 pst. av EUs samlede energiforbruk i 2020 skal komme fra fornybare energikilder og at energibruken skal effektiviseres med 20 pst. i forhold til «business as usual». Disse medlemmer peker på at energieffektivisering i bygninger vil gjøre det lettere å nå disse forpliktelsene, samt de forpliktelser vi vil bli pålagt i kommende revidert utgave av EUs bygningsenergidirektiv.

Disse medlemmer mener at det er viktig med gode merkeordninger for bygg, ikke minst ved salg og utleie, slik at energieffektivitet i større grad kan gjenspeiles i salgspris eller leiepris. Disse medlemmer viser til at Stortinget vedtok å innføre en energimerkeordning for bygg gjennom endringer i energiloven våren 2009, jf. Ot.prp. nr. 24 (2008–2009). Denne energimerkeordningen kan også brukes til å stille krav til energibruk i nye bygninger. Spesielt bør offentlige byggeiere etter disse medlemmers mening gå foran. Disse må være klare forbilder for landets øvrige brukere.

Disse medlemmer viser til at private husholdninger utgjør 68 pst. av energiforbruket i Norges bygningsmasse. Derfor er det avgjørende at privatpersoner har klare incentiver til å investere i energieffektiviseringstiltak. Enova har i dag en sjablongbasert støtteordning for selektive energitiltak mot husholdninger. Utover dette er minstegrensen for å utløse støtte fra Enova 500 000 kWh spart energi per år. I praksis betyr dette at Enovas midler ikke er tilgjengelige for privatboliger og mindre boligselskaper. Disse medlemmer mener at den enkelte boligeier bør gis gode incentiver til å effektivisere energibruken i egen bolig. Den enkelte boligeier bør derfor stimuleres til energieffektiviseringstiltak gjennom for eksempel skattefradrag for dokumenterte utgifter til energisparingstiltak i egen bolig. Det er en enkel, effektiv og ubyråkratisk modell som vil utløse betydelig energieffektivisering i Norge, i segmenter i

bygningsmassen som i dag har få eller ingen offentlige støtteordninger. Disse medlemmer har merket seg at skattefradrag for energieffektivisering i egen bolig er vedtatt innført i Sverige og USA.

Disse medlemmer mener at så vel energikrav som støtteordninger må være teknologinøytrale slik at man oppnår mest mulig energieffektivisering for hver investert krone. Disse medlemmer mener derfor at energikrav og støtteordninger må basere seg på krav til levert energi i bygningen. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i forslag til nye TEK-forskrifter ønsker å fase ut elektrisitetsbruk, til tross for NVEs faglige innsigelser om at strøm til oppvarming av bygninger både er rent og effektivt. Disse medlemmer mener at dette er uheldig.

Disse medlemmer peker på at elektrisitetsforbruk i Norge kommer fra ren og miljøvennlig vannkraft. Elektriske varmesystemer anvender etablert strømmnett, og krever ikke en parallell infrastruktur. Nye, fornybare energikilder vil i stor utstrekning kunne transporteres og anvendes med elektrisitet som energibærer. Elvarmen kan raskt og effektivt reguleres til rett temperatur, og medfører derfor et lavt behov for levert energi til bygget.

Disse medlemmer mener det er viktig med en bred tilnærming til energieffektivisering, og at en best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser oppnås gjennom en teknologinøytral støtteordning til energieffektiviseringstiltak.

OVERFØRINGSKAPASITET

Disse medlemmer peker på at nesten all norsk kraftforsyning er basert på fornybar vannkraft. Norge har i tillegg et stort ressursgrunnlag innen fornybar energi som fortsatt ikke er utnyttet. Det gjelder både innen vannkraft, vindkraft, bioenergi og teknologier som foreløpig er mer umodne. Disse medlemmer peker imidlertid på at dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder disse energikildene vil det være nødvendig å styrke overføringskapasiteten for elektrisk kraft innenlands, samtidig som hensynet til sårbare naturområder ivaretas.

Disse medlemmer peker videre på at dersom våre fornybare energikilder skal bidra til bedre forsyningssikkerhet i våre europeiske naboland og til reduserte klimagassutslipp gjennom å erstatte konvensjonell kullkraft, er det nødvendig med en kraftig styrking av overføringskapasiteten mellom Norge og det øvrige Europa. Dette vil også være nødvendig for å ha et marked for det kraftoverskudd som blant annet følger av å innfri Stortingets målsettinger om økt produksjon av fornybar energi og energieffektivisering.

FANGST OG LAGRING AV CO₂

Disse medlemmer viser til Det internasjonale energibyråets (IEA) rapport, World Energy Outlook 2010, der det fremgår at verdens energibehov kan øke med om lag 50 pst. innen 2035. Deler av veksten vil møtes gjennom satsing på ny fornybar energiproduksjon, men de fossile energikildene olje, gass og kull vil fortsatt være viktige energikilder i de kommende tiårene. I tillegg kommer utslipp fra prosesser i industrien. Det er derfor viktig å utvikle en kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂.

Disse medlemmer peker på at dersom teknologi for fangst og lagring av CO₂ skal være et effektivt tiltak for å redusere utslipp av klimagasser må kostnadene ved å bruke denne teknologien være konkurransedyktige i forhold til internasjonale priser på klimavoter. Disse medlemmer peker på at en vellykket satsing vil kunne gjøre fangst og lagring av CO₂ til et sentralt virkemiddel i klimapolitikken. Disse medlemmer viser til at i henhold til IEA vil fangst og lagring av CO₂ kunne bidra til 14–19 pst. av den nødvendige reduksjonen i CO₂-utslippene i verden.

Disse medlemmer mener at forskning og utvikling av teknologi for fangst og lagring, samt bygging av testsenter og demonstrasjonsanlegg for slik teknologi, må ha som formål å bidra til å utvikle fremtidsrettede og effektive teknologier slik at CO₂-håndtering kan realiseres nasjonalt og internasjonalt. Dette handler etter disse medlemmers mening om mer enn å fange CO₂ fra gasskraftprosjekt i Norge for å møte våre nasjonale utslippskrav. Målsettingen må være å bidra til å utvikle teknologi slik at også andre land kan bruke denne effektivt som et virkemiddel til å redusere CO₂-utslipp. Disse medlemmer mener at fremdriftsplan og valg av teknologiske løsninger for CO₂-håndtering i Norge må legge denne målsettingen til grunn.

Disse medlemmer viser til at det de siste årene har foregått et omfattende utredningsarbeid, i regi av både den forrige og den nåværende regjering, med mål om å fremme miljøvennlig gasskraftteknologi. Det har kommet flere rapporter fra noen av våre fremste fagmiljøer – Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat og Gassnova – som har vurdert teknologi og kostnader ved fullskala CO₂-håndtering. Disse medlemmer viser også til rapporten fra Gassteknologiutvalget – NOU 2002:7. Disse rapportene konkluderer med at det hersker stor usikkerhet om teknologi og kostnader for fullskala renseanlegg for CO₂ fra gasskraftverk. Med dagens teknologi overstiger rensekostnadene for CO₂ fra gasskraftverk klart tiltakskostnadene for å redusere CO₂-utslipp internasjonalt, slik disse fremkommer

ved prisen for CO₂-utslipp i det europeiske kvotemarkedet. Det er helt nødvendig å redusere kostnadene knyttet til fangst og deponering av CO₂ fra fossil kraftproduksjon. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder.

Disse medlemmer peker på at erfaringene fra prosjektplanlegging og utredningsarbeid i Norge og andre land viser at utvikling av CO₂-fangstteknologi er kostbart. Med tanke på de store, globale klimautfordringene mener disse medlemmer at Norge har et betydelig ansvar for å få på plass teknologi som kan bidra til å redusere klimagassutslipp og samtidig sikre tilgang på energi.

Disse medlemmer mener at Norges første fullskala renseanlegg bør realiseres der det har størst læringsverdi og lavest kostnader. Disse medlemmer viser til at regjeringens opprinnelige tidsplan for fullskala CO₂-håndtering på Mongstad innen 2014 ikke ville holde, og at det tidligst kan treffes en investeringsbeslutning om fullskala CO₂-håndtering i 2014. Det innebærer at anlegget vil stå ferdig i 2018 eller senere. Utsettelsen var begrunnet i de store økonomiske og tekniske utfordringene som er knyttet til prosjektet.

Disse medlemmer har merket seg at det i budsjettproposisjonen for 2011 redegjøres for ytterligere utfordringer i prosjektet, blant annet mulig helsefare ved bruk av aminer for CO₂-fangst. På bakgrunn av dette åpner regjeringen for om det bør legges til grunn alternative løsninger for den videre prosjektgjennomføringen enn den teknologien som hittil har ligget til grunn. En eventuell åpning for alternative teknologier vil medføre arbeid hvor det samlede erfaringsgrunnlaget er mer begrenset. Dette kan medføre lengre gjennomføringstid og økte planleggingskostnader.

Disse medlemmer har videre merket seg at regjeringen anslår de samlede investeringskostnadene for fullskala fangst og lagring av CO₂ fra kraftvarmeverket på Mongstad til om lag 20–25 mrd. kroner. Disse medlemmer peker på at investeringer i en slik størrelsesorden er langt høyere enn det man opererer med i anlegg for CO₂-fangst i andre land. Disse medlemmer har også merket seg at flere teknologileverandører har presentert løsninger for CO₂-fangst med langt lavere investeringer enn det som her presenteres.

Disse medlemmer mener derfor at man ikke bare bør vurdere om den teknologien man hittil har lagt til grunn på Mongstad, aminrensing, bør erstattes av andre løsninger, men også at man må vurdere selve lokaliseringen av prosjektet. Disse medlemmer har merket seg at lederen av Lavutslippsut-

valget, professor Jørgen Randers, har lansert tanken om å flytte prosjektet for fullskala fangst og lagring av CO₂ fra gasskraftverk fra Mongstad til et nytt prosjekt. Et aktuelt alternativ vil kunne være Industrikraft Møres planer om et gasskraftverk i Elnesvågen, men også andre alternativer bør vurderes. Man da vil da unngå de betydelige ekstrakostnader og teknologiske og sikkerhetsmessige utfordringene det er å bygge fullskala anlegg for fangst av CO₂ i et "varmt" gasskraftverk i drift, samtidig som det fortsatt vil være banebrytende teknologisk.

Disse medlemmer har videre merket seg at Sintefs konserndirektør Torstein Haarberg i Adresseavisen 13. november sier at regjeringen bør droppe planene om et fullskala CO₂-renseanlegg på Mongstad, og at prosjektet kan gjøres bedre og billigere i Midt-Norge. Disse medlemmer viser til at det ved Sintef forskes på renseteknologiene som skal benyttes videre ved gasskraftverket på Mongstad.

Disse medlemmer har merket seg at Sintefsjeffen sier at man knapt finner et dyrere sted å bygge fullskala rensanlegg enn akkurat på Mongstad. Årsaken er blant annet at anlegget skal bygges ved et oljeraffineri, noe som gjør at man må ta ekstra hensyn til eksplosjonsfaren. I tillegg må rensanlegget integreres i et gasskraftverk i drift.

Disse medlemmer viser til at det aldri er blitt bygget et gasskraftverk med rensing, og det første fullskala rensanlegget vil nødvendigvis bli dyrt. Det behøver likevel ikke bli like dyrt som Mongstad hvis det bygges et annet sted. Disse medlemmer stiller spørsmålsteget ved klokheden i å bygge det første fullskala fangstanlegget for CO₂ fra gasskraft på et sted hvor det samtidig er en rekke andre faktorer som gjør det svært teknologisk komplisert og dyrt. Å bygge det første fullskala fangstanlegget i verden for CO₂ fra et gasskraftverk innebærer i seg selv en betydelig teknologiutvikling uten de ekstra kompliserende faktorene på Mongstad.

Disse medlemmer mener at byggingen av et fullskala anlegg for fangst av CO₂ fra gasskraftverk bør starte fra bunnen av, fortrinnsvis et annet sted enn på Mongstad. Det bør i den sammenheng utlyses en åpen anbudsprosess der alle selskaper som leverer ulike renseteknologier får mulighet til å delta. På Mongstad bør man etter disse medlemmers mening i stedet satse videre på testsenteret (TCM). Disse medlemmer mener det er viktig å se på TCM i et lengre tidsperspektiv. Teknologien for fangst av CO₂ må kontinuerlig utvikles, og det er viktig at det er mulig å modifisere og utvikle testsenteret til kontinuerlig testing og utvikling av fangstteknologier. Å flytte anlegget for fullskala fangst av CO₂ fra Mongstad vil kunne gi større muligheter for en langsiktig utnyttelse av TCM. Det utelukker ikke at man

på et senere tidspunkt, til lavere kostnader, kan renses gasskraftverket på Mongstad.

Disse medlemmer vil understreke at enhver lokalisering forutsetter en tilfredsstillende løsning for transport og lagring av CO₂.

ENERGI OG INDUSTRI

Disse medlemmer peker på at kraftintensiv industri står for en stor del av forbruket av elektrisk kraft i Norge sammenlignet med andre land. Disse medlemmer peker på at samtidig som «forurenser betaler»-prinsippet er et viktig prinsipp i miljøpolitikken, må vi søke å unngå at produksjonen denne industrien står for flyttes til land med dårligere miljøkrav enn Norge på grunn av dårligere rammebetingelser innen energi- og miljøområdet enn det landene rundt oss har.

Disse medlemmer mener derfor at Norge bør følge det arbeidet som gjøres i EU for å unngå karbonlekkasje nøye, og legge seg på samme linje som EU når det gjelder tildeling av vederlagsfrie klimakvoter og i mulighetene for å kompensere industrien for høye kraftpriser som følge av EUs kvotehandelssystem.

PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Disse medlemmer vil peke på olje- og gassvirksomhetens betydning for norsk økonomi og næringsliv, både finansielt og industrielt. Disse medlemmer vil understreke avhengigheten av fremtidige oljeinntekter i kommende offentlige budsjetter. Disse medlemmer vil her peke på at regjeringen i sine langtidsprogram også innberegner inntekter fra funn som ennå ikke er gjort. Et fortsatt høyt lete- og utvinningsnivå er derfor nødvendig for at regjeringen skal kunne innfri sine planer og løfter om økte utgifter over offentlige budsjetter og økende velferd her i landet.

Disse medlemmer viser til at norsk oljeproduksjon har vært fallende siden 2001, mens gassproduksjonen er ventet å øke enda noen år fremover. Gassproduksjonen vil derfor relativt sett bli viktigere for Norges petroleumsinntekter i årene fremover. Samtidig er det stor usikkerhet knyttet til fremtidige gasspriser. Økt utvinning av ukonvensjonelle gassressurser som skifergass har økt tilbudet, og dermed konkurransen for norsk gass, i blant annet det nord-amerikanske markedet. Mye tyder på at vi her står overfor et teknologisk gjennombrudd som kan presse prisen på norsk gass nedover de kommende årene. Samtidig spiller norsk gass en viktig rolle for å redusere de europeiske klimagassutslippene gjennom å erstatte kull i den europeiske energiforsyningen.

Disse medlemmer peker på at olje- og gassproduksjonen på norsk kontinentalsokkel er vår viktigste næringsklynge i forhold til verdiskaping i

Norge. Olje- og gassutvinning til havs er et av de få områder i verden hvor Norge er teknologisk ledende. Kompetansen i denne næringsklyngen er vårt fremste konkurransefortrinn. Det er derfor viktig å tilføre miljøene innen petroleumsnæringen nye utfordringer gjennom blant annet tilgang på nye, lovende letearealer. Det er gjennom nye, store utfordringer disse miljøene klarer å videreutvikle sin kompetanse.

Disse medlemmer peker på at selv om aktivitetsnivået innen petroleumsnæringen vil være høyt også de neste årene, er det få nye store utfordringer i de områder på kontinentalsokkelen som så langt er åpnet for olje- og gassvirksomhet. Det vil derfor etter disse medlemmers mening være viktig å åpne nye attraktive områder for leting og utvinning av olje og gass de nærmeste årene. Disse medlemmer peker her særlig på havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen som geologisk er spesielt lovende med tanke på nye olje- og gassfunn. Disse medlemmer mener at det i disse områdene bør konsekvensutredes fremtidig olje- og gassvirksomhet, og forventer at det åpnes for slik konsekvensutredning når revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen legges frem for Stortinget i 2011. I en slik konsekvensutredning må det legges vekt på strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap, og til sameksistens med andre næringer, spesielt fiskeri- og havbruksnæringen.

Disse medlemmer har merket seg gjennombruddet i forhandlingene med Russland om grenselinjespørsmålet det siste året, og er tilfreds med at det endelig har blitt en avklaring i dette. Med forbehold om at avtalen blir ratifisert i den russiske Dumaen og det norske Stortinget vil store nye havområder med dette bli tilgjengelig for fremtidig olje- og gassutvinning. Disse medlemmer mener at det er viktig at Norge kommer tidlig på banen med seismiske undersøkelser og åpning av området for leteaktivitet, blant annet for å sette standarder for helse, miljø og sikkerhet for aktiviteten i et område vi med stor sannsynlighet må anta at Russland ønsker å utnytte.

Disse medlemmer peker på at Norge har en av verdens mest komplette og avanserte maritime næringsklynger. Disse medlemmer mener derfor at det også for denne næringen er viktig at nye områder åpnes for petroleumsaktivitet for å opprettholde og videreutvikle den maritime offshorenæringen i Norge.

Disse medlemmer mener at det er viktig at økt petroleumsvirksomhet utenfor kysten av Nord-Norge også medfører økt lokal verdiskaping på land. Disse medlemmer har merket seg at Statoil i sine industriskisser for utbygging av Nordland VI og VII anslår at 2 000 varige arbeidsplasser – noe som er halvparten av alle varige arbeidsplasser i forbindelse med eventuell petroleumsvirksomhet i dette området

– vil kunne havne i regionen dersom det blir bygget et landanlegg i forbindelse med slik petroleumsvirksomhet. Disse medlemmer vil legge til rette for å realisere dette potensialet. Disse medlemmer har merket seg at Statoil sier at det er mulig å øke ringvirkningene ved utdanning og leverandørutvikling. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig at det lokale næringsliv i Nord-Norge settes i stand til å konkurrere om leveranser til virksomheten på sokkelen. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å sette av 200 mill. kroner over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett til å utvikle petroleumsnæringen i Nord-Norge i forbindelse med en eventuell fremtidig petroleumsvirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen. Midlene er særlig ment å gå til en styrking av lokal kompetanse gjennom utdanningsinstitusjonene i regionen, slik som Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Narvik og Universitetet i Tromsø.

Disse medlemmer mener at det er viktig med mangfold og konkurranse på sokkelen der flere uavhengige miljøer i lisensene kan utfordre hverandre med ulike faglige løsninger. Disse medlemmer peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydro har medført at Statoil har blitt en meget dominerende aktør på norsk sokkel. Disse medlemmer mener mangfold og konkurranse på sokkelen er viktige prinsipper for en god utvikling i petroleumsnæringen. I dagens situasjon mener disse medlemmer at det er viktig å styrke Petoro, slik at de kan holde et sterkt fokus på utviklingen i de ulike lisensene, ikke minst når det gjelder å sørge for en høyere utnyttelsesgrad i eksisterende felt. Disse medlemmer har merket seg at Åm-utvalget har estimert bruttoverdien av å øke utvinningsgraden i eksisterende felt til 70 pst. til å være 7 000 mrd. kroner. Disse medlemmer mener at det er viktig at Petoro har mulighet til å bygge opp nødvendig kompetanse for å være en aktiv deltager i de ulike lisensene. Disse medlemmer vil i sitt alternative budsjett for 2011 derfor foreslå å styrke Petoro med 50 mill. kroner. Disse medlemmer mener videre at det bør vurderes om Petoro i fremtiden bør finansieres direkte over kontantstrømmen fra sokkelen fremfor bevilgninger over statsbudsjettet. Dette vil kunne gi selskapet større muskler og fleksibilitet i forhold til de viktige oppgaver Petoro har ansvar for.

PETROLEUMSRETTET FORSKNING

Disse medlemmer vil legge til rette for at norsk kontinentalsokkel forblir et attraktivt område for verdiskaping og investeringer for norske og utenlandske selskaper i petroleumssektoren. Disse medlemmer vil øke produksjonen ved å få mer olje og gass ut av hvert felt, og utvide olje- og gassaktivitetene til nye lovende områder. Skal man oppnå

dette på en bærekraftig måte er det nødvendig å satse offensivt på forskning og utvikling. Disse medlemmer viser til at under regjeringen Bondevik II ble de årlige bevilgningene over statsbudsjettet til petroleumsforskning økt fra 145 mill. kroner årlig i statsbudsjettet for 2001 til 412 mill. kroner i statsbudsjettet for 2006. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Bondevik II hadde et uttalt ambisjonsnivå om å øke de årlige bevilgningene til petroleumsforskning til 600 mill. kroner årlig innen 2009. Disse medlemmer mener at dette var et riktig ambisjonsnivå. Skal norsk olje- og gassindustri hevde seg i internasjonal konkurranse, er evnen til å ligge i forkant med ny teknologi og kunnskap helt vesentlig. Dette er også viktig for å sikre grunnlaget for at næringen skal være konkurransedyktig i et langsiktig perspektiv, etter at petroleumsproduksjonen på norsk kontinentalsokkel faller. Vi må bygge videre på det internasjonale fortrinn vi har innenfor denne sektoren. Økt forskningsinnsats vil gi muligheter for videre utvikling av et næringsmiljø med sterke internasjonale posisjoner og vekstpotensial. Disse medlemmer mener derfor at det er uheldig at regjeringen har foreslått å redusere bevilgningene til petroleumsrettet forskning i statsbudsjettet for

2011. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett der det er foreslått å styrke bevilgningen til statlig petroleumsforskning over Olje- og energidepartements budsjett med 70 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at som stor ressurseier påhviler det staten et spesielt ansvar å sørge for tilstrekkelig kompetanseutvikling, forskning og utvikling, slik at vi kan få maksimalt ut av ressursene våre. Disse medlemmer mener at staten bør bidra med betydelige forskningsmidler til næringen, siden størstedelen av inntektene fra petroleumsvirksomheter tilfaller staten. Økt utvinningsgrad eller mer effektiv drift betyr særdeles mye for statens inntektsside, noe også staten må investere i for å fremme.

Disse medlemmer mener at det er en bred sammenheng mellom kompetansebygging, bevilgninger til forskning og utvikling, utviklingen av petroleumsnæringen som vår fremste høyteknologiske kunnskapsindustri og størrelsen på dagens petroleumsfond. Størrelsen på petroleumsfondet i fremtiden avhenger av hvor gode vi er til å utnytte de gjenværende anslåtte 70 pst. av ressursene på sokkelen.

Høyres alternative budsjett. Ramme 12: Energi

Kap.	Post	Navn	Kommentar	Endring (i 1000 kroner)
1800	1	Olje- og energidepartementet, Driftsutgifter		-15 000
1820	22	Norges vassdrags- og energidirektorat, flom og skredforebygging		+10 000
1830	50	Forskning, Norges forskningsråd	PETROMAKS, Renergi, Climit	+90 000
1832	70	Internasjonalisering	INTSOK, PETRAD	+8 000
1833	95	Kapitalinnskudd	Fond for Climit	+1 000 000
1870	70	Petoro AS – Administrasjon		+50 000

1.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, viser til Innst. 2 S (2010–2011) og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås bevilget -96 435 875 000 kroner under rammeområde 12, som er 367 500 000 kroner mer enn det som følger av regjeringens forslag.

Dette medlem vil innenfor rammeområde 12 foreslå å øke bevilgningene til utbygging av ny fornybar energi og til elektrisitetssparing i bygg og boliger i forhold til regjeringens forslag. Dette medlem vil også gjenoppta anbuds konkurransen for fullskala CO₂-rensing på Kårstø.

Klimaproblemet blir stadig løftet frem som en av vår tids største utfordringer. FNs klimapanel har slått fast at de globale utslippene av klimagasser må redu-

seres med 80 pst. innen 2050 hvis vi skal greie å unngå de verste konsekvensene av global oppvarming. I praksis er klima- og miljøpolitikk flyttet flere hakk nedover på den politiske dagsorden de siste årene, mye på grunn av finanskrisen. Regjeringen viser i statsbudsjettet for 2011 få tegn til å ta klimautfordringen på alvor, og er langt unna å realisere målsettingene i klimaforliket. I Kristelig Folkepartis alternative budsjett styrker vi den nasjonale klima- og miljøsattingen gjennom en betydelig økt satsing på fornybar energi og energieffektivisering.

Dette medlem er bekymret for utviklingen innen regjeringens prosjekter for fullskala CO₂-fangst og lagring på Kårstø og Mongstad. Tidligere lovnader om rensing av gasskraftverket på Kårstø innen 2009 er skrinlagt, og hele rensprosjektet er lagt på is inntil videre. Dette medlem er også uro-

lig for de signaler som gis i budsjettet om fare for ytterligere utsettelse av fullskala CO₂-fangst og lagring på Mongstad. Dette medlem vil påpeke at manglende rensing på Kårstø og Mongstad undergraver målsettingene i Klimaforliket, og vil gjøre arbeidet med å innfri allerede ambisiøse målsettinger enda mer vanskelig. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å bevilge 55 mill. kroner til å gjenoppta anbudsprosessen for fullskala CO₂-fangst og lagring på Kårstø.

Dette medlem vil peke på at det er nødvendig med en sterkere satsing på energieffektivisering enn det regjeringen legger opp til. Regjeringens egen arbeidsgruppe for energieffektivisering av bygg har satt som mål å redusere levert energi til bygg med 10 TWh/år innen 2020. Dette vil kreve en sterkere satsing med langt bedre støtteordninger og høyere bevilgninger enn det regjeringen legger opp til i statsbudsjettet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningene til energieffektivisering av bygg ved å øke den direkte overføringen til Energifondet over statsbudsjettet med til sammen 275 mill. kroner i 2011. Dette medlem mener også at støtten til elektrisitetsproduksjon fra fornybare energikilder i Norge må økes i påvente av etableringen av et felles grønt sertifikatmarked med Sverige. For å utløse vesentlig ny produksjon er det nødvendig å øke kapitalavsetningen på Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering.

Dette medlem foreslår å øke kapitalinnskuddet i Grunnfondet med 15 mrd. kroner i 2009 utover regjeringens forslag. Dette vil øke avkastningen fra Grunnfondet med anslagsvis 550 mill. kroner i 2012, som gjøres tilgjengelig for utbygging av fornybar energi gjennom Energifondet.

Regjeringen foreslår i sitt budsjettforslag en avsetning på 40 mill. kroner til tilskuddsordningen for elektrisitetssparing i husholdninger. Koen for å få støtte fra denne ordningen er lang, og støttebehovet overgår de midlene regjeringen stiller til disposisjon. På denne bakgrunn foreslår dette medlem å øke bevilgningen til tilskuddsordningen for elektrisitetssparing i husholdninger med 60 mill. kroner, til totalt 100 mill. kroner i innskuddskapital i Statnett i 2011.

Dette medlem viser til at Statnett i 2009 søkte om tilførsel av egenkapital på 4 mrd. kroner. Dette medlem vil peke på at Statnett som systemoperatør står foran enorme investeringer knyttet til nybygginger, oppgraderinger og utenlandskabler i årene som kommer. Foretaket har blant annet planer om å oppgradere nettet i Nord-Norge for å legge til rette for industri og ikke minst som en forutsetning for å kunne utløse en betydelig satsing på fornybar energi.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å tilføre Statnett SF 4 mrd. kroner i økt egenkapital.

1.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 (2010–2011) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)							
1800		Olje- og energidepartementet					
	1	Driftsutgifter	149 600	149 600 (0)	134 600 (-15 000)	134 600 (-15 000)	149 600 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	40 920	40 920 (0)	40 920 (0)	40 920 (0)	33 420 (-7 500)
1810		Oljedirektoratet					
	1	Driftsutgifter	228 500	228 500 (0)	213 500 (-15 000)	228 500 (0)	228 500 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	88 100	88 100 (0)	88 100 (0)	88 100 (0)	73 100 (-15 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat					
	1	Driftsutgifter	420 450	420 450 (0)	400 450 (-20 000)	420 450 (0)	420 450 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	22	Flom- og skredforebygging	100 300	100 300 (0)	100 300 (0)	110 300 (+10 000)	100 300 (0)
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon					
	50	Overføring til Energifondet	976 000	976 000 (0)	976 000 (0)	976 000 (0)	1 251 000 (+275 000)
	70	Tilskudd til elektrisitets-sparing i husholdninger	40 000	40 000 (0)	40 000 (0)	40 000 (0)	100 000 (+60 000)
	74	Naturgass	0	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)	0 (0)
1830		Forskning					
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	29 000	29 000 (0)	18 100 (-10 900)	29 000 (0)	29 000 (0)
	50	Norges forskningsråd	722 000	722 000 (0)	389 900 (-332 100)	812 000 (+90 000)	722 000 (0)
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak	12 650	12 650 (0)	6 250 (-6 400)	12 650 (0)	12 650 (0)
1832		Internasjonalisering					
	70	Internasjonalisering	23 700	23 700 (0)	23 700 (0)	31 700 (+8 000)	23 700 (0)
1833		CO₂-håndtering					
	21	Spesielle driftsutgifter	1 530 000	1 530 000 (0)	1 080 000 (-450 000)	1 530 000 (0)	1 585 000 (+55 000)
1870		Petoro AS					
	70	Administrasjon	264 000	264 000 (0)	264 000 (0)	314 000 (+50 000)	264 000 (0)
Sum utgifter ramme-område 12			30 964 170	30 964 170 (0)	30 134 770 (-829 400)	31 107 170 (+143 000)	31 331 670 (+367 500)
Inntekter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)							
Sum inntekter ramme-område 12			127 767 545	127 767 545 (0)	127 767 545 (0)	127 767 545 (0)	127 767 545 (0)
Sum netto ramme-område 12			-96 803 375	-96 803 375 (0)	-97 632 775 (-829 400)	-96 660 375 (+143 000)	-96 435 875 (+367 500)

1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har k o m i t e e n ingen merknader og slutter seg til forslagene i Prop. 1 S (2010–2011).

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 200,32 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, jf. Prop. 1 S (2010–2011). Dette er en økning på 8,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen viser til at under post 21 Spesielle driftsutgifter har Kongen i 2010 fullmakt til å overskride den foreslåtte bevilgningen til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved statlig kjøp/salg av aksjeposter, rådgivning samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA. Fullmakten foreslås videreført i 2011, jf. forslag Vedtak III. Videre foreslås det en fullmakt til å pådra forpliktelser for inntil 7,0 mill. kroner utover gitt bevilgning, jf. forslag Vedtak VI.

Komiteen viser videre til at driftsstøtten til Norsk Oljemuseum opprettholdes i 2011. Den foreslåtte økning på 0,3 mill. kroner har sammenheng med at posten er prisjustert.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten av statlig byråkrati.

Disse medlemmer viser til partienes respektive alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å redusere bevilgningen til Olje- og energidepartementet, post 1 Driftsutgifter med 15 mill. kroner.

PETROLEUMSMELDING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har varslet at den vil komme med en petroleumsmelding. Denne meldingen vil være med på å legge grunnlaget for situasjonen i petroleumsvirksomheten, at de lange linjene i petroleumspolitikken videreføres og at vi har en robust regulering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er skuffet over at regjeringen ennå ikke har fremlagt verken en petroleumsmelding eller en energimelding. Disse medlemmer viser til det internasjonale energibyråets (IEA) World Energy Outlook 2010, som skisserer betydelige utfordringer for verdens energiforsyning, men derved også store muligheter for Norge som energinasjon. Regjeringen burde kjenne sin besøkelsestid og legge frem en strategi for hvordan Norge kan bidra til å møte denne etterspørselen.

Disse medlemmer viser til at blant annet IEAs rapporter trekker frem at gass fra Norge både er en del av klima- og energiløsningen. Både kraftbransjen og petroleumsnæringen er langsiktige og kapitalintensive næringer med særskilt sterkt behov for langsiktige og stabile rammevilkår.

PETROLEUMSNÆRINGEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke at Olje- og energidepartementet (OED) må sikre god fremdrift i arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen for Barentshavet, og den må inkludere de nye norske områdene i det østlige Barentshavet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at OED prioriterer arbeidet mot de tiltak og arealer som vil styrke norsk petroleumsnæring, fremfor å bruke tid på Jan Mayen og marginale tiltak som kun kan glede miljøbevegelsen.

Disse medlemmer mener OEDs arbeid i sterkere grad bør løfte frem det store potensialet for innenlands bruk av gass. Disse medlemmer mener derfor at staten må ta en mer aktiv rolle i å sikre utbyggingen av infrastruktur for naturgass. Myndighetene har en viktig rolle blant annet i utbygging av vei- og strømmettet, og på samme måte bør myndighetene bidra til realisering av naturgassledninger til norsk fastland.

Disse medlemmer mener dette bør skje gjennom langsiktige finansieringsordninger og hvor staten tar et overordnet ansvar. Om nødvendig bør staten opprette et statlig selskap, alene eller i samarbeid med andre investorer og/eller store gasskjøpere, for å sikre bygging av rørledninger og distribusjonssystemer og mottaksanlegg for LNG og CNG.

Disse medlemmer understreker at hensikten med slike statlige investeringer i infrastruktur er å lette tilgangen på kapital og redusere risiko – og dermed muliggjøre utbygging av infrastruktur som er politisk ønskelig. Disse medlemmer mener at investeringer i gassrør må sees opp mot besparelser i investeringer i strømmettet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i St.meld. nr. 37 (2008–2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet, varslet at den ønsker å igangsette en åpningsprosess for petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen, med sikte på tildeling av utvinningstillatelser. Første steg i en åpningsprosess vil være å kartlegge nærmere grunnlaget for petroleum og miljøverdiene i dette området, herunder å gjennomføre en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet. Dette medlem viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2011 foreslår en bevilgning på 7,5 mill. kroner til igangsettelse av åpningsprosessen i området ved Jan Mayen.

Dette medlem viser til at Jan Mayen er et sårbart naturområde, og vanskelighetene med å drive meningsfullt oljevern der er enda større enn ved de for øvrig uønskede utbyggingene i Lofoten og Vesteraalen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å kutte bevilgningen til igangsettelse av åpningsprosessen ved Jan Mayen.

THORIUM, KJERNEKRAFT

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til Thoriumutvalgets rapport, og er skuffet over regjeringens manglende evne og vilje til å følge opp anbefalingene fra utvalget.

Disse medlemmer viser til at både Kina og India nå har offisielle programmer som ser på bruk av thorium i kjernekraftverk. Disse medlemmer

viser til at Norge, spesielt ved vårt kompetente miljø i Halden, burde søke å ta en mer aktiv del i utviklingen av thorium-basert kjernekraftverk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener regjeringen burde opprettet et FME-senter (forskningssenter for miljøvennlig energi) med fokus på kjernekraft. Disse medlemmer viser for øvrig til Innst. S. nr. 61 (2008–2009) om en stortingsmelding om kjernekraftpolitikk.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 325,6 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 16,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Under Post 21 Spesielle driftsutgifter budsjetteres Undersøkelser med 20 mill. kroner i 2011, som er en videreføring av saldert budsjett 2010.

Departementet viser til at for å kunne gjennomføre kartleggingsprosjekter som pågår over flere år, er det behov for en fullmakt til å inngå forpliktelser som kan dekkes av etterfølgende års bevilgning. På denne bakgrunn foreslås det en fullmakt til å pådra forpliktelser for inntil 10 mill. kroner utover gitt bevilgning, jf. forslag til vedtak VI.

Komiteen er kjent med at Oljedirektoratet (OD) har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk sokkel, og at direktoratet skal bidra til størst mulig verdier for samfunnet gjennom en forsvarlig ressursforvaltning – med forankring i sikkerhet, beredskap og ytre miljø. Dette innebærer bl.a. en viktig rådgiverrolle for Olje- og energidepartementet (OED), samt et ansvar for sammen med andre myndigheter å sikre at petroleumsvirksomheten følges opp på en helhetlig, god måte. OD har en viktig oppgave i å sørge for at vedtak knyttet til de ulike faser av virksomheten blir iverksatt på en forutsigbar og kostnadseffektiv måte.

Komiteen peker på at det fortsatt er store muligheter på norsk sokkel, og at en av hovedutfordringene er å påvise nye ressurser, samt å sikre høyest mulig utvinningsgrad. Åpning av attraktive leteområder, forskning og forpliktende samarbeidsprosjekter er viktige elementer for å nå disse målene.

Komiteen har merket seg at Oljedirektoratets resultatmål for 2010 i hovedsak knytter seg til fire områder, nemlig økt lete- og funnaktivitet, økt utvinningsgrad, fokus på å ivareta en bærekraftig utvikling, samt å sikre et godt fakta- og kunnskapsgrunnlag for på denne måten å kunne ta gode beslutninger. Komiteen stiller seg bak disse resultatmålene, og vil blant annet understreke den store gevinsten som ligger i å få økt utvinningsgrad.

Komiteen viser til at nærmere 40 pst. av Norges anslåtte ressursbase på 13,4 Sm³ oljeekvivalenter

er produsert. Uoppdagede ressurser utgjør om lag en fjerdedel av ressursbanen. Komiteen understreker at det er viktig med en jevn lete- og utbyggingsaktivitet for å sikre en effektiv utnyttelse av de gjenværende ressursene.

Komiteen har merket seg at med de planene som til nå er vedtatt, er den gjennomsnittlige utnyttelsesgraden på sokkelen 46 pst. for olje. En økning på bare ett prosentpoeng i denne utvinningsgraden tilsvarer bruttoverdi på om lag 270 mrd. kroner verd dagens oljepris. Det er altså store verdier å hente gjennom tiltak for økt utvinning. Komiteen viser til at det departementsoppnevnte Utvinningsutvalget i sin rapport som ble overlevert 22. september 2010, hadde en visjon om å øke oljeutvinningen med 2,5 mrd. Sm³ mer olje gjennom bedre utnyttelse av ressursene på norsk sokkel. Med dagens oljepris tilsvarer dette hele 7 000 mrd. kroner. De siste 40 årene har den norske oljeindustrien til sammenligning gitt inntekter på over 8 000 mrd. kroner. Komiteen har merket seg at utvalget foreslo 44 ulike tiltak innenfor fem områder, som utvalget ser på som kritiske for å få realisert potensialet for økt utvinning.

Komiteen understreker betydningen av det arbeidet som gjøres med å forberede en petroleums-melding, ha fokus på økt utvinningsgrad på sokkelen samt følge opp mulighetsbildet etter at delelinjespørsmålet i Barentshavet nå er avklart.

Komiteen viser til at kostnadsutviklingen på norsk sokkel beskrives som en utfordring, og komiteen er tilfreds med at Oljedirektoratet vil følge opp at rettighetshaverne arbeider for økt kostnadseffektivitet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ønsker å fremheve det viktige ansvaret OD har for utslippstiltak i petroleumssektoren samt løsninger for fangst og lagring av CO₂, for å bidra til Stortingets vedtak i klimaforliket om å redusere klimagassutslippene innenlands med 15–17 mill. tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020. Videre har OD et viktig ansvar i å følge opp kunnskapsbasert samhandling og sameksistens mellom alle brukere av havet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, merker seg at forslagene til Utvinningsutvalget tar for seg regulatoriske tiltak, tiltak som adresserer kostnadsnivå og lønnsomhet, konkurranse-situasjonen på norsk sokkel samt teknologi og kompetanse. Det er et stort potensial knyttet til økt utvinning fra felt i produksjon, likeså er det tidskritisk at funn i modne områder blir satt i produksjon mens infrastrukturen i området er tilgjengelig. Utvin-

ningsutvalgets forslag til tiltak, kommer i tillegg til en aktiv konsesjonspolitikk, som bl.a. har ført til at det i 2009 ble påbegynt rekordhøye 65 letebrønner på norsk sokkel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er nødvendig å kunne tilby oljeselskapene nye attraktive arealer for leting og utvinning av petroleumsressurser, både for å nå målsettingen om den «langsiktige utviklingsbanen», slik Stortinget vedtok under regjeringen Bondevik II, samt for å bevare kontinuiteten i norsk petroleumsvirksomhet og ta vare på den kompetansen som er bygget opp gjennom denne virksomheten.

Disse medlemmer peker på at mesteparten av de utforskede arealene med potensielle petroleumsreserver ligger i Barentshavet og det nordlige Norskehavet. Disse medlemmer vil peke på at områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II antas å være særlig lovende, det samme gjelder de nye norske områdene i det østlige Barentshavet.

Disse medlemmer er positiv til at større deler av norske områder i nord åpnes for petroleumsaktiviteter, jf. forvaltningsplanen. Disse medlemmer vil peke på at en slik aktivitet også kan bidra til positive ringvirkninger i form av arbeidsplasser og aktivitet for lokalsamfunnene. Det er derfor svært viktig at også de nye norske områdene i Barentshavet inkluderes i den forhåpentligvis nært forestående revisjonen av forvaltningsplanen.

Disse medlemmer vil henvise til at IEAs Fatih Birol under sin presentasjon av World Energy Outlook i både 2009 og 2010, gjorde det klart at Norge bør opprettholde sin olje- og gassproduksjon så godt som mulig, selv innen et scenario hvor man forsøker å begrense utslipp av CO₂ til maks 450 ppm/2 graders oppvarming, da særlig gass fremheves som en del av både energietterspørsel- og klimaløsningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er glad for Åm-utvalgets rapport, og mener den bør behandles raskt i Olje- og energidepartementet (OED). Disse medlemmer vil dog påpeke at flere utvalg ikke løser den politiske handlingslammelse. Disse medlemmer er i så måte svært positive til klar tale fra Oljedirektoratets Bente Nyland under et møte om Åm-utvalgets rapport. På dn.no den 17. november 2010 kan man lese følgende:

«Oljedirektoratets direktør Bente Nyland er i tvil om det er flere utredninger som skal til for å øke utvinningen. Nyland uttrykker bekymring over at man ønsker å legge flere byråkratiske rammer, og kreve rapporteringer og utredninger underveis.

– Vi er litt lei av alle utredningene, det blir ikke så mye olje ut av det, sa Nyland tirsdag da det var debatt rundt Åm-rapporten om økt utvinning og arbeidet rundt en ny petroleumsmelding.

Men man trenger ikke utredninger om hvordan man skal oppnå økt utvinning, mener Oljedirektoratets sjef. Det handler for det meste om boring av brønner, mener Nyland. –Du kan jo utrede deg til du blir blå og grønn, men alle konkluderer med at man må jobbe med boring og brønn. Det er der du kan hente ut potensialet, sier Nyland til DN.no.»

Disse medlemmer håper olje- og energiministeren følger opp Oljedirektoratets utsagn, fremfor å resirkulere leserbrev om sine bekymringer for tapte oljeresurser, hvor nærmest likelydende innlegg fra statsråden stod på trykk i Bergens Tidende 9. mars 2010 og i Dagens Næringsliv 16. november 2010.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at oljeutvinning ikke skal foregå i sårbare havområder der miljøhensyn taler for at slik aktivitet er uforsvarlig. Det må derfor opprettes petroleumsfrie soner i havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen, Mørebankene, og kystnære områder i Skagerrak. Petroleumsfrie områder bør også vurderes opprettet i spesielt sårbare og kystnære deler av Barentshavet.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen til oppdrags- og samarbeidsvirksomhet med 15 mill. kroner.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås bevilget 716 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 1,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen mener at NVE utfører et viktig arbeid både som ansvarlig instans når det gjelder forebygging av skred og ras, men ikke minst når det gjelder å utføre tilsyn og kontroll innenfor sitt arbeidsområde. I tillegg er arbeidet med faglig saksbehandling for nye energiprosjekter svært viktig. NVE har blitt tilført økte midler de senere årene, og komiteen har forventninger om at saksbehandlingstiden skal bli kortere.

Komiteen syner til at NVE har ei viktig rolle i å forvalte vannkraftressursene og energimarknaden på ein heilheitlig og framtidsretta måte. I tillegg har NVE ei viktig rolle i høve til beredskap mot flom og naturskade.

Komiteen er uroa over den lange handsamningstida på konsesjonssøknader.

Komiteen peker på at vedtaksmyndigheten i konsesjonssaker for de minste småkraftverkene (under 1 MW) ble overført til fylkeskommunene fra 1. januar 2010.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at regjeringa styrker NVEs skredarbeid ytterligere med 10 mill. kroner i 2011. Midlene går til å fortsette utviklingen av en operativ overvåkings- og varslingstjeneste for snø- og løsmasseskred, samt å bidra til at drift av igangsatte overvåkings- og varslingssystem for skredfarlige fjellparti opprettholdes. Flertallet merker seg også at NVE er styrket for å bedre ivareta det økte beredskapsansvaret ved svikt i strømforsyningen, flom, skred eller dambrot.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den store økningen i bevilgningene til NVE de siste årene. En slik økning medfører en betydelig kompetanseoppbygging, som dette flertallet forventer vil effektivisere saksbehandlingen i NVE i enda større grad.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til NVEs ansvarsområder med forebygging av ras og flomsikring. I dette arbeidet skal NVE ta hensyn til blant annet forventede virkninger av klimaendringer. Noen kommuner, for eksempel Eigersund, har hatt en tendens til økende problem med flomproblematikk, mens andre kommuner har vært utsatt for store jordras.

På denne bakgrunn mener komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti at staten bør vurdere å ta et større ansvar for ras- og flomsikring gjennom økt forebyggende arbeid. Det vil være god samfunnsøkonomi i å begrense omfanget av slike henvendelser, og man unngår at dette arbeidet blir salderingsposter i en stram kommuneøkonomi.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til gjeldende praksis hvor staten finansierer fullt ut de krisetiltak som gjennomføres for å avverge overhengende fare for menneskeliv eller skader på større verdier umiddelbart før, under og etter en flom. Når det gjelder permanente sikringstiltak som foretas etter en flom, finansieres dette vanligvis på samme måte som ordinære tiltak ved at staten dekker 80 pst. av kostnadene og at distriktsandelen er 20 pst. Dette kravet rettes vanligvis mot kommunene, som igjen kan rette dette mot grunneiere. Et problem i denne sammenheng kan være at enkelte grunneiere belastes for tiltak mange drar nytte av, uten at disse deltar i finansieringen.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 42 (1996–1997) Tiltak

mot flom, jf. Innst. S. nr. 244 (1996–1997), hvor et flertall i komiteen blant annet uttalte at:

«Med bakgrunn i at tiltak mot flom og erosjon gir fordeler lokalt, er flertallet enig i at distriktsandelen opprettholdes. Flertallet viser til at flom- og erosjons-sikringstiltak gir varige fordeler for lokale interesser, og mener derfor at de som oppnår fordeler også bidrar i finansieringen.»

Disse medlemmer viser videre til at spørsmålet om statens dekning av distriktsandel for permanente sikringstiltak også ble behandlet av Stortinget i juni 2004, jf. Dokument nr. 8:34 (2003–2004) og Innst. S. nr. 252 (2003–2004), og at den gjeldende ordning ble opprettholdt ved Stortingets vedtak av 14. juni 2004. Det vises i denne sammenheng til merknaden fra komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, hvor det blant annet ble uttalt at:

«Flertallet vil videre påpeke at kravet om distriktsandel bidrar til å sikre at det er velfunderte behov som ligger til grunn for ønskede tiltak, samt bidrar til lokalt ansvar og eierskap til tiltakene.»

Disse medlemmer viser i tillegg til St.meld. nr. 39 (2003–2004) Om Samfunnssikkerhet og sivilt-militært samarbeid, der det skrives følgende:

«Klimaendringer og økt risiko for naturkatastrofer, særlig flom og skred, vil kunne gi utfordringer for den statlige erstatningsordningen ved naturskader. Erstatningsordningen må tilpasses de krav om erstatning som klimaendringene kan forventes å føre med seg. Samtidig må erstatningsordningen utformes innenfor de praktiske og økonomiske rammer som samfunnet ønsker.»

Disse medlemmer vil videre påpeke at kravet om distriktsandel bidrar til å sikre at det er velfunderte behov som ligger til grunn for ønskede tiltak samt bidrar til lokalt ansvar og eierskap til tiltakene. Disse medlemmer peker på at det er viktig at kommunene, som ansvarlig myndighet for arealplanlegging, også har et finansielt ansvar i forhold til forebygging av flom- og skredskader. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at selv om distriktsandelen i utgangspunktet skal være 20 pst., bør det kunne være mulig å avvike dette i enkelttilfeller der distriktsandelen vil gi urimelig store utslag i forhold til den enkelte kommunes økonomi.

Komiteens medlemmer fra Høyre peker videre på at klimaendringer vil medføre at vi etter all sannsynlighet vil oppleve mer nedbør og ekstremvær i årene fremover. Det er derfor viktig å etablere forebyggende tiltak mot flom og skred.

Disse medlemmer viser derfor til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2011 foreslår å styrke

satsingen på flom- og skredforebygging over post 22 med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjettfor-slag.

SMÅKRAFTPRODUKSJON

Komiteen syner til at det er eit betydeleg potensiale for småkraftproduksjon i Noreg, og at desse ressursane er viktige verkemiddel for verdiskaping i store delar av landet. Lang handsamingstid på konsesjonssøknader hos NVE er ein alvorleg flaskehals i forhold til å utløyse potensialet i småkraftproduksjon.

Komiteen syner til at Europa står framføre store utfordringar i energisektoren, både med å oppretthalde energiforsyninga og for å redusere klimagassutslepp. Sikker tilgang på energi er nødvendig for å sikre framleis økonomisk vekst og utvikling. Etterspørselen etter energi frå resten av Europa og frå utviklingslanda er venta å auke raskt i åra framover. På same tid er bruk av energi den viktigaste kjelda til utslepp av klimagassar. Komiteen meiner at her kan Noreg spele ei viktig rolle for å nå klima- og fornybarmålsettingane både i Noreg og i Europa.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at i eit slikt perspektiv kan ikkje viktige utbyggingar stå i kø hos NVE.

Desse medlemmene ser at det er behov for systematisk gjennomgang av rutinar slik at handsamingstida kan gå ned slik at fleire kraftprosjekt kan realiserast raskare.

Disse medlemmer peker på at småskala vannkraft ofte er skånsomme utbygginger med små naturinngrep. Disse medlemmer vil dessuten peke på at ny teknologi gjør at vannkraft kan bygges ut langt mer skånsomt enn før.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at det bør åpnes for konsesjonsbehandling av småskala vannkraft opp til 3 MW i vernede vassdrag.

Desse medlemmene ønsker å delegere konsesjonsmyndighet ved mindre utbyggingar til kommunane, og det vil også redusere presset på konsesjonshandsaminga i NVE.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil legge til rette for økt utnyttelse av potensialet innen småskala vannkraft, og viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å heve innslagspunktet for grunnrenteskatt fra 5 MW til

10 MW. Det innebærer at alle mikro-, mini- og småkraftverk blir fritatt fra grunnrenteskatt.

ELEKTRISITETSNETTET

Komiteen meiner at dersom Noreg dei komende åra skal kunne utnytte dei mulighetene ein kraftig betra kraftbalanse vil gje oss, er utbygging av overføringsnett for elektrisk straum heilt avgjerande. Eit godt utbygd nett er også ein føresetnad for at potensialet for ny kraftproduksjon skal bli utløyst. I fleire delar av landet er det i dag ikkje mogeleg å realisere elles lønnsame småkraftprosjekt på grunn av manglande nettkapasitet.

Komiteen meiner at ei kraftig styrking av det innanlandske overføringsnett for elektrisk straum er nødvendig, både for å sørgje for ei tilfredsstillende kraftforsyning i alle deler av landet, og for å kunne realisere prosjekt som i dag ikkje let seg gjennomføre på grunn av manglande nettkapasitet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det er av stor betydning å få forsterket innmatningskapasiteten inn mot Bergensområdet og Midt-Norge, hvor det er underskudd på kraft.

Flertallet viser til at i forbindelse med kraftframføringen mellom Sima og Samnanger har Olje- og energidepartementet bedt om utredninger fra eksterne eksperter på kraftframføring, kraftsystemer og samfunnsøkonomi basert på innspill i saken. Erfaringene fra de ekspertutvalgene departementet har nedsatt for å gjennomgå ulike sider ved kraftframføringen i dette området, blir trukket med i beslutningsgrunnlaget i klagesaken mellom Ørskog og Sogndal. I denne saken har departementet bedt Statnett konsesjonssøke alternative luftledningstraseer i tillegg til et sjøkabelalternativ på Sunnmøre. Departementet skal fatte delvedtak i denne klagesaken, slik at framdriften for kraftframføringen opprettholdes.

Flertallet viser til at den behandlingen som nå foretas er innenfor rammene av konsesjonssystemet som er hjemlet i energiloven, hvor også kraftledningsstrategien legges til grunn. Også krav etter naturmangfoldsloven blir ivaretatt fullt ut ved denne behandlingen.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti ser at bygging av nye overføringsforbindelsar for elektrisk kraft kan vere svært konfliktfylt. Debat-ten rundt dei planlagde kraftlinjene i Hardanger viser at kraftlinjer gjennom sårbare naturområde og nær busetnad kan utløyse betydelig motstand. Dette viser at vektlegginga av naturverdiane bør få en større plass når nye overføringsforbindelsar skal planleg-

gast. Desse medlemene meiner at det er viktig at ein har ein heilheitleg politikk som fremjar utvikling og bruk av ny teknologi for framføring av straum, blant anna ved bruk av jord- og sjøkabel.

Desse medlemene meiner at erfaringane frå Hardanger og andre stader syner at det er betydeleg mistillit til offentlege styresmakter når det gjeld utbygging av linjenettet, og det er viktig å ta tak i desse utfordringane.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at det i budsjettproposisjonen programkategori 18.60 står følgende:

«Statnett har også hittil i år hatt høye flaskehalsinntekter på grunn av prisforskjeller mellom prisområder. Flaskehalsinntektene vil bli tilbakeført til kundene i fremtidige tariffer».

Disse medlemmer viser til svar på spørsmål fra energi- og miljøkomiteen, datert 22. november 2010, der olje- og energiministeren sier følgende:

«NVE fastsetter hvor stor Statnetts tillatte inntekt kan være og nettleien (tariffene) fastsettes i forkant av hvert år. De reelle inntektene kan imidlertid bli høyere eller lavere enn den tillatte inntekten. Svingningene skyldes blant annet at det er vanskelig å forutsi de relativt store flaskehalsinntektene. Når inntektene er lavere enn tillatt inntekt (mindreinntekt) øker dette tariffinntektene i senere år mens når den reelle inntekten er høyere (merinntekt) enn tillatt inntekt reduserer dette tariffinntektene i senere år. Styret i Statnett har besluttet at foretaket fra 2011 vil legge tilrette for en mer stabil utvikling av nettleien. Dette blir gjort ved å innføre utjevning over en periode på inntil fire år istedenfor å innarbeide hele mer-/mindreinntekten i neste års nettleie.»

Disse medlemmer peker på at på bakgrunn i olje- og energiministerens svar trenger utsagnet i budsjettproposisjonen å bli modifisert. Tariffene fastsettes i forkant av hvert år, og eventuelle merinntekter i det enkelte år blir dermed også en del av Statnetts overskudd for det angjeldende året, og staten har en utbyttepolicy på 50 pst. Dermed kommer i beste fall bare om lag halvparten av flaskehalsinntektene strømkundene til gode.

AUKA KAPASITET TIL UTLANDET

Komiteen meiner at auka fokus på fornybar energi i Europa gjev store muligheiter for norsk energiproduksjon. Norsk vannkraft vil få auka verdi, ikkje berre ved å forsyne Europa med meir rein, fornybar energi, men også i form av reguleringsevne for å balansere den kraftige satsinga på vindkraft i det øvrige Europa. Komiteen meiner at dette vil gje norsk vannkraft ein ekstra verdi, og at det gjev store mulegheiter for å nytte ut reguleringsevna i norske

vannmagasin. Ikkje minst gjeld dette ved såkalla pumpekraftverk der vatn kan pumpast tilbake i magasinerna når produksjonen av vindkraft er høg.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti meiner at det er viktig at Noreg har ei aktiv rolle i eit samarbeid med andre EU/EØS-land om å utvikle eit såkalla «supernett» til havs. Vi ser at utviklinga av eit offshore nettverk og forbindelsar mellom Norden og kontinental Europa ligg på toppen av tiltakslista i Europakommisjonen sin «infrastrukturpakke», som vart presentert onsdag 17. november 2010.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre meiner det er nødvendig å gjennomføre ein grunnleggjande reform av den økonomiske reguleringa av nettselskapa for å gje sterkare insentiv for investeringar og vedlikehald av nettet. Dagens modell med inntektsrammer frå NVE gjev signal om å halde tilbake investeringar, og man har over lengre tid sett at det er uheldig.

Desse medlemene meiner det er behov for ei strukturrasjonalisering og effektivisering av norske nettselskap. Det er i dag 72 eigarar i regionalnettet der kvart nett er eige tariffingsområde. Desse medlemene meiner det vil vere samfunnsmessig rasjonelt å sjå det landsomfattande sentralnettet og dei regionale netta i ein samanheng. Det kan bidra til å redusere forskjellane i nettleige, skape større likehandsaming av kundegrupper og legge til rette for effektiv utnytting av nettet.

AUTOMATISK MÅLERAVLESING

Komiteen peikar på at i tillegg til auka investeringar i kraftnettet er det viktig å utnytte eksisterande infrastruktur på ein best mogleg måte. Automatisk måleravlesing vil her kunne spele ei viktig rolle. Nettselskap over heile verda skaffar seg i dag smarte målarar for å forbetre energieffektiviseringa. Smarte målarar gjev sanntidsinformasjon om energiforbruk og aukar forbrukaranes medvit rundt eige strømförbruk. Automatisk måleravlesing har nettopp den hensikt å styrke effektsituasjonen, ved at ein gjennom betre informasjon til forbrukarane kan syte for at forbruket av elektrisk kraft jamnar seg ut, og effektoppane blir mindre. Fordi vi krev ein robust kraftforsyning til å møte våre behov fullt ut, er det nettopp effektoppane som bestemmer dimensjoneringa av kraftnettet.

Komiteen peikar på at ved å ta i bruk automatisk måleravlesing leggast det til rette for auka fleksibilitet hos sluttbrukar. Ein kontinuerleg oppdatert oversikt over eige strømförbruk per time, dag, veke eller månad, kombinert med prisar, vil gje forbrukaren innsikt i forbruk og resultat av endring i forbruk.

Forbrukaren vil sjå umiddelbar effekt av endring i straumforbruk, og dette vil motivere til auka fokus på energieffektivisering. Ein slik løysing vil også kunne ge motivasjon til å etablere andre enøk-tenester og produkt.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at dåverande olje- og energiminister Odd Roger Enoksen i august 2007 lova at utbygginga av automatisk måleravlesing skulle skje innan 2012. I dag er – i følge NVE – fristen for utrulling av automatisk måleravlesing til alle landets straumkundar sett til 1. januar 2016, men ytterlegare utsettingar kan ikkje utelukkast. I mellomtida vil Finland ha bygd ut automatisk måleravlesing til alle sine straumkundar, også Danmark er i gang, mens Sverige er ferdig med si utbygging. Noreg var først ute med å liberalisere kraftmarknaden, men ser ut til å bli sist i Norden med å ta i bruk den nye teknologien for automatisk måleravlesing av straumforbruket.

Desse medlemene meiner difor at det er behov for fortgang i arbeidet med automatisk måleravlesing, på same tid som ein må sikre at den best anvendelege teknologien blir teken i bruk.

Komiteens medlemmer frå Framskrittspartiet og Høyre er positive til de varselede regelverksendringar knyttet til avanserte måle- og styringssystemer (AMS) for strømmåling. Slike nye systemer vil gi både forbruker og industri et mer bevisst forhold til bruk og sparing av energi. Disse medlemmer er allikevel bekymret for at regjeringen ikke tar signalene fra bransjen på alvor. Man risikerer nå å måtte bytte en del målere to ganger med kort mellomrom, på grunn av at eksisterende regelverk for målere tolkes noe rigid av Justervesenet. Disse medlemmer peker på at en slik dobbel utskifting kan koste opp mot 400 mill. kroner, og at dette er svært dårlig samfunnsøkonomi. Disse medlemmer ber derfor regjeringen ta grep, slik at man så snart som mulig får på plass retningslinjer for nye målesystemer, samt å utsette frist for pålagte utskiftinger av strømmålere, slik at dette kan skje i en felles operasjon.

Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Det foreslås bevilget 1 064,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2011.

Grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering ble opprettet 2. januar 2007 med en fondskapital på 10 mrd. kroner. Grunnfondet ble styrket med 10 mrd. kroner i 2009 og med 5 mrd. kroner i 2010. Det er varslet å øke Grunnfondet til 30 mrd. kroner innen 2012.

Det foreslås bevilget 976 mill. kroner til post 50 Overføring til Energifondet i 2011, som er en økning på 20 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010. Av dette kommer 956 mill. kroner fra avkastningen på Grunnfondet. Den foreslåtte økningen av inntektene til Energifondet i 2011 skal legge til rette for økt satsing på demonstrasjon av umodne teknologier innenfor bl.a. havenergi.

Tilsagnsfullmakten på post 50 Overføring til Energifondet på 400 mill. kroner foreslås videreført for 2011, jf. forslag Vedtak V.

Renteinntektene fra Energifondet anslås til om lag 114 mill. kroner for 2010, midlene vil bli disponible i 2011.

De samlede inntektene til Energifondet anslås til 1,85 mrd. kroner i 2011.

(Post 95 Kapitalinnskudd behandles av finanskomiteen utenfor rammeområdet.)

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON OG ENERGIEFFEKTIVISERING

Komiteen strekar under at Noreg har eit stort potensial for fornyelege energikjelder som til dømes små-, mini- og mikrokraftverk, vind, bioenergi, sol og bølgekraft.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, peikar på kor viktig fornyeleg energiproduksjon og energieffektivisering er for å nå våre klimapolitiske mål.

Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har derfor merka seg at regjeringa vidareførar ei rekordhøg satsing. Den samla inntekta til Energifondet anslås til 1,85 mrd. kroner i 2011. I forhold til oppdatert anslag for 2010, er dette ei auke på om lag 76 mill. kroner i 2011.

Energiomlegging og energieffektivisering er òg sentrale verkemiddel for å redusere energiforsyninga sin sårbarhet for variasjonane i nedbør og slik sikre betre balanse i energimarknaden. Dette fleirtalet viser til at regjeringa har ei avtale med Enova om at dei innan utgangen av 2011 skal nå eit mål for årleg fornybar energiproduksjon og energieffektivisering på 18 TWh.

Dette fleirtalet har òg merka seg at meir effektiv energibruk er ei sentral del av regjeringa sin politikk. Det er òg store moglegheiter for ein meir effektiv energibruk i hushald, industri samt anna næringsverksemd. Den stasjonære energibruken har vore om lag på same nivå dei siste fire åra, til tross for den økonomiske veksten. Dette har ført til at energintensiteten har sunket sterkt.

Dette fleirtalet viser til at Enova sine støtteordningar og aktivitet bidreg til ein meir effektiv

energibruk. Mange andre tiltak, som til dømes avgifter, standardar og merkeordningar, er med på å bygge opp under arbeidet med energiomlegging.

Dette fleirtalet er nøgd med at Sverige og Noreg 7. september 2009 signerte ei overeinskomst om prinsippa for det vidare arbeidet med ein felles sertifikatmarknad, herunder ambisjonsnivå, ikrafttredelse, teknologinøytralitet og gjennomføring av strategiske overføringsforbindelsar. Det blir teke sikte på å etablere ein felles marknad for grønne el-sertifikat frå 1. januar 2012. Noreg er innstilt på å ta på seg ei like ambisiøs forplikting som Sverige, rekna frå det tidspunktet som ein felles el-sertifikatmarknad startar opp.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at regjeringen inkluderer småkraftverk i et grønt sertifikatmarked, men mener det er et løftebrudd fra regjeringens side at ikke småkraft får være en del av overgangsordningen, slik det ble lovet i 2004 av et samlet storting.

Disse medlemmer savner en tydeligere redegjørelse for hvordan overgangsperioden fram til innføringen av grønne sertifikater i 2012 skal forløpe i forhold til støtteordninger og antakelser om utbygging av nye fornybare prosjekter i denne perioden. Det råder i dag stor tvil om regjeringens evne og vilje til å gi støtte for perioden september 2009 fram til 1. januar 2012 for bygging av fornybar energi. Disse medlemmer er bekymret for at en slik usikkerhet kan bety flere års forsinkelser for nye prosjekter innenfor fornybar energi, som følge av at potensielle utbyggere blir sittende på gjerdet.

Disse medlemmer peker på at en viktig forutsetning for å realisere vårt potensial for økt produksjon av fornybar energi er gode og forutsigbare rammebetingelser. Disse medlemmer har merket seg at det er inngått en intensjonsavtale med Sverige om et felles marked for grønne sertifikater fra 1. januar 2012.

Disse medlemmer peker på at det er viktig å gi forutsigbarhet for at nye prosjekter vil komme med i et grønt sertifikatmarked, samt finne gode overgangsordninger, dersom vi ikke fortsatt skal oppleve stillstand når det gjelder nye prosjekter for fornybar energiproduksjon. Disse medlemmer mener at det er viktig at et sertifikatmarked er teknologinøytralt slik at de beste løsningene som gir mest mulig fornybar energi for hver krone investert blir realisert, og vi har en reell konkurranse mellom ulike fornybare teknologier.

Disse medlemmer viser til at statssekretær Daniel Johansson i det svenske Näringsdepartementet på Zero10-konferansen 23. november 2010 påpekte at det går en grense for hvor lenge Norges

forhandlinger med EU om fornybardirektivet kan trekke ut i tid før de sier stopp for sertifikatsamarbeidet.

Disse medlemmer minner om at bransjen over en årrekke nå har vært utsatt for stadig skiftende støttereimer og stor usikkerhet når det gjelder rammebetingelser knyttet til utbygging av fornybar energi, og mener dette er svært uheldig. Disse medlemmer mener det er grunn til å påpeke at regjeringens egen målsetting om 3 TWh vindkraft innen 2010, nå er skrinlagt, og at dette kan ha sammenheng med ustabile politiske signaler overfor mulige aktører som kunne ha bidratt til å innfri denne målsettingen.

Disse medlemmer mener Norge bør utnytte nasjonens energipotensial gjennom investeringer i fornybar energiproduksjon, men at målsettingen må være å ha en teknologinøytral tilnærming, slik at ressurser allokeres dit de gjør størst nytte.

Disse medlemmer viser til at opposisjonen har argumentert for å innføre et teknologinøytralt grønt sertifikatsystem for å stimulere satsinga på fornybar energi, og at regjeringen nå har lagt seg på samme linje.

Disse medlemmer har merket seg at Olje- og energidepartementet innen utgangen av 2011 vil inngå en ny fireårig avtale med Enova med mål for energiomlegging og energieffektivisering.

Disse medlemmer viser til at Olje- og energidepartementet styrer Enova gjennom overordnede mål, blant annet ved å sette resultatmål for virksomheten. I tråd med dette skal Olje- og energidepartementet og Enova inngå fireårige avtaler som blant annet fastsetter resultatmål for anvendelsen av Energifondet, jf. Energifondets vedtekter. Disse medlemmer peker på at Enova er et sentralt virkemiddel i politikken for energiomlegging og energieffektivisering i Norge, og forvalter betydelige midler bevilget fra Stortinget i dette arbeidet. Disse medlemmer mener derfor at den nye avtalen med Enova bør legges frem for Stortinget.

ENERGIFONDET

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringens egen arbeidsgruppe for energieffektivisering av bygg, det såkalte Arnstad-utvalget, i sin rapport fremlagt 16. august 2010, satte som mål å redusere levert energi til bygg med 10 TWh/år innen 2020. Utvalget anslo den samfunnsmessige kostnaden til tilskudd for å utløse dette målet til å være ca. 1,4 mrd. kroner per år i perioden 2010–2015, øremerket energieffektivisering i bygg. Utvalget anslo at en slik satsing kan utløse et nytt marked på ca. 80 mrd. kroner, som igjen vil utgjøre ca.

80 000 nye årsverk, og som vil føre til en momsinn-
tekt til staten på 15 mrd. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen ikke griper muligheten til å følge opp utvalgets anbefalinger i statsbudsjettet for 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet lenge har argumentert for å innføre et teknologinøytralt grønt sertifikatsystem for å stimulere satsingen på fornybar energi. Disse medlemmer vil frem-
skynde fondsoppbyggingen ved å øke fondskapitalen post 95 med 5 mrd. kroner for 2011, slik at fondet blir på 30 mrd. kroner. Det vil gi anslagsvis 200 mill. kroner mer årlig til satsing på fornybar energi.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i statsbudsjettet har redusert den direkte overføringen over statsbudsjettet til Energifondet med 180 mill. kroner i 2011. Når den samlede bevilgningen likevel øker litt fra 2010/2011, er det på bakgrunn av kapitalinnskuddet i Grunnfondet i statsbudsjettet for 2010, som fører til økt avkastning i 2011.

Dette medlem er skuffet over at regjeringen benytter muligheten som den økte avkastningen fra Energifondet gir til å redusere den direkte overføringen over statsbudsjettet.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningene til energieffektivisering av bygg ved å øke den direkte overføringen til Energifondet over statsbudsjettet med til sammen 275 mill. kroner i 2011.

Dette medlem viser til at støtten til utbygging av ny fornybar energi bør økes i påvente av etableringen av et felles grønt sertifikatmarked med Sverige. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke kapitalinnskuddet i Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering med 15 mrd. kroner i 2011 utover regjeringens forslag. Dette vil øke avkastningen fra Grunnfondet med anslagsvis 550 mill. kroner i 2012, som gjøres tilgjengelig for utbygging av fornybar energi og energieffektivisering gjennom Energifondet.

ELEKTRISITETSSPARING I HUSHOLDNINGER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at det er et stort potensial for energisparing i husholdninger, offentlig sektor, og næringslivet og industrien. Disse medlemmer

viser til at Enova nå har brukt opp bevilgningen til energisparing i husholdningene for 2010, og at søker må vente til neste år – det til tross for at Enova-systemet har ubenyttede midler. Dette er uheldig, sett i lys av den økte bevisstheten rundt ENØK som vinter og høyere strømpriser medfører.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag i Dokument 8:165 (2010–2011) om teknologinøytralitet i støtteordninger for energisparing, hvor man drøfter behovet for markedsbaserte ordninger eller skattestimulans fremfor dagens subsidiebaserte ordning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at for å redusere utslippet av klimagasser i Norge for å nå målsettingene i Stortingets klimaforlik fra januar 2008, er det viktig med en energiomlegging som innebærer en utfasing av bruk av fossil energi til oppvarming av bygg.

Flertallet viser til at det i klimaforliket var enighet om at det var behov for en handlingsplan for overgang fra fossile energikilder til fornybare energikilder til oppvarming. Videre var det enighet om at det skulle etableres en støtteordning til konvertering av oljekjeler til fornybar varme i regi av Enova. Det var enighet om å vurdere å innføre forbud mot å erstatte gamle oljekjeler med ny i bestående bygg, og å innføre forbud med hjemmel i plan- og bygningsloven mot installering av oljekjel i nye bygninger.

Komiteen vil imidlertid samtidig peke på at innenfor energieffektivisering i privatboliger er potensialet uforløst. Komiteen viser til at 40 pst. av Norges netto innenlands stasjonære sluttforbruk av energi, 80 TWh, brukes til drift av bygninger og funksjonalitet for brukerne. Komiteen peker på at den billigste og mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes.

Komiteen viser til at det i Norge er et stort potensial for energieffektivisering innen alle sektorer. Potensialet er ikke minst betydelig innen byggsektoren. En studie fra SINTEF Byggforsk fra 2009 viser at vi kan spare 12 TWh i bygg innen 2020. Dette tilsvarer årlig energiforbruk til 600 000 boliger. Komiteen mener derfor at det bør settes i verk sterkere tiltak for å realisere dette potensialet. Dette må omfatte ytterligere krav til tiltak som optimaliserer energiforvaltningen i alle nybygg. Siden bygningsmassen skiftes ut svært langsomt kan vi ikke nå potensialet for energieffektivisering i bygningsmassen gjennom skjerpede energikrav til nye bygg og større rehabiliteringer alene. Vi må også utnytte potensialet for energieffektivisering i eksisterende

bygningssmasse. Det bør derfor også stimuleres til energieffektivisering i eksisterende boliger gjennom blant annet bruk av skatteincentiver, samt tilbud om gratis energisjekk.

Komiteen viser til at EU i sin energi- og klimapakke har vedtatt både at 20 pst. av EUs samlede energiforbruk i 2020 skal komme fra fornybare energikilder, og at energibruken skal effektiviseres med 20 pst. i forhold til «business as usual». Komiteen peker på at energieffektivisering i bygninger vil gjøre det lettere å nå disse forpliktelsene, samt de forpliktelsene vi vil bli pålagt i kommende revidert utgave av EUs bygningssenergidirektiv.

Komiteen mener at det er viktig med gode merkeordninger for bygg, ikke minst ved salg og utleie, slik at energieffektivitet i større grad kan gjenspeiles i salgspris eller leiepris.

Komiteen viser til at Stortinget vedtok å innføre en energimerkeordning for bygg gjennom endringer i energiloven våren 2009, jf. Ot.prp. nr. 24 (2008–2009). Denne energimerkeordningen kan også brukes til å stille krav til energibruk i nye bygninger. Spesielt bør offentlige byggeiere etter komiteens mening gå foran. Disse må være klare forbilder for landets øvrige brukere.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at private husholdninger utgjør 68 pst. av energiforbruket i Norges bygningssmasse. Derfor er det avgjørende at privatpersoner har klare incentiver til å investere i energieffektiviseringstiltak. Enova har i dag en sjablongbasert støtteordning for selektive energitiltak mot husholdninger. Utover dette er minstegrensen for å utløse støtte fra Enova 500 000 kWh spart energi per år. I praksis betyr dette at Enovas midler ikke er tilgjengelige for privatboliger og mindre boligselskaper.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener at den enkelte boligeier bør gis gode incentiver til å effektivisere energibruken i egen bolig. Den enkelte boligeier bør derfor stimuleres til energieffektiviseringstiltak gjennom for eksempel skattefradrag for dokumenterte utgifter til energisparingstiltak i egen bolig. Det er en enkel, effektiv og ubyråkratisk modell, som vil utløse betydelig energieffektivisering i Norge – i segmenter i bygningssmassen som i dag har få eller ingen offentlige støtteordninger. Disse medlemmer har merket seg at skattefradrag for energieffektivisering i egen bolig er vedtatt innført i Sverige og USA.

Disse medlemmer mener at så vel energikrav som støtteordninger må være teknologinøytrale, slik at man oppnår mest mulig energieffektivisering for hver investert krone. Disse medlemmer

mener derfor at energikrav og støtteordninger må basere seg på krav til levert energi i bygningen. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen i forslag til nye TEK-forskrifter ønsker å fase ut elektrisitetsbruk, til tross for NVEs faglige innsigelse om at strøm til oppvarming av bygninger både er rent og effektivt. Disse medlemmer mener at dette er uheldig.

Disse medlemmer peker på at elektrisitetsforbruk i Norge kommer fra ren og miljøvennlig vannkraft. Elektriske varmesystemer anvender etablert strømmnett, og krever ikke en parallell infrastruktur. Nye, fornybare energikilder vil i stor utstrekning kunne transporteres og anvendes med elektrisitet som energibærer. Elvarmen er raskt og effektivt å regulere til rett temperatur, og medfører derfor et lavt behov for levert energi til bygget.

Disse medlemmer mener det er viktig med en bred tilnærming til energieffektivisering, og at en best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser oppnås gjennom en teknologinøytral støtteordning til energieffektiviseringstiltak.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i sitt budsjettfor-slag foreslår en avsetning på 40 mill. kroner til tilskuddsordningen for elektrisitetssparing i husholdninger. Koen for å få støtte fra denne ordningen er lang, og støttebehovet overgår de midlene regjeringen stiller til disposisjon.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen til tilskuddsordningen for elektrisitetssparing i husholdninger med 60 mill. kroner, til totalt 100 mill. kroner i 2011.

NATURGASS

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til NOU 2005:4 Industrien mot 2020 – kunnskap i fokus, når det gjelder statlig medvirkning i finansiering av infrastruktur for bruk av naturgass innenlands, der det blant annet står:

«Det er viktig med statlig deltakelse i finansiering av infrastruktur for naturgass for å legge til rette for økt gassbruk i norsk industri. (...) Dersom nye analyser viser at slike prosjekter kan forventes å være samfunnsøkonomisk lønnsomme, mener utvalgets flertall, medlemmene Glad, Akselsen, Antonsen, Asmyhr, Bjerke, Flåthen, Karlsen, Kroslid, Myhr og Sanner, at staten direkte eller gjennom sitt eierskap i statlige foretak bør bidra økonomisk til å få realisert prosjekter med langsiktige perspektiver. Det må imidlertid være en betingelse at næringslivet deltar i konseptutvikling og finansiering. Gassrør kan også avlaste eller øke leveringssikkerheten i kraftforsyningssystemet uten ny utbygging av hovednettet for elektrisitet.»

Disse medlemmer slutter seg til denne vurderingen fra utvalgets flertall.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at regjeringen i årets budsjett ikke bevilger midler til naturgass. Disse medlemmer mener dette er en feil prioritering av regjeringen, og mener at potensialet for verdiskaping ved innenlandsk bruk av gass fremstår som stort. Disse medlemmer mener derfor det er viktig å legge forholdene bedre til rette for økt bruk av gass innenlands. Regjeringens naturgassavgift har vært til stor skade for utvidet bruk av naturgass, ved at mange prosjekter har blitt skrinlagt.

Disse medlemmer viser til at det er en rekke forslag til bruk av gass blant annet i Grenlandsområdet, på Vestlandet og i Trøndelag. Disse medlemmer vil peke på at Industrikraft Møre i løpet av 30 måneder vil kunne ha gasskraft i drift tilrettelagt for CCS. Dette kan oppnås bl.a. ved forenkling av regelverk og større imøtekommenhet fra sentrale myndigheters side.

Disse medlemmer vil også ta i bruk økonomiske virkemidler for å støtte byggingen av infrastruktur for naturgass, og mener bevilgningene må økes. Disse medlemmer foreslår derfor i sitt alternative budsjett at post 74 Naturgass økes med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til tidligere Dokument 8-forslag fra Fremskrittspartiet om statlig myndighetsansvar for bygging av hovedrørledninger for naturgass, samt forslag om å tilføre 5 mrd. kroner til et statlig infrastrukturselskap ved behandlingen av gassmeldingen. Disse medlemmer er skuffet over at regjeringen ikke følger opp Arbeiderpartiets forslag i opposisjon om å opprette og bevilge egenkapital til et statlig infrastrukturselskap. Disse medlemmer er også skuffet over at prosjektet Skanled er terminert, og mener dette kunne hatt et stort potensial for frakt og salg av gass.

Kap. 1830 Forskning

Det foreslås bevilget 763,65 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en reduksjon på 2,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Det foreslås bevilget 722 mill. kroner til Norges forskningsråd over OEDs budsjett i 2011, en reduksjon på 19 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010 hvorav 11,2 mill. kroner er knyttet til rammeoverføring til Nærings- og handelsdepartementet. Bevilgningen til PETROMAKS og DEMO 2000 reduseres med 6,3 mill. kroner, og CLIMIT reduseres med 4,0 mill. kroner. RENERERGI økes med 4,0 mill. kroner. KOSK II reduseres med 1,5 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten på 33 mill. kroner foreslås videreført for 2011, jf. forslag Vedtak V.

Komiteen mener utvikling av ny energiteknologi er svært viktig for å sikre en mer robust, fleksibel og miljøvennlig energiforsyning for fremtiden. Det er viktig å utvikle/videreutvikle energikilder og -bærere som kan konkurrere i pris og energivolum med olje, gass og kull. En bredere tilgang til konkurransedyktige energiprodukter vil gi en mer stabil økonomi og redusere konflikter rundt energitilførsel. Tilgang til sikker og rimelig energi er en vesentlig forutsetning for å redusere fattigdom og sikre materiell velstand.

Komiteen vil understreke at myndighetene bør ha en sterk satsing innen relatert forskning og teknologiutprøving, dersom Norge skal være et attraktivt land for høyteknologibedrifter i framtiden. Komiteen støtter derfor den styrkede forskningsinnsatsen rundt fornybar energi de siste årene, men vil understreke at det må utarbeides stimulansordninger som bidrar til at prosjekter både tenkes ut og realiseres i Norge.

Komiteen er positiv til videre satsing på forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) og å styrke fagmiljøet innenfor samfunnsvitenskapelig energiforskning. Dette arbeidet må vektlegges og involvere både universitetene, forskningsinstitutter og næringslivet. Komiteen mener arbeidet rundt FME kan være viktig bidrag for å videreutvikle ledende miljøer, og at man i den forbindelse må stimulere både de gamle, etablerte og de yngre, spirende forskningsmiljøene rundt i landet til å delta.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener Norge må ha som mål å være en fremstående energinasjon, med en bred tilnærming både innen teknologiutvikling og energiproduksjon. Norge har et enormt potensial for utvikling av kraft- og varmeproduksjon fra fornybare energikilder som vind, bølger, bio, tidevann, sol med mer.

Disse medlemmer viser til at miljøvennlig bruk av gass er også viktige satsingsområder, noe som kan øke verdiene av Norges gassreserver. Dette forplikter til økt satsing på forskning og utvikling av ny teknologi.

PETROLEUMSFORSKNING

Komiteen viser til at petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv, og er en viktig drivkraft i norsk teknologiutvikling. De unyttede petroleumssressursene på norsk sokkel ligger stadig vanskeligere tilgjengelig, og behovet for avanserte teknologiske løsninger blir stadig større for å kunne finne og utvinne petroleumssressursene på en kost-

nadseffektiv og miljøvennlig måte. Komiteen vil derfor understreke behovet for fortsatt satsing på petroleumsrettet forskning i Norge.

Forskning og utvikling gir ikke bare grunnlag for økt lønnsomhet og aktivitet på kontinentalsokkelen. Det er også en sentral konkurransefaktor for norsk leverandørindustri, som stadig øker sin eksport. Komiteen vil understreke at denne rollen må opprettholdes dersom norsk olje- og gassindustri fortsatt skal hevde seg i internasjonal konkurranse. Dette er spesielt viktig for å sikre grunnlaget for leverandørindustrien når petroleumsproduksjonen på norsk kontinentalsokkel faller. Komiteen mener nasjonen må bygge videre på det internasjonale fortrinn vi har innenfor denne sektoren. Økt forskningsinnsats vil gi muligheter for videre utvikling av et næringsmiljø med sterke internasjonale posisjoner og vekstpotensial.

Komiteen vil peke på at Norge skal være et foregangsland i utvikling og bruk av ny miljøvennlig teknologi ved olje- og gassproduksjon, og at dette kan bli en viktig eksportvare.

Komiteen vil understreke at myndighetene må ha en sentral rolle innen petroleumsrelatert forskning. Myndighetene er ressursiere, og har et overordnet ansvar for å sikre optimal ressursutvinning fra sokkelen. Dermed påhviler det staten et spesielt ansvar å sørge for tilstrekkelig teknologi- og kompetanseutvikling, slik at vi kan få maksimalt ut av ressursene våre. I tillegg tilfaller størstedelen av petroleumsinntektene staten. Økt utvinningsgrad eller mer effektiv drift betyr særdeles mye for statens inntektside.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Olje- og energidepartementets midler til petroleumsforskning i hovedsak kanaliseres gjennom Norges forskningsråd, herunder programmene PETROMAKS og PETROSAM. Flertallet er opptatt av at forskningsinnsatsen på dette området skal være langsiktig og robust. Flertallet har videre merket seg at Olje- og energidepartementets bidrag til instituttsektoren innenfor fagfeltene petroleum og energi er rammeoverført til Nærings- og handelsdepartementet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener utviklingen innen statlige bidrag til petroleumsrettet forskning ikke har gått i riktig retning, og at nivået bør økes. Åm-utvalgets rapport nylig illustrerer tydelig hvilket betydelig inntekstpotensial økt petroleumsutvinning representerer. Disse medlemmer viser til at KonKraft og partene i arbeidslivet nylig anbefalte at statens bidrag til petroleumsrelatert forskning bør

ligge rundt 600 mill. kroner. Disse medlemmer støtter dette.

Disse medlemmer vil berømme industrien for å være en pådriver for petroleumsrettet forskning.

Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2011 på ny reduserer støtten til petroleumsforskning. Med det inntekstpotensialet en økt utvinningsgrad fra eksisterende felt representerer, er det etter disse medlemmers oppfatning kritikkverdig at regjeringen ikke i større grad retter fokus mot viktige forutsetninger for å få til økt utvinningsgrad, som blant annet petroleumsforskning representerer. Programmene Petromaks og Demo 2000 er viktige for å oppnå bedre utnyttelse av petroleumsressursene og sørge for en god teknologiutvikling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å styrke petroleumsforskningen over post 50 med 70 mill. kroner.

Videre mener disse medlemmer at det er behov for å styrke innsatsen på forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fossilt basert kraftproduksjon med fangst og lagring av CO₂ utover regjeringens forslag. Satsing på å utvikle teknologier for fangst og lagring av CO₂ er viktig for å redusere klimagassutslippene, og Norge har som en stor produsent av de fossile energikildene olje og gass et viktig internasjonalt ansvar for å utvikle denne teknologien.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å øke bevilgningen til forskningsprogrammet Climit med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer mener videre at det er behov for å styrke forskningen på nye fornybare energikilder. Skal vi løse klimautfordringen er det nødvendig med en overgang fra fossile til fornybare energikilder. Mange av disse teknologiene er imidlertid fortsatt umodne.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011 der det er foreslått å øke bevilgningen til forskningsprogrammet RENERGI med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Kap. 1832 Internasjonalisering

Det foreslås bevilget 23,7 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en reduksjon på 8,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen mener at det er viktig at den kompetanse som er utviklet i norsk olje- og gassnæring kan komme norske interesser til gode ved internasjonaliseringen av næringen. Dette skjer gjennom et samarbeid mellom myndighetene og næringen selv, og

samtidig sterk satsing på samarbeid mellom norske bedrifter, som enten er under etablering eller er etablert i andre land med petroleumsaktivitet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at kapitlet ble styrket i budsjettet for 2010 i forbindelse med etableringen av INTPOW.

INTSOK

Komiteen viser til at det ved etableringen av INTSOK ble et mer systematisk fokus på å legge grunnlaget for verdiskaping og sysselsetting i norsk petroleumsindustri også gjennom internasjonal virksomhet. Komiteen merker seg at det er et viktig delmål å fremme norske næringsinteresser i Russland, og støtter denne prioriteringen.

Komiteen vil understreke den betydning internasjonalisering av leverandørindustrien har for verdiskaping og sysselsetting. Allerede i 2010 rangerer den petroleumsrettede leverandørindustrien som landets nest største eksportnæring, og komiteen har registrert at industriens overordnede mål for 2011 er å øke den internasjonale omsetningen fra norsk leverandør- og serviceindustri til 120 mrd. kroner i 2012. Denne utviklingen vil etter hvert også få større betydning ettersom norsk sokkel øker i modningsgrad.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at stiftelsen INTSOK gjør en viktig jobb med å tilrettelegge for økt internasjonalisering, og er skuffet over at regjeringen i budsjettproposisjonen foreslår å redusere bevilgningen til INTSOK for 2011.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å styrke bevilgning til INTSOK over post 70 med 6 mill. kroner utover regjeringens forslag.

INTPOW

Komiteen er svært tilfreds med at INTPOW i 2009 ble etablert som et prøveprosjekt etter modell av INTSOK, og er opptatt av at økt internasjonalt samarbeid innen den norske energibransjen kan legge grunnlaget for å sikre arbeidsplasser og øke tilgangen på klimavennlig og fornybar energi. Komiteen er opptatt av å utnytte det store eksportpotensialet hos norske bedrifter som leverer ren energi og miljøteknologi.

PETRAD

Komiteen understreker viktigheten av at stiftelsen PETRAD inngår som en del av norsk bistandsarbeid, når det gjelder kompetansebygging på petroleumsforvaltning og administrasjon rettet mot nasjonale selskaper og myndigheter i Afrika, Asia, Latin-Amerika og tidligere deler av Sovjetunionen.

Komiteen er opptatt av at PETRAD skal fortsette å være en sentral aktør i bistandsprogrammet «Olje for utvikling», et program for petroleumsforvaltning og godt styresett. I tillegg ser komiteen positivt på PETRADs arbeid med å dele norske erfaringer med sentrale land i Asia.

Komiteen vil påpeke den betydning PETRADs arbeid har for kompetanseoppbygging innenfor petroleumsforvaltning i land i Afrika, Asia, Latin-Amerika og det tidligere Sovjetunionen. Dette arbeidet er viktig ut fra et bistandsperspektiv, men gir også nyttige nettverk for norsk forvaltning og næringsliv med tanke på økt internasjonalisering. Komiteen vil berømme den innsatsen som legges ned i disse programmene, hvor deltagerne fra næringslivet i stor grad dekker egne kostnader og arbeider nærmest etter en dugnadsmodell.

Komiteens medlemmer fra Høyre synes på denne bakgrunn at det er underlig at regjeringen i proposisjonen foreslår å redusere bevilgningen til PETRAD i 2011.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å styrke bevilgning til PETRAD over post 70 med 2 mill. kroner utover regjeringens forslag, for å kunne styrke aktiviteten og det høye faglige nivået.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 2 592,8 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en reduksjon på 23,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Det foreslås bevilget 1 530 mill. kroner på post 21 Spesielle driftsutgifter for 2011, som er en økning på 172 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010. Midlene her skal bl.a. dekke planlegging og forberedelser av fullskala CO₂-fangst på Mongstad, planlegging og forberedelser av transport- og lagringsløsninger for CO₂ og utgifter knyttet til oppfølgingen av statens eierinteresser i teknologisenteret på Mongstad. Utgifter til ekstern bistand budsjetteres til 10 mill. kroner for 2011.

Det foreslås bevilget 880 mill. kroner for 2011 til bygging og forberedelse av teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad på post 72 Lån, TCM DA. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget ved endret bevilgningsbehov for det enkelte budsjettår, da det er knyttet usikkerhet til periodiseringen mellom budsjettår for det oppdaterte estimatet for TCM DAs totale lånebehov.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det under kap. 1833 foreslås bevilget totalt 2 592,800 mill. kroner for 2011.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg den omfattende redegjørelsen som regjeringen har gitt i budsjettokumentet om det arbeid som pågår når det gjelder forskning og utvikling vedrørende CO₂-håndtering.

Dette flertallet viser til at regjeringen med det første kommer tilbake til Stortinget med en gjennomgang av de nærmere enkeltheter om prosjektene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Det internasjonale energibyråets (IEA) rapport, World Energy Outlook 2010, der det fremgår at verdens energibehov kan øke med om lag 50 pst. innen 2035.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at deler av veksten vil møtes gjennom satsing på ny fornybar energiproduksjon, men de fossile energikildene olje, gass og kull vil fortsatt være viktige energikilder i de kommende tiårene. Det er derfor viktig å utvikle en kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂.

Disse medlemmer mener at forskning og utvikling av teknologi for fangst og lagring, og bygging av testsenter og demonstrasjonsanlegg for slik teknologi, må ha som formål å utvikle fremtidsrettede og effektive teknologier for CO₂-håndtering som kan benyttes nasjonalt og internasjonalt. Dette handler etter disse medlemmers mening om mer enn å fange CO₂ fra gasskraftprosjekt i Norge for å møte våre nasjonale utslippskrav. Disse medlemmer mener at fremdriftsplan og valg av teknologiske løsninger for CO₂-håndtering i Norge må legge til grunn en målsetting om å bidra til å utvikle teknologi slik at også andre land kan bruke denne effektivt som et virkemiddel til å redusere CO₂-utslipp.

Disse medlemmer mener at Norge, i lys av landets rolle som olje- og gassprodusent, har et medansvar for å bidra til utvikling av teknologi som reduserer CO₂-utslipp fra fossil energiproduksjon.

Disse medlemmer mener det er helt nødvendig å redusere kostnader knyttet til fangst og deponering av CO₂ for kraftproduksjon fra fossile energikilder. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder, men en må samtidig være seg meget bevisst kostnadene før prosjekter iverksettes – og ikke minst alternativ bruk av de samme ressursene.

Disse medlemmer viser til at det de siste årene har foregått et omfattende utredningsarbeid, i regi av både den forrige og den nåværende regjering,

med mål om å fremme miljøvennlig gasskraftteknologi. Det har kommet flere rapporter fra noen av våre fremste fagmiljøer – Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat og Gassnova – som har vurdert teknologi og kostnader ved fullskala CO₂-håndtering.

Disse medlemmer viser også til rapporten fra Gassteknologiutvalget – NOU 2002:7. Disse rapportene konkluderer med at det hersker stor usikkerhet om teknologi og kostnader for fullskala renseanlegg for CO₂ fra gasskraftverk. Med dagens teknologi overstiger rensekostnadene for CO₂ fra gasskraftverk klart tiltakskostnadene for å redusere CO₂-utslipp internasjonalt, slik disse fremkommer ved prisen for CO₂-utslipp i det europeiske kvotemarkedet. Det er helt nødvendig å redusere kostnadene knyttet til fangst og deponering av CO₂ fra fossil kraftproduksjon. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder. Norges første fullskala renseanlegg bør realiseres der det har størst læringsverdi og lavest kostnader.

Disse medlemmer støtter arbeidet med å utvikle fremtidsrettet CO₂-rensing og utvikling av en CO₂-verdikjede. Disse medlemmer vil samtidig understreke at regjeringens opplegg rundt dette preges av politiske kompromisser og ønsketenkninger fremfor faglig begrunnede vurderinger. Det ble ikke minst illustrert under Stortingets behandling av Mongstad-saken i forbindelse med revidert budsjett 2010. Sannsynligvis har regjeringens dårlige håndtering av saken medført at vi i dag har et dårligere prosjekt enn en mer ærlig og realistisk tilnærming fra starten ville gitt.

Disse medlemmer vil understreke at regjeringen burde laget rammebetingelser for gasskraftverk og CO₂-rensing, som gjør at aktører utover Mongstad og Kårstø vet hvilke betingelser og kostnadsrammer de kan få fra myndighetene. Regjeringen har dessverre valgt en snever tilnærming til saken. Disse medlemmer viser til at en rekke aktører ønsker å bygge gasskraftverk eller mener de kan bygge CO₂-renseanlegg. Regjeringens tilnærming medfører at disse aktørene blir sittende i et vakuum. Gasskraftutbyggere har CO₂-rensekrav som er umulig å innfri, mens aktører som har mulig CO₂-renseteknologi, ikke har noen inntektsside som gjør at de vil ta risiko på å bygge sine renseanlegg. Disse medlemmer mener debatten rundt Industrikraft Møres gasskraftprosjekt i Elnesvågen og Sargas tro på egen teknologi, illustrerer dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets forslag

om en helhetlig CO₂-rensestrategi, og håper dagens situasjon gjør regjeringspartiene mer åpne for en reell behandling av saken.

Disse medlemmer mener at tiltak for å redusere CO₂-utslipp må ta utgangspunkt i å få mest mulig miljø for pengene. Disse medlemmer konstaterer at regjeringen dessverre er mer opptatt av prestisje og symbolpolitikk fremfor tiltak som faktisk har målbare effekter.

Disse medlemmer vil påpeke at det fortsatt hersker tvil om langtidsperspektivet for lagring av CO₂, og mener dette er et område det bør fokuseres mer på.

Disse medlemmer viser til sin langvarige skepsis til prosjektet med utbygging av fullskala renseanlegg på Kårstø, og har ved flere anledninger påpekt at regjeringens prestisjefylte satsing på CO₂-rensing av Kårstø ville vært grov sløsing med skattebetalernes midler. Disse medlemmer har ment at prosjektet i sin nåværende form burde skrinlegges, og er nå glad for at regjeringen kommer etter Fremskrittspartiet i dette synet.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011 der det er foreslått økt satsing på forskning og utvikling av teknologi for fangst og lagring av CO₂ gjennom å styrke fondskapitalen i Fond for Climit med 1 mrd. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er bekymret for utviklingen innen regjeringens prosjekter for fullskala CO₂-fangst og lagring på Kårstø og Mongstad. Tidligere lovnader om rensing av gasskraftverket på Kårstø innen 2009 er skrinlagt. I statsbudsjettet for 2011 gis det ingen signaler om Kårstø i det hele tatt vil bli rensset, og hele renseprosjektet er lagt på is inntil videre.

FULLSKALA CO₂-HÅNDTERING PÅ MONGSTAD – MONGSTAD STEG 2

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til Prop. 125 S (2009–2010) der Stortinget ble informert om at regjeringens tidsplan for fullskala CO₂-håndtering på Mongstad innen 2014 ikke ville holde, og at det tidligst kan treffes en investeringsbeslutning om fullskala CO₂-håndtering i 2014. Det innebærer at anlegget vil stå ferdig i 2018 eller senere. Utsettelsen var begrunnet i de store økonomiske og tekniske utfordringene som er knyttet til prosjektet.

Disse medlemmer har merket seg at det i budsjettproposisjonen for 2011 er en grundig omtale

av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. Det fremkommer opplysninger om nye utfordringer, blant annet mulig helsefare ved bruk av aminer for CO₂-fangst. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen i proposisjonen skriver at:

«På bakgrunn av prosjektets betydelige innslag av teknologiutvikling og oppdatert usikkerhet knyttet til absorpsjonsskjemikaliene som benyttes til CO₂-fangst, vurderer regjeringen om det bør legges til grunn alternative løsninger for den videre prosjektgjennomføringen. En eventuell åpning for alternative teknologier vil medføre arbeid hvor det samlede erfaringsgrunnlaget er mer begrenset. Dette kan medføre lengre gjennomføringstid og økte planleggingskostnader. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en nærmere gjennomgang av dette før jul.»

Disse medlemmer imøteser en slik gjennomgang, men konstaterer at regjeringen allerede har utsatt gjennomgangen til 2011.

Disse medlemmer har videre merket seg at regjeringen anslår de samlede investeringskostnadene for fullskala fangst og lagring av CO₂ fra kraftvarmeverket på Mongstad til om lag 20–25 mrd. kroner. Disse medlemmer peker på at investeringer i en slik størrelsesorden er langt høyere enn det man opererer med i anlegg for CO₂-fangst i andre land. Disse medlemmer har også merket seg at flere teknologileverandører har presentert løsninger for CO₂-fangst med langt lavere investeringer enn det som her presenteres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at man ikke bare bør vurdere om den teknologien man hittil har lagt til grunn på Mongstad, aminrensing, bør erstattes av andre løsninger, men at man også må vurdere selve lokaliseringen av prosjektet.

Disse medlemmer har merket seg at selv lederen av Lavutslippsutvalget, professor Jørgen Randers, har støttet tanken om å flytte prosjektet for fullskala fangst og lagring av CO₂ fra gasskraftverk fra Mongstad til et nytt prosjekt. Et aktuelt alternativ vil kunne være Industrikraft Møres planer om et gasskraftverk i Elnesvågen, men også andre alternativer bør vurderes. Man vil da unngå de betydelige ekstrakostnader og teknologiske og sikkerhetsmessige utfordringene det er å bygge fullskala anlegg for fangst av CO₂ i et «varmt» gasskraftverk i drift, samtidig som det fortsatt vil være banebrytende teknologisk.

Disse medlemmer har videre merket seg at Sintefs konserndirektør Torstein Haarberg i Adresseavisen 13. november 2010 sier at regjeringen bør droppe planene om et fullskala CO₂-renseanlegg på Mongstad, og at prosjektet kan gjøres bedre og billigere i Midt-Norge. Disse medlemmer viser til at

det ved Sintef forskes på renseteknologiene som skal benyttes videre ved gasskraftverket på Mongstad.

Disse medlemmer har merket seg at Sintef-sjefen sier at man knapt finner et dyrere sted å bygge fullskala renseanlegg enn akkurat på Mongstad. Årsaken er blant annet at anlegget skal bygges ved et oljeraffineri, noe som gjør at man må ta ekstra hensyn til eksplosjonsfaren. I tillegg må renseanlegget integreres i et gasskraftverk i drift.

Disse medlemmer viser til at det aldri er blitt bygget et gasskraftverk med rensing, og det første fullskala renseanlegget vil nødvendigvis bli dyrt. Det behøver likevel ikke bli like dyrt som Mongstad, hvis det bygges et annet sted. Disse medlemmer stiller spørsmålstegn ved klokheden i å bygge det første fullskala fangstanlegget for CO₂ fra gasskraft på et sted hvor det samtidig er en rekke andre faktorer som gjør det svært teknologisk komplisert og dyrt. Å bygge det første fullskala fangstanlegget i verden for CO₂ fra et gasskraftverk, innebærer i seg selv en betydelig teknologiutvikling uten de ekstra kompliserende faktorene på Mongstad.

Disse medlemmer mener at byggingen av et fullskala anlegg for fangst av CO₂ fra gasskraftverk bør starte fra bunnen av, fortrinnsvis et annet sted enn på Mongstad. Det bør i den sammenheng utlyses en åpen anbudsprosess, der alle selskaper som leverer ulike renseteknologier får mulighet til å delta. På Mongstad bør man etter disse medlemmers mening i stedet satse videre på testsenteret (TCM). Disse medlemmer mener det er viktig å se på TCM i et lengre tidsperspektiv. Teknologien for fangst av CO₂ må kontinuerlig utvikles, og det er viktig at det er mulig å modifisere og utvikle testsenteret til kontinuerlig testing og utvikling av fangsteknologier. Å flytte anlegget for fullskala fangst av CO₂ fra Mongstad, vil kunne gi større muligheter for en langsiktig utnyttelse av TCM.

Disse medlemmer vil understreke at enhver lokalisering forutsetter en tilfredsstillende løsning for transport og lagring av CO₂.

Disse medlemmer støtter regjeringens bevilgningsforslag til planlegging og foreberedelse av fullskala CO₂-fangst på post 21 i proposisjonen, men mener at disse midlene også bør kunne overføres til et alternativt prosjekt for fullskala CO₂-fangst andre steder enn på Mongstad. Det utelukker ikke at man på et senere tidspunkt, til lavere kostnader, kan rense gasskraftverket på Mongstad.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er urolig for de signaler som gis i budsjettet om fare for ytterligere utsettelser av fullskala CO₂-fangst og lagring på Mongstad. Dette medlem vil påpeke at manglende rensing på Kårstø og Mongstad

undergraver målsettingene i Klimaforliket, og vil gjøre arbeidet med å innfri allerede ambisiøse målsettinger for nasjonal reduksjon av klimagassutslipp enda vanskeligere.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 55 mill. kroner til å gjenoppta anbudsprosessen for fullskala CO₂-fangst og lagring på Kårstø.

Kap. 1870 Petoro AS

Det budsjetteres med 264 mill. kroner til drift av Petoro AS for 2011, som er en økning på 1,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen viser til at Petoro AS ivaretar statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), og at selskapet skal være en aktiv partner som gjennom helhetlige vurderinger skal maksimere verdien på statens eierandeler på norsk kontinentalsokkel.

Komiteen vil understreke betydningen av det arbeidet som utføres av Petoro AS, og viser blant annet til selskapets fokus på å øke utvinningsgraden i eksisterende felt, samt deres rolle innenfor infrastrukturutvikling.

Komiteen har merket seg at Petoro i sitt arbeid skal identifisere områder eller enkeltprosjekter der selskapet ser at det er verdiskapingsmuligheter som ikke adresseres av andre aktører, og hvor Petoro kan ha stor gjennomslagskraft. For å få gjennomslag for sine forslag er Petoro, som andre rettighetshavere, avhengig av at et flertall i interessentselskapene stiller seg bak selskapets forslag.

Komiteen mener at det er viktig med mangfold og konkurranse på sokkelen, der flere uavhengige miljøer i lisensene kan utfordre hverandre med ulike faglige løsninger, og peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydro har medført at Statoil har blitt en meget dominerende aktør på norsk sokkel. Det stilles betydelige krav til Petoro og selskapets evne til å gjøre mer selvstendige tekniske og kommersielle analyser. Komiteen mener mangfold og konkurranse på sokkelen er viktige prinsipper for en god utvikling i petroleumsnæringen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at med bakgrunn i fusjonen mellom Statoil og Hydro ble Olje- og energidepartementet og Petoro styrket med 20 mill. kroner hver i budsjettet for 2008.

I dagens situasjon mener komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti at det er viktig å styrke Petoro ut over dagens nivå, slik at de kan holde

et sterkt fokus på utviklingen i de ulike lisensene, ikke minst når det gjelder å sørge for en høyere utnyttelsesgrad i eksisterende felt.

Disse medlemmer mener at det er viktig at Petoro har mulighet til å bygge opp nødvendig kompetanse for å være en aktiv deltager i de ulike lisensene.

Disse medlemmer mener at det bør vurderes om Petoro i fremtiden bør finansieres direkte over kontantstrømmen fra sokkelen fremfor bevilgninger over statsbudsjettet. Dette vil kunne gi selskapet større muskler og fleksibilitet i forhold til de viktige oppgaver Petoro har ansvar for.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 vurdere om Petoro bør finansieres direkte over kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel fremfor gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet.»

Disse medlemmer mener Stortinget må ta en grundig debatt om Petoros rolle og organisering. Disse medlemmer peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydros olje- og gassvirksomhet i 2007 har skapt betydelige utfordringer i forhold til mangfold og konkurranse på norsk kontinentalsokkel. Disse medlemmer peker på at Statoil har fått en svært dominerende posisjon på norsk kontinentalsokkel.

Disse medlemmer viser til at Statoil:

- er operatør for 75 pst. av dagens produksjon på sokkelen,
- disponerer over 1/3 av de gjenværende påviste ressursene på sokkelen,
- står sammen med SDØE for en andel på om lag 2/3 av de gjenværende påviste ressursene,
- er operatør for om lag 70 pst. av de gjenværende påviste ressursene.

Utfordringene er etter disse medlemmers mening særlig knyttet til virkningene av økt markedsrett og færre alternativer for leverandørene, redusert kreativitet når kappestriden mellom to store selskaper er blitt borte, bortfall av et stort og kreativt selvstendig letemiljø som kan føre til lavere leteaktivitet og færre funn, risikoen for redusert FoU-innsats, risikoen for vanskeligere tilgang til leteareal for mindre selskaper, og at de offentlige kontrollorganene, samt Petoro som SDØE-forvalter, vil stå overfor færre valgmuligheter.

Disse medlemmer peker på at det etter fusjonen mellom Statoil og Hydro er viktig at det finnes aktører i utvinningstillatelsene som har incentiver og styrke til å representere det nødvendige mang-

foldet og være en motvekt til Statoil som dominerende operatør.

Disse medlemmer peker på at Petoro AS, som ivaretar statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i petroleumsvirksomheten på vegne av staten, kan bidra til å være en slik motvekt. Sammenslåingen av Statoil og Hydro må derfor også få konsekvenser for Petoro.

Disse medlemmer viser til at ved behandlingen av proposisjonen om fusjonen mellom Statoil og Hydro, St.prp. nr. 60 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 243 (2006–2007), uttalte stortingsflertallet, bestående av regjeringspartiene, følgende:

«Flertallet mener at i saker som er sentrale for SDØE, og hvor de øvrige selskapene ikke har sammenfallende interesser med Petoro eller velger ikke å sette inn ressurser, må Petoro etter sammenslåingen i større grad vurdere å gjøre selvstendige analyser, etablere alternative forslag, kvalitetssikre operatørens arbeid og gjøre egne utredninger knyttet til utvalgte strategiske problemstillinger. Flertallet mener en konsekvens av dette innebærer en styrking av Petoro.»

Disse medlemmer konstaterer at regjeringen ikke har fulgt opp denne anmodningen fra regjeringspartiene fra behandlingen av fusjonen mellom Statoil og Hydro, og i de påfølgende budsjett har holdt bevilgningene til Petoro reelt sett omtrent uendret, uten den styrking av Petoro som regjeringspartiene lovte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2011 foreslår å styrke Petoro med 50 mill. kroner.

Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2011 å bli om lag 25 000 mill. kroner, som er en økning på 2 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010.

Det er inngått kontraktsmessige forpliktelser for SDØE relatert til utbygging av nye felt, og ved utgangen av 2009 var investeringsforpliktelsene på 2,0 mrd. kroner.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2011 forventes å bli om lag 25 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010. Komiteen har merket seg at de største økningene er relatert til ny kompresjonsløsning på Midgard/Mikkel og utbyggingen av Visund Nord og Pan/Pandora.

Komiteen har merket seg at det er inngått kontraktsmessige forpliktelser for SDØE relatert til

utbygging av nye felt, og at disse investeringsforpliktelsene ved utgangen av 2009 var på 2,0 mrd. kroner.

Komiteen har merket seg at Statens petroleumsforsikringsfond pr. 30. juni 2010 hadde en markedsverdi på om lag 21 mrd. kroner. Komiteen viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2011 varsler avvikling av Statens petroleumsforsikringsfond, og at midlene overføres til Statens pensjonsfond utland. Komiteen har merket seg at regjeringen med utgangspunkt i den betydelige størrelsen Statens pensjonsfond utland har i dag, ikke finner det nødvendig med et eget petroleumsforsikringsfond som

buffer mot ekstraordinære skader i petroleumsvirksomheten.

Komiteen viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2011 legger opp til at Finansdepartementet fremmer en proposisjon om å oppheve lov om Statens petroleumsforsikringsfond og om å overføre kapitalen til Statens pensjonsfond utland. Komiteen har merket seg at endringen ikke vil påvirke statens økonomiske ansvar ved en eventuell skade, og at selvassurandørprinsippet for SDØE vil fortsette som før. Komiteen har merket seg at det på denne bakgrunn ikke foreslås noen bevilgning under kap. 2440 post 50 i budsjettforslaget for 2011.

2. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2010–2011).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3 (2010–2011)
Utgifter i hele kroner			
<i>Miljøverndepartementet</i>			
1400	Miljøverndepartementet		580 098 000
	1	Driftsutgifter	229 013 000
	21	Spesielle driftsutgifter	153 405 000
	22	Spesielle driftsutgifter knyttet til lokalt miljøvern og universell utforming, kan overføres	3 000 000
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	42 505 000
	71	Internasjonale organisasjoner	45 429 000
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, kan overføres	18 750 000
	74	Tilskudd til AMAP, kan overføres	3 700 000
	75	Miljøvennlig byutvikling, kan overføres	31 000 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	20 696 000
	79	Den nordiske verdensarvstiftelsen	5 000 000
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, kan overføres, kan nyttes under post 22	600 000
	81	Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern, kan overføres, kan nyttes under post 22	27 000 000
1410	Miljøvernforskning og miljøovervåking		522 135 000
	21	Miljøovervåking og miljødata	159 958 000
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	149 718 000
	51	Forskningsprogrammer m.m.	167 518 000
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 351 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3 (2010-2011)
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	15 038 000
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	14 900 000
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	8 652 000
1425		Vilt- og fisketiltak	80 100 000
	1	Driftsutgifter	27 600 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	9 000 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	43 500 000
1426		Statens naturoppsyn	211 832 000
	1	Driftsutgifter	117 244 000
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	29 391 000
	31	Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder, <i>kan overføres</i>	41 502 000
	32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i>	23 695 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 109 031 000
	1	Driftsutgifter	155 761 000
	21	Spesielle driftsutgifter	279 644 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	36 405 000
	31	Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres</i>	24 500 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	10 950 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	54 100 000
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	134 981 000
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond	6 000 000
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	88 000 000
	71	Forvaltningstiltak i verdensarvsområder, <i>kan overføres</i>	9 600 000
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	136 223 000
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	68 100 000
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	20 693 000
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 074 000
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	37 000 000
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i> ...	8 000 000
	81	Verdiskapingsprogrammet for naturarven, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	10 000 000
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	28 000 000
1429		Riksantikvaren	429 965 000
	1	Driftsutgifter	115 281 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	30 915 000
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	3 000 000
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	216 212 000
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	11 953 000
	74	Fartøyvern, <i>kan overføres</i>	42 004 000
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	1 100 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3 (2010-2011)
	77	Verdiskapingsprogram på kulturminneområdet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 000 000
	78	Tilskudd til beslutningsgrunnlag for myndighetsutøvelse innen arkeologi, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	6 500 000
1432		Norsk kulturminnefond	59 480 000
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	59 480 000
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet	655 482 000
	1	Driftsutgifter	331 982 000
	21	Spesielle driftsutgifter	21 595 000
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 025 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	83 560 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	166 320 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	50 000 000
1445		Miljøvennlig skipsfart	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 000 000
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp	18 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	18 000 000
1448		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	11 000 000
	1	Driftsutgifter	11 000 000
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	601 685 000
	1	Driftsutgifter	190 619 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	411 066 000
1471		Norsk Polarinstitut	246 520 000
	1	Driftsutgifter	184 127 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 895 000
	50	Stipend	498 000
1472		Svalbard miljøvernfond	11 730 000
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	11 730 000
1474		Senter for klima og miljø	37 023 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 023 000
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 70</i>	13 000 000
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 50</i>	20 000 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2465		Statens kartverk	12 000 000
	24	Driftsresultat	0
	1	Driftsinntekter	-934 685 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	921 439 000
	3	Avskrivninger	10 806 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 3 (2010-2011)
		4 Renter av statens kapital	2 440 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 000 000
		Sum utgifter rammeområde 13	4 590 081 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

4400		Miljøverndepartementet	1 777 000
	2	Ymse inntekter	347 000
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 430 000
4426		Statens naturoppsyn	248 000
	1	Ymse inntekter	146 000
	2	Oppdragsinntekter	102 000
4427		Direktoratet for naturforvaltning	12 409 000
	1	Ymse inntekter	3 044 000
	9	Internasjonale oppdrag	6 291 000
	54	Gebyrer	3 074 000
4429		Riksantikvaren	5 383 000
	2	Refusjoner og diverse inntekter	3 930 000
	9	Internasjonale oppdrag	1 453 000
4432		Norsk kulturminnefond	59 480 000
	85	Avkastning fra Norsk kulturminnefond	59 480 000
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet	78 232 000
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 161 000
	4	Gebyrer	40 759 000
	5	Leieinntekter	333 000
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvernavdelinger	22 000 000
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet)	7 200 000
	9	Internasjonale oppdrag	5 779 000
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	1 023 305 000
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	53 365 000
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	969 940 000
4471		Norsk Polarinstitutt	70 510 000
	1	Salgs- og utleieinntekter	9 107 000
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	50 192 000
	21	Inntekter, Antarktis	11 211 000
4472		Svalbard miljøvernfond	25 000
	70	Diverse inntekter	25 000
		Sum inntekter rammeområde 13	1 251 369 000
		Netto rammeområde 13	3 338 712 000

2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 13. oktober 2010 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 1 S (2010–2011). Ved Stortingets vedtak 25. november 2010 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til kr 3 343 212 000, jf. Innst. 2 S (2010–2011).

2.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Marianne Marthinsen, Torstein Rudihaugen, Tor-Arne Strøm og Laila Thorsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, og fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, vil fremheve at Miljøverndepartementets budsjett har blitt kraftig styrket de siste årene, og er svært tilfreds med at økningen fortsetter i statsbudsjettet for 2011. Flertallet vil særlig fremheve økningene innenfor oppfølging og vern av naturmangfold og tiltak i nordområdene.

Flertallet er også opptatt av den samlede miljøprofilen i statsbudsjettet, og merker seg at miljøsatsingen blir videreført gjennom en rekke tiltak på de fleste av departementenes budsjetter. Tiltak mot avskoging i utviklingsland, styrket jernbanesatsing, utvikling av miljøteknologi og fornybar energi er alle områder som blir videreført og prioritert i 2011.

KLIMA

Flertallet vil understreke de menneskeskapte klimaendringene er den største utfordringen menneskeheten står overfor, og følger derfor forhandlingene om en ny global klimaavtale tett. Flertallet er bekymret for utviklingen i forhandlingene frem mot toppmøtet i Cancun, og er svært opptatt av at de norske forhandlingsposisjonene skal bidra til en avtale som inneholder konkrete forpliktelser til utslippsreduksjoner som gjør at togradersmålet kan nås. Det innebærer at utslippene må reduseres med 50–85 pst. innen 2050. Flertallet ser det som avgjørende at de rike landene viser vilje til å gjøre noe med egne utslipp samtidig som man betaler for nødvendige utslippsreduksjoner og tilpasninger til klimaendringer i utviklingsland. Flertallet har merket seg at Norge sammen med Etiopia har ledet en høynivå-gruppe som nylig har lagt frem en rapport om klimafinansiering for FNs generalsekretær. Flertallet er også opptatt av å få på plass gode mekanismer for utslippsreduksjoner gjennom å hindre nedhugging av regnskog fordi det både gir konkrete utslippsreduksjoner og bidrar til tillitsbygging i forhandlingene.

Regnskoghugst står for rundt 20 pst. av verdens samlede utslipp, og flertallet ser det som svært viktig at regnskogsatsingen fra Norges side har gitt gode resultater.

I tråd med initiativets strategi skissert i St.prp. nr. 1 (2008–2009) skal Klima- og skogprosjektet stimulere utviklingen av nasjonale planer for å redusere avskoging og skogforringelse og belønne skogrike u-land for oppnådde resultater. For å sikre at tiltakene som støttes skal ha størst mulig langsiktig effekt, er det viktig at slike nasjonale planer har en bred forankring i mottagerlandene. Tiltakene skal også være i tråd med sentrale norske bistandsmål. Tiltak som støttes av det norske klima- og skogprosjektet skal derfor ha en klar fattigdomsorientering, utvikles i brede, deltagende prosesser i mottagerlandene, og sikre bevaring av biologisk mangfold i tillegg til reduserte klimagassutslipp.

Flertallet støtter at bevaring av naturskog er en prioritet i Norges innsats for klima og skogbevaring. Det er viktig at tiltakene bidrar til å styrke urfolks og andre lokale folkegruppers rettigheter. Det bør søkes etablert nasjonale overvåkingssystemer for dette som en del av Sør-lands REDD-infrastruktur. Flertallet støtter at klima- og skoginitiativet benytter sine multilaterale initiativer og bilaterale avtaler strategisk for å bidra til oppnå gode mål i klimaforhandlingene, og vil understreke at det er viktig at inngåtte avtaler følges opp i tråd med prinsippene rundt resultatbasert støtte.

Flertallet vil fremheve det omfattende utredningsarbeidet som er gjort gjennom Klimakur 2020, og mener oppfølgingen av Klimakur må gis høy prioritet. Klimakur vil gjøre det enklere å konkretisere hvilke tiltak som må gjennomføres for at Norge skal nå sine nasjonale klimaforpliktelser vedtatt i Stortinget i forbindelse med klimaforliket. Flertallet vil understreke at det blir billigere å gjennomføre store utslippsreduksjoner dersom man starter tidlig. Det er også viktig å bruke ressurser på teknologiutvikling som muliggjør store reduksjoner frem i tid. Regjeringens CCS-satsing, miljøteknologifondet og de åtte forskningssentrene for miljøvennlig energi (FME-ene) er eksempler på slike satsinger. Flertallet imøteser den varslede Klimameldingen som skal komme i løpet av 2011.

Flertallet vil peke på at kommunene spiller en viktig rolle i arbeidet med klimagassreduksjoner, og har merket seg at kommunene ble pålagt å utarbeide klima- og energihandlingsplaner. Flertallet er opptatt av at kommunene sikres tilgang på tilstrekkelig kompetanse til å følge opp planene.

Flertallet er fornøyd med at prosjektet «Framtidens byer» som skal bidra til å redusere klimagassutslipp og bedre bymiljøet, videreføres på samme nivå som i 2010.

NY FORNYBAR ENERGI

Flertallet støtter regjeringens visjon om at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon og være ledende innenfor utvikling av miljøvennlig energi. Flertallet er svært tilfreds med at det er inngått en intensjonsavtale om et felles grønt sertifikatmarked med Sverige, og er opptatt av at forhandlingene om EUs fornybardirektiv slutføres raskt nok til at sertifikatmarkedet kan tre i kraft fra 1. januar 2012. Dette vil sikre stabile og gode rammevilkår for utbyggere av ny fornybar energi i Norge, og bidra til at både Sverige og Norge kan få realisert sine høye ambisjoner på fornybarområdet. Flertallet er tilfreds med at det er etablert overgangsordninger som sørger for at planlagte investeringer ikke stopper opp frem til sertifikatmarkedet er på plass.

NATURMANGFOLD

Flertallet er svært tilfreds med den tydelige prioriteringen av naturmangfold i budsjettet. Den økte satsingen de siste årene videreføres sammen med en ytterligere økning på 80 mill. kroner.

Flertallet vil peke på at vern av naturområder er et viktig virkemiddel for å stanse tapet av arter og økosystem, men i tillegg til nytt vern ligger det store utfordringer i å ta bedre vare på de områdene som allerede er vernet. Flertallet er derfor fornøyd med at tilskudd til forvaltning og skjøtsel i verneområdene styrkes, og at arbeidet med etablering av en ny forvaltningsmodell for verneområdene følges opp. Flertallet er dessuten svært glad for at arbeidet med å slutføre Nasjonalparkplanen nå er inne i sin siste fase.

Flertallet har lagt merke til arbeidet som er gjort med ny Rødliste, hvor 2 389 arter er klassifisert som kritisk truet, sterkt truet eller sårbar. Flertallet vil peke på at den nye naturmangfoldloven er et svært viktig redskap for å sikre mangfoldet i norsk natur. Den største delen av naturmangfoldet vil alltid befinne seg utenfor verneområdene, og med den nye loven har all norsk natur fått en beskyttelse. Flertallet er derfor glad for at arbeidet med prioriterte arter og utvalgte naturtyper styrkes med 10 mill. kroner. Det er et grunnleggende prinsipp at forvaltningen av naturen skal være kunnskapsbasert, og flertallet er derfor tilfreds med at Artsprosjektet og arbeidet med en naturindeks for Norge prioriteres.

Flertallet er bekymret for tilstanden til den atlantiske villaksen, og støtter at tiltak for bevaring av villaks styrkes i statsbudsjettet. Samtidig vil flertallet understreke at den følger lusesituasjonen nøye, og mener at det om nødvendig må brukes sterkere virkemidler og reguleringer for å få utviklingen under kontroll.

Flertallet merker seg at den samlede bevilgningen til rovdyrerstatninger øker med 19 mill. kro-

ner. Flertallet imøteser arbeidet til det varslede utvalget som skal utarbeide forslag til ny erstatningsordning hvor det tas sikte på at brukere får dekket faktiske rovdyr tap. Samtidig vil flertallet understreke at det må være et mål for rovviltforvaltningen å kanalisere en større andel av midlene til forebygging slik at rovdyr tapene begrenses.

FRILUFTSLIV

Flertallet vil understreke betydningen av friluftslivet og viktigheten av å sikre arealer, rettigheter for fri ferdsel og tilrettelegging for aktivitet. Friluftslivet har også stor betydning for folkehelsen.

Flertallet vil videre vise til at det i Innst. 2 S (2010–2011) er vedtatt å styrke arbeidet med friluftsliv for barn og unge med 3 mill. kroner. Midlene skal brukes til å gi barn og unge fra minoritetsgrupper og barn og unge med funksjonsnedsettelse ferie- og fritidstilbud med friluftsmuligheter. Samarbeid med eksisterende organisasjoner er viktig.

MILJØGIFTER OG FORURENSNING

Flertallet viser til de store utfordringene vi står overfor når det gjelder oppryddingstiltak i vann, grunn og sedimenter som er forurenset av farlige miljøgifter. Flertallet understreker at det er viktig at tiltakene i stortingsmeldingen om miljøgifter og handlingsplanen for opprydding av forurenset sjøbunn og forurenset jord i barnehager blir fulgt opp i det tempoet som er praktisk mulig å gjennomføre.

KULTURMINNER

Flertallet er tilfreds med at aktivitetsnivået holdes oppe i arbeidet med vern av kulturminner og kulturmiljø, og at avkastningen av i Norsk kulturminnefond øker. Flertallet er spesielt glad for at Rjukanbanen har kommet på lista over prioriterte tekniske og industrielle kulturminner, og følger med på arbeidet med verdensarvnominasjon av industrianleggene.

2.1.3 *Fremskrittspartiets hovedprioriteringer*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Oskar J. Grimstad, Henning Skumsvoll og Ketil Solvik-Olsen, viser til at Norge er et land med en unik natur og naturlandskap. Det er både et privat og offentlig ansvar å sikre et godt miljø og en forsvarlig utnyttelse og bruk av landets naturressurser. Fremskrittspartiet vil legge vekt på at myndighetene inntar en forvalterrolle, fremfor å bli en museumsvokter i miljøpolitikken.

Disse medlemmer viser til at til grunn for Fremskrittspartiets miljøpolitikk ligger blant annet følgende:

- Norsk industri og næringsliv skal operere under så strenge miljøkrav som det er mulig for industrien å håndtere, med den teknologi som er tilgjengelig (BAT) .
- Lokale utfordringer må løses lokalt, globale utfordringer må løses globalt.
- Aktivt artsvern fremfor passivt arealvern.
- Aktive miljøtiltak fremfor passive avgiftstiltak.

MILJØAVGIFTER

Disse medlemmer mener en stadig økende innføring av miljøavgifter som ikke knyttes direkte opp mot miljøfremmende tiltak, svekker miljøarbeidets troverdighet når inntektene ender opp i statskassen fremfor å gå til miljøtiltak. Prinsipielt mener Fremskrittspartiet fondsordninger burde brukes i langt større grad, hvor miljøavgifter som tas inn øremerkes til konkrete miljøformål. Noxfondet, som Fremskrittspartiet var en pådriver for, er et godt eksempel på at dette fungerer i praksis.

VILLAKS

Disse medlemmer viser videre til at bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave for Fremskrittspartiet. Det er grunn til å peke på at forsuring fortsatt forårsaker fiskedød i enkelte elver og at det fortsatt er elver som har behov for kalking, hvor kalkingsprosjekter ikke er satt i gang. Fremskrittspartiet øker bevilgningene til kalking med 10 mill. kroner i sitt alternative budsjett. Fremskrittspartiet er glade for at regjeringen i årets budsjett styrker bekjempelsen av lakseparasitten Gyrodactylus salaris, men mener det fortsatt ikke er tilfredsstillende for å sikre villaksen gode levekår for fremtiden og for å følge opp handlingsplanen for bekjempelse av gyro, derfor øker Fremskrittspartiet gyrobevilgningen med 10 mill. kroner. Kunnskap om hvilke forhold som påvirker laksen i elv er av stor betydning for villaksforvaltningen. Totalt sett øker Fremskrittspartiet budsjettet med 30 mill. kroner for å styrke villaksens levekår.

ARTSMANGFOLD OG VERN

Disse medlemmer mener etablering av konkrete handlingsplaner for gjennom aktivt artsvern redde og styrke arter som Norge har et særskilt ansvar for å ivareta. Vi mener dette arbeidet kunne vært ytterligere styrket i forhold til det passive artsvernet. På denne bakgrunn ønsker vi blant annet å styrke fjellrearbeidet med 1 mill. kroner. I årets budsjett legger vi også inn ekstra midler for å styrke sjø-

ørretens tilstand, da denne har lett for å havne i skyggen av villaksen.

Når det gjelder arealvern stiller disse medlemmer seg sterkt tvilende til om passivt arealvern er veien å gå. Det er grunn til å peke på at det har vært drevet hogst til lokal industri og eksport i Norge i århundrer og at artsmangfoldet tilknyttet norsk skog nærmest ikke er påvirket av dette. Likeens er det grunn til å peke på at norsk skogbruk har innført at «Levende skog»-standard og at endringene i skogbruket for øvrig har medført at mengden nedfallsskog og dødsskog ikke har vært så stor som i dag på århundrer. Begge disse faktorene medfører at disse medlemmer nå mener man bør fokusere på å ta vare på de områdene som allerede er vernet, fremfor å opprettholde tempoet i verving av nye områder. Tiden og ressursene bør benyttes til å opprettholde kulturlandskapet, utrede miljø- og samfunnseffekt av gjennomført vern og etablere forvaltningsplaner for allerede vernede områder. Derfor kutter Fremskrittspartiet kraftig i de poster på regjeringens budsjett som er avsatt til etablering av nytt vern.

Det er verdt å merke seg at under FNs forhandlinger om biologisk mangfold i Japan i 2010, ble man enig om å verne 17 pst. av landarealene. Norge er svært nær dette målet da 15,7 pst. allerede er vernet. Det understreker Fremskrittspartiets fokus på behovet for å rette fokus mot å ta vare på de områdene som allerede er vernet, fremfor å stadig verne nye områder.

ROVDYR

Disse medlemmer ønsker en kraftig endring av rovdyrpolitikken. Disse medlemmer mener det høye konfliktnivået skyldes at det ikke er samsvar mellom politikernes og vanlige folks syn på behovet for et stort antall rovdyr i norsk natur. Løsningen på dette er ikke å kaste mer penger etter rovdyrforvaltningen og øke erstatningen til beitedyr tatt av rovdyr, men å redusere bestandsmålene og gi lokale politikere mer direkte innflytelse over forvaltningen av norsk rovdyrpolitikk. Derfor kutter Fremskrittspartiet betraktelig i posten knyttet til utbetaling av erstatning for dyr tatt av rovdyr. I tillegg er Fremskrittspartiet opptatt av å få på plass et mer liberalt regelverk for skade- og nødvergefelling. Såkalte rovdyrsikre gjerder er tilsynelatende regjeringens viktigste virkemiddel i rovdyrpolitikken. Disse hindrer sauene i å nå viktige beiteområder og klarer ikke å holde rovdyrerne ute.

FRILUFTSLIV

Disse medlemmer mener ikke det bør være et statlig ansvar å aktivisere voksne folk i fritiden. Derfor kutter Fremskrittspartiet noe i midler til ervervelse av nye friluftsområder. Men i en anerkjennelse

av at norsk ungdom i stadig mindre grad er fysisk aktive og ute i naturen, mener Fremskrittspartiet det er viktig å støtte tiltak som retter seg mot ungdom. Fremskrittspartiet ser også viktigheten av å sørge for tilrettelegging for mennesker med fysiske og psykiske utfordringer. Mange kommuner har gjennom nasjonale verneprosesser fått beslaglagt store arealer, og i disse områdene kan det være egnet å tilrettelegging for friluftsbasert aktivitet og turisme, og slik bidra til en kompensasjon for kommunenes tapte rett til selvstendig arealdisponering.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener det er viktig å ta vare på fredede og verneverdige bygg og anlegg. Fremskrittspartiet har derfor tidligere vært med på å

foreslå sterkere økonomiske incentiver til private eiere av fredede bygg. I årets budsjett har disse medlemmer valgt å løfte dette ut, og vil fremme dette som egen sak i Stortinget. De kuttene som gjøres under Riksantikvaren er basert på generelle effektiviseringstiltak. En ordning med skattefradrag fremfor tilskudd til bevaring vil heller ikke være avhengig av en sen byråkratisk behandling. Disse medlemmer tror at på den måten vil det bli enklere og «mer lønnsomt» å ta vare på verneverdig bygningsmasse, og at tapet av kulturminner dermed vil reduseres. Fremskrittspartiet øker bevilgningen til brannsikring av historisk trehusbebyggelse, samt at bevaring av maritim- og kystkultur totalt blir styrket med 13 mill. kroner.

Fremskrittspartiets alternative budsjett. Ramme 13: Miljø

Kap.	Post	Merknad	Endring (i 1 000 kr)
1400	1	Det forutsettes redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, redusert reiseaktivitet, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteten.	- 22 000
1400	21	Det er rom for å gjøre innsparinger på «Spesielle driftsutgifter» ved å redusere tiltak og kjøp av ulike tjenester og gjennom å redusere midlene til oppfølging av klimaløftet.	- 4500
1400	70	Støtten til miljøorganisasjonene bør i størst mulig grad tildeles til organisasjonene med utgangspunkt i medlemstall og barne- og ungdomsaktivitet. Øvrige midler bør være støtte til konkrete prosjekter. Det er betenkelig at mange organisasjoner får over halvparten av sine inntekter som støtte over statsbudsjettet og at en del paraplyorganisasjoner får penger både i første og annet ledd. Av andre nye søkere bør Norsk kulturarv Landslaget for motorhistoriske kjøretøyklubber og Norsk Kulturarv innvilges grunnstøtte.	- 9000
1400	71	Det bør foretas en kritisk gjennomgang over hvilke Internasjonale organisasjoner det er hensiktsmessig å være medlem i.	- 2500
1400	73	Støtten til ZERO, Bellona og Miljømerking i Norge kan fjernes, da deres virksomhet på dette området bør være selvfinansierende. Grønn hverdag og Idébanken må anses som kommunale oppgaver. LOOPs arbeid med spesialavfall fortsettes å ikke bli rammet av kuttet	- 2 000
1400	81	Arbeidet bør baseres på interkommunalt samarbeid og erfaringsutveksling direkte kommunene i mellom.	- 21 000
1426	1	Man kan redusere «Driftsutgifter» ved vurdering av aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak. Bedre ressursutnyttelse og omlegging av rovdyrpolitikken, vil kunne redusere behovet for aktivitet. SNOs kompetanse og aktivitet vedrørende bistand til felling av rovdyr bør styrkes ut over regjeringens forslag, men innenfor den nye rammen.	- 11 000
1426	32	Offentlighetens tilgang til skjærgården må primært anses som et kommunalt ansvar.	- 8 000
1427	1	Man kan redusere «Driftsutgifter» ved generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteter.	- 15 000

Kap.	Post	Merknad	Endring (i 1 000 kr)
1427	21	Av økt ramme forutsettes 10 mill. kroner å gå til bekjempelse av gyro, 8 mill. kroner til genbankarbeid for å sikre våre villaksbestander, 1 mill. kroner til fjellrevsatsning, 2 mill. kroner til tiltak for villaks og sjørett i Hardangerfjorden og 2 mill. kroner til styrking av sjørettens levekår generelt.	+ 23 000
1427	35	Det bør innføres en vernepause inntil de økonomiske konsekvenser ved ytterligere vern er gjennomført. En vernepause for produktive skogsområder er viktig for å opprettholde råvaretilgangen for norsk trelast, energiproduksjon og prosessindustri.	- 30 000
1427	70	Kalking har vist å ha en svært positiv effekt, viktig at fokus på dette arbeidet opprettholdes.	+ 10 000
1427	72	Med en annen og mer restriktiv rovdyrpolitikk hadde behovet for erstatninger vært lavere.	- 49 000
1427	73	Økte bevilgninger til forebyggende rovviltskader og omstillingstiltak vil knapt hjelpe på problemene rundt rovvilt. Løsningen ligger i en omlegging av dagens rovviltpolitikk som vil medføre mindre behov for utbetaling.	- 23 000
1427	74	Holdningsskapende arbeid ifht friluftsliv kan ikke anses som et statlig ansvar. Tilskuddet som gis skal i sin helhet gå til tiltak rettet mot barn, unge og mennesker med psykiske og fysiske utvinklingshemninger.	- 2 000
1427	78	Reduksjon i støtte da det er betenkelig at mange organisasjoner får over av halvparten av sine inntekter som støtte over statsbudsjettet.	- 4 000
1429	1	«Driftsutgifter» kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.	- 11 000
1429	21	Det bør legges strengere kriterier til grunn før iverksetting av tiltak under «spesielle driftsutgifter» når det gjelder for gjennomføring av konkrete vernetiltak på fredede og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, herunder bygninger og anlegg, kulturlandskap, arkeologiske kulturminner, kystkultur og fartøyvern. I stedet bør skatte- og avgiftssystemet stimulere til privat verneinnsats for å sikre bredde og mangfold i bygningsarven.	- 2 000
1429	50	Samisk kulturminnevern må komme under samme ordning som øvrig kulturminnevern. Samisk kulturminnevern forutsettes ivaretatt under poster for øvrig kulturminnevern.	- 3 000
1429	72	Bevilgninger til underposten 72.4 kystkultur	+ 5 000
1429	73	Til ytterligere styrking av brannsikring av historisk trehusbebyggelse	+4 000
1429	74	Det er viktig å understøtte arbeidet for å bevare de mobile og flytende kulturminnene gjennom frivillig dugnadsarbeid i organisasjoner og lag. Økningen skal i hovedsak gå til det siste dampdrevne skipet fra 2.verdens krig som ligger i Kristiansand, Hestmanden.	+ 8 000
1441	1	«Driftsutgifter» kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.	- 33 000
1447	21	Miljøhensyn i offentlige innkjøp bør være en selvfølge, ikke behov for økt byråkrati.	- 18 000
1471	1	Effektiviseringstiltak, bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteten reduserer bevilgningsbehovet. Midler til helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet forutsettes ikke berørt.	- 18 000

2.1.4 Høyres hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 3 240 212 000 kroner på

rammeområde 13, som er 98 500 000 kroner mindre enn det som følger av regjeringens forslag.

Disse medlemmer tar miljøutfordringene og generasjonsperspektivet alvorlig. Disse medlemmer mener at dagens generasjon har en forplik-

telse til å overlate naturen i minst like god stand til neste generasjon som vi arvet den fra våre forfedre.

Disse medlemmer vil prioritere tiltak som gir reelle miljøforbedringer, og vil ha effektive og treffsikre miljøtiltak. Respekt for privat eiendomsrett og bruk av markedet er nødvendig for en effektiv håndtering av miljøutfordringene.

Disse medlemmer viser til at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten av statlig byråkrati. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorater til direkte innsats for miljøet.

KLIMAUTFORDRINGEN

Disse medlemmer viser til at den antageligvis største utfordringen verden står overfor er trusselen om alvorlige menneskeskapte klimaendringer. Disse medlemmer har merket seg at FNs klimapanel slår fast at dersom vi skal unngå at klimasituasjonen kommer ut av kontroll, og gjennomsnittlig temperaturøkning begrenses til 2–3 grader over førindustrielt nivå, må økningen av verdens utslipp av klimagasser stanses og snus til en nedgang innen 2015 og reduseres med 50–80 pst. av dagens nivå innen 2050. Det er derfor avgjørende at det oppnås enighet om en internasjonal avtale om reduksjon i utslippene av klimagasser. Samtidig er det nødvendig med nasjonal innsats for å redusere klimagassutslippene i tråd med klimaforliket.

Disse medlemmer har merket seg at den faglige utredningen av tiltak for å nå målsettingene i Stortingets klimaforlik fra januar 2008, Klimakur 2020, ble presentert i februar 2010. Dette var en omfattende sluttrapport der det presenteres ulike valgmuligheter statlige myndigheter har for å nå målsettingene i klimaforliket og konsekvensene av disse. Det gis ingen anbefalinger om hvilke tiltak som bør iverksettes. Analysen tar utgangspunkt i målet om nasjonale utslippskutt fra klimaforliket. Dette målet tilsier at innenlandske utslipp av klimagasser ikke skal overstige 42–44 mill. tonn i 2020. Korrigert for effekten av skogtiltak, som er beregnet å utgjøre 3 mill. tonn CO₂-ekvivalenter, skal utslippene reduseres med 12–14 mill. tonn i forhold til referansebanen innen 2020. Referansebanen det tas utgangspunkt i, viser at Norges utslipp vil øke til ca. 59 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2020 dersom ingen nye tiltak og virkemidler iverksettes.

Disse medlemmer viser til at det i Klimakur 2020 samlet sett er identifisert 160 mulige utslippsreducerende tiltak. Flere av disse tiltakene er overlappende, men dersom en bare ser på tiltak som ikke

overlapper hverandre, viser analysene et samlet potensial for utslippsreduksjoner på omlag 22 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2020. De samfunnsøkonomiske tiltakskostnadene er beregnet for hvert enkelt tiltak, og spenner fra bedriftsøkonomisk lønnsomt til svært høye samfunnsøkonomiske kostnader. I Klimakur 2020 er det fremstilt en kostnadskurve som indikerer at det er mulig å oppnå en utslippsreduksjon i tråd med målsettingene i klimaforliket dersom man gjennomfører alle tiltak med kostnader opp til omkring 1 100 kroner per tonn CO₂-ekvivalent. De dyreste tiltakene vil da koste 1 100 kroner per tonn, mens snittprisen for alle tiltakene sett under ett vil bli langt lavere.

Disse medlemmer viser til at av de 160 tiltakene som er utredet i Klimakur fremkommer 30 ikke-overlappende tiltak som samfunnsøkonomisk lønnsomme. Til sammen utgjør disse et reduksjonspotensiale på 3 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Dette er en fjerdedel av de utslippsreduksjoner som er nødvendig for å oppfylle målsettingen i klimaforliket. Dersom en også inkluderer tiltak med lavere anslått tiltakskostnad enn fremtidig forventet kvotepris på 350 kroner per tonn, øker reduksjonspotensialet til mer enn 6 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Til sammen utgjør disse lønnsomme og billige tiltakene rundt halvparten av de nasjonale utslippsreduksjonene som er nødvendig for å oppfylle klimaforliket.

Disse medlemmer ser det som hevet over tvil at hoveddelen av de lønnsomme og billige tiltakene identifisert i Klimakur 2020 må gjennomføres dersom Norge skal ha mulighet til å nå målsettingene i klimaforliket. Iverksettelse av disse tiltakene bør derfor etter disse medlemmers mening ikke utsettes i påvente av en ny klimamelding. 10 år er lang tid i politikken, men svært kort tid i klimaperspektiv. Jo lenger en venter med omstillingen jo dyrere og vanskeligere blir jobben.

Disse medlemmer ser mange tegn til at Norge ligger dårlig an i forhold til målsettinger i klimaforliket. Regjeringen har tatt seg svært god tid til å vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes i stedet for å utvise den nødvendige beslutningsdyktighet og handlekraft som kreves for å iverksette klimatiltak vi vet virker. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen tar sikte på å fremme sin stortingsmelding med politiske tiltak som skal følge opp Klimakur 2020 først høsten 2011. Det innebærer at konkrete klimatiltak først skal kunne iverksettes fra starten av 2013. Da er det bare syv år igjen til 2020, og en har brukt like mange år på å vurdere hvilke klimatiltak som skal gjennomføres (2005–2013) som en har igjen til å iverksette tiltakene (2013–2020).

Disse medlemmer kan ikke se at det eksisterer noen formelle hindringer mot at regjeringen kan starte iverksettelse av samfunnsøkonomisk lønn-

somme og billige klimatiltak, og mener at regjeringen burde ha lagt frem forslag til slike tiltak i statsbudsjettet for 2011. I klimaforliket er det ikke tatt forbehold om at aktuelle klimatiltak må fremlegges for Stortinget i en ny klimamelding før de kan iverksettes.

Disse medlemmer mener at løsningen på klimautfordringen ligger i å utvikle ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp. Disse medlemmer har merket seg at bl.a. Stern-rapporten slo fast at investeringer i mer klimavennlig teknologi antageligvis er den mest lønnsomme investering vi kan gjøre. Det er derfor viktig at det offentlige legger til rette for at det blir lønnsomt for private å utvikle miljøteknologi gjennom økonomiske rammebetingelser som kvotehandel eller CO₂-avgift som setter en pris på klimautslipp og som gjør det lønnsomt å investere i teknologi som gir utslippsreduksjoner, samt setter utslippskrav.

Disse medlemmer mener at også det offentlige må spille en viktig rolle for å utvikle miljøteknologi. Tiltak som etter disse medlemmers mening behøver statlig medfinansiering er forskning og utvikling av ny teknologi, samt investeringer i å ta ny teknologi i bruk i industrielle prosesser.

Disse medlemmer mener derfor at det bør brukes betydelige midler også over statsbudsjettet de nærmeste ti årene på utvikling og investering i klimavennlig teknologi. Disse medlemmer mener at miljøteknologi bør bli et fjerde satsingsområde for avkastningen av Statens pensjonsfond utland.

Disse medlemmer foreslår derfor at det opprettes et nytt fond som skal gi investeringsstøtte til investeringer i ny klimavennlig teknologi i norske bedrifter, og foreslår å bevilge 5 mrd. kroner i fondskapital til dette i statsbudsjettet for 2011. Dette kommer i tillegg til de foreslåtte bevilgninger til forskning og utvikling, fangst og lagring av CO₂ og ny fornybar energi.

Disse medlemmer viser til at mange av virkemidlene i statsbudsjettet på klimaområdet hører inn under andre departement enn Miljøverndepartementet, og at Miljøverndepartementet har en mer overordnet rolle. Disse medlemmer vil peke på forslag i Høyres alternative statsbudsjett på andre departements budsjettområder som vil bidra til reduserte klimagassutslipp:

- Sletting av klimakvoter – 100 mill. kroner (Finansdepartementet).
- Økt mineraloljeavgift – 150 mill. kroner (Finansdepartementet).
- Styrking av forskning på CO₂-håndtering – 10 mill. kroner, pluss 1 mrd. kroner i økt fondsinnskudd (Olje- og energidepartementet).

- Styrking av forskning innen fornybar energi – 10 mill. kroner (Olje- og energidepartementet).
- Styrking av kollektivtrafikken – 100 mill. kroner (Samferdselsdepartementet).
- Økt tilskudd til bybane/superbusstraseer – 100 mill. kroner (Samferdselsdepartementet).
- Styrking av belønningsordningen for gang-/sykkeltiltak i byene – 50 mill. kroner (Samferdselsdepartementet).
- Fjerning av posten for kompensasjon til distriktene for drivstoffpriser – 20,6 mill. kroner (Samferdselsdepartementet).
- Innføre momsfritak for leasing av batteri i el-biler – 4 mill. kroner (Finansdepartementet).
- Innføre momsfritak for leasing av el-biler – 2,4 mill. kroner (Finansdepartementet).
- Fjerne autodieselavgiften på høyinnblandet biodiesel (B30–B100) – 5 mill. kroner (Finansdepartementet).

BIOLOGISK MANGFOLD

Disse medlemmer viser til at mangfoldet av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Det biologiske mangfoldet er utviklet naturlig over lang tid og gjennom kulturpåvirkning. Disse medlemmer vil ta vare på det biologiske mangfoldet for kommende generasjoner, og mener at det gjøres best gjennom en kombinasjon av vern og bærekraftig bruk.

Disse medlemmer viser til at nærmere halvparten av de rundt 3 000 artene som i dag er oppført på den nasjonale rødlisten over truede arter lever i skog, og mange av disse artene er avhengige av forholdsviss gammel og tilnærmet inngrepsfri naturskog. Disse medlemmer mener derfor at vern av skog må styrkes siden det i dag er få urørte skogsområder og lite naturskog igjen i Norge. Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningene til nytt skogvern med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til at Norge har et særskilt ansvar for å ta vare på den nordatlantiske villaksen. Villaksen er i dag truet fra en rekke kanter, blant annet fra lakseparasitten Gyrodactylus salaris. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 7 mill. kroner utover regjeringens forslag til bekjempelse av Gyrodactylus salaris. Disse medlemmer er bekymret for den trussel villaksen står overfor fra oppdrettsnæringen som følge av rømming av oppdrettslaks og spredning av lakselus.

VERN OG EIENDOMSRETT

Disse medlemmer understreker verdien av privat eiendomsrett. Disse medlemmer anser den private eiendomsretten som viktig både som prinsipp og som virkemiddel for å sikre en klok og

langsiktig forvaltning av ressursene. Den private eiendomsretten skal respekteres, og disse medlemmer mener at grunneiere som får sin grunn vernet må få full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket.

Disse medlemmer peker på at de siste årene er råderett over store arealer og verdier flyttet fra lokale til statlige myndigheter. Denne prosessen oppleves mange steder som en tillitskrise mellom lokalsamfunn og sentrale myndigheter. Den utfordrer en tradisjon der naturområdene har blitt forvaltet gjennom stort sett varsom lokal bruk. I økende grad oppleves vern/arealutnyttelse som et konfliktområde mellom lokale og sentrale myndigheter. Forvaltning av naturressurser og naturområder har derfor etter disse medlemmers mening ikke funnet sin endelige form i Norge.

Disse medlemmer mener at våre naturressurser må forvaltes langsiktig, men dette må ikke være til hinder for næringsutvikling som ikke går på bekostning av verneverdiene.

Disse medlemmer mener at langsiktig miljø- og arealforvaltning i større grad enn i dag må bygge på eiendomsrettslige prinsipp og lokalt selvstyre. Det er derfor behov for en ny modell for miljø- og arealforvaltningen for å skape en bedre balanse mellom statlige og lokale myndigheter, og der hensynet til enkeltpersoner og lokalsamfunn blir tatt bedre vare på enn i dag. Miljøtiltak er avhengige av forståelse og forankring for at de på lang sikt skal virke etter sin hensikt. Beslutningene bør derfor bli tatt nærmere dem det angår for å skape større legitimitet i lokalbefolkningen. En reform av miljø- og arealforvaltningen må innebære at skjønnsutøvelsen i arealforvaltningen blir flyttet fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og andre statlige organ og ned til lokale, folkevalgte myndigheter. Samtidig må rammene for arealforvaltningen fortsatt legges av statlige myndigheter.

ROVDYR

Disse medlemmer mener at Norge skal sikre overlevelsen av de fire store rovdyrene: bjørn, ulv, gaupe og jerv, samt kongeørn. Disse medlemmer peker på at det følger av Norges internasjonale forpliktelser i Bern-konvensjonen å ha levedyktige bestander av de store rovdyrene. Disse medlemmer understreker at vi samtidig må ta vare på menneskenes levevilkår i de berørte områdene.

Disse medlemmer mener at bestandenes levedyktighet må vurderes på skandinavisk nivå. Disse medlemmer understreker at rettigheter som går tapt som følge av rovdyrpolitikken må erstattes fullt ut. Disse medlemmer mener at mulighetene for felles forvaltning med tilstøtende

regioner i våre naboland bør utredes, og det må bli lettere å ta ut skadedyr.

Disse medlemmer peker på at en viktig forutsetning for rovviltforliket våren 2004 var at det skulle satses på forebyggende og konfliktdepende tiltak, og at områder med sterk rovviltbelastning skulle skjermes. Disse medlemmer viser også til at et viktig moment i rovviltforliket var økt lokalt selvstyre i rovviltpolitikken og en differensiert forvaltning av de ulike rovviltartene basert på ulike soner.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen inviterer til et nytt forlik om bestandsmålene og rovviltpolitikken, og imøteser regjeringens initiativ på dette området.

MILJØGIFTER

Disse medlemmer er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. Mye av dette er historisk forurensning som representerer en betydelig belastning for naturmiljøet. Regjeringen har bebudet økt innsats for å rydde opp i denne forurensningen. Dette løftet følges ikke opp. I stedet foreslås det i statsbudsjettet for 2011 å nesten halvere bevilgningen i forhold til året før. Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til reduserte bevilgninger på denne posten vil medføre at det tar lengre tid å rydde bl.a. norske fjorder og havner for farlige miljøgifter. Disse medlemmer foreslår å styrke bevilgningene til oppryddingstiltak i forurensede sedimenter med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.

FRILUFTSLIV

Disse medlemmer mener at naturopplevelser og friluftsliv utgjør viktige kilder til det gode liv for menneskene. Disse medlemmer peker på at Norge har sterke friluftstradisjoner som bør bevares og videreutvikles. Denne utviklingen må skje i samarbeid med grunneierne og ved bruk av statens eiendommer, men med utgangspunkt i at allemannsretten for fri ferdsel i utmark skal bevares.

Disse medlemmer viser videre til at satsing på friluftsliv er viktig i det forebyggende helsearbeid. Å legge til rette for at flere tar del i friluftslivet, kommer seg ut i frisk luft og får mosjon kan gi betydelige innsparinger i forhold til senere behandling i det psykiske og somatiske helsevesenet. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningene til tiltak i friluftsområder med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener at vern av fornminner og kulturminner er avgjørende for å forstå

norsk kulturarv og historie. Vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Disse medlemmer foreslår derfor å øke støtten til vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljø med 3 mill. kroner utover regjeringens forslag. Videre foreslår disse medlemmer å øke Kulturminnefondet med 100 mill. kroner.

Disse medlemmer peker på at mange private gjør en stor innsats for å ta vare på fredede bygninger og andre kulturminner. Disse medlemmer mener at restaureringsutgifter man har ved å ta

vare på vår felles kulturarv må gis skattemessige fradragsmuligheter, og viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett er foreslått å innføre regnskapsliggning for eiere av private vernede bygninger slik at det blir mulig å trekke fra kostnader knyttet til restaurering av fredete bygninger på skatten. Disse medlemmer mener videre at det ikke skal være adgang for kommunene på kreve eiendomsskatt på fredete bygninger.

Disse medlemmer mener videre at eiere som får bruksverdien av sin eiendom redusert som følge av fredning skal få økonomisk erstatning.

Høyres alternative budsjett. Ramme 13: Miljø

Kap.	Post	Navn	Kommentar	Endring (i 1000 kroner)
1400	1	Miljøverndepartementet, Driftsutgifter		-30 000
1400	21	Miljøverndepartementet, Spesielle driftsutgifter		-10 000
1426	1	Statens naturoppsyn, Driftsutgifter		-35 000
1427	1	Direktoratet for naturforvaltning, Driftsutgifter		-40 000
1427	21	Direktoratet for naturforvaltning, Spesielle driftsutgifter		-30 000
1427	21	Direktoratet for naturforvaltning, Spesielle driftsutgifter	Bekjempelse av gyro	+7 000
1427	31	Direktoratet for naturforvaltning, Tiltak i friluftsområder		+5 000
1427	35	Direktoratet for naturforvaltning, Nytt skogvern		+30 000
1427	50	Direktoratet for naturforvaltning, Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål		+5 000
1429	72	Riksantikvaren. Vern og sikring av fredede og verneverdige kulturminner og kulturmiljø		+3 000
1441	1	Klima- og forurensingsdirektoratet, Driftsutgifter		-20 000
1441	21	Klima- og forurensingsdirektoratet, Spesielle driftsutgifter		-5 000
1441	39	Klima- og forurensingsdirektoratet, Oppryddingstiltak		+20 000
1465	1	Statens kartverk, Driftsutgifter		-15 000
1465	21	Statens kartverk, Spesielle driftsutgifter		-10 000

2.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, viser til Innst. S (2010–2011) og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås bevilget 3 350 812 000 kroner under rammeområde 13, som er 12 100 000 kroner mer enn det som følger av regjeringens forslag.

Dette medlem vil innenfor rammeområde 13 foreslå endringer som bidrar til økt innsats innen kulturminnevern, tiltak for bevaring av villaks, friluftslivstiltak og konfliktdempende tiltak i rovdyrforvaltningen.

Dette medlem er glad for at Stortinget i løpet av forrige periode klarte å følge opp vedtaket fra

St.meld. nr. 16 (2004–2005) i Innst. S. nr. 227 (2004–2005) Leve med kulturminner om å gjennomføre en opptrapping av fondskapitalen i Norsk kulturminnefond, slik at fondskapitalen nå er oppe i 1,4 mrd. kroner. Avkastningen fra Kulturminnefondet bidrar med 59 mill. kroner til kulturminnetiltak i 2011, men behovet er langt større. Dette medlem vil påpeke at det er stort behov for bedre rammevilkår for vedlikehold av fredede bygg i privat eie. Dette medlem foreslår derfor å øke kapitalavsetning til Kulturminnefondet med 200 mill. kroner i 2011.

Dette medlem mener det er behov for å styrke det offentlige bidraget til friluftslivstiltak. Friluftslivet er ikke lenger selvrekutterende og trenger derfor offentlig støtte. Lavere deltagelse i friluftsliv

er dårlig nytt for folkehelsen, og stikk i strid med målsettingen om økt fysisk aktivitet i befolkningen. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke tilskuddet til friluftslivstiltak rettet mot barn, unge, funksjonshemmede og minoriteter med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen i Soria Moria II skriver at den vil øke midlene til forebyggende tiltak i rovdryområder. I budsjettet for 2010 ble posten redusert med 5 mill. kroner og i budsjettet for 2011 er posten ytterligere redusert med 6,1 mill. kroner. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningene til forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovdyrforvaltningen med 6,1 mill. kroner.

Dette medlem mener det er behov for et krafttak for å sikre våre villaksbestander gjennom økte bevilgninger for å finansiere nødvendige tiltak. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen til bekjempelse av Gyrodactylus salaris med 20 mill. kroner, samt å øke bevilgningen til kalking og lokale tiltak for å redde villaksen med 20 mill. kroner. Dette medlem foreslår videre en egen bevilgning til tiltak for sjørret og villaks i Hardangerfjorden med 2 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Avfall Norge ønsker å sette fokus på avfall som ressurs gjennom sitt kommunikasjonsarbeid i 2011. Avfall Norge har i høring med komiteen bedt om tilskudd til gjennomføring av kommunikasjonskampanje om kildesortering og gjenvinning. Kampanjen skal sikre fortsatt høy opp-

slutning om kildesortering og materialgjenvinning i befolkningen. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn et tilskudd på 2 mill. kroner til Avfall Norges kampanje for økt kildesortering.

Dette medlem viser for øvrig til Innst. S (2010–2011) og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett hvor det fremmes flere forslag om styrket miljøprofil som ikke direkte berører bevilgninger under dette rammeområdet. Kristelig Folkeparti foreslår fem års fritak for årsavgift ved kjøp av ny miljøbil i Norge, etter mønster av den svenske ordningen. Avgiftsfritaket vil gi et ekstra insentiv til å vektlegge lavt CO₂-utslipp ved kjøp av ny bil. Kristelig Folkeparti foreslår også en vridning av drivstoffavgiftene med høyere CO₂-avgift og lavere veibruksavgift for å gjøre biodrivstoff mer konkurransedyktig i markedet. Prisen på fossilt drivstoff vil med en slik vridning være den samme, mens biodrivstoff blir billigere fordi det er fritatt for CO₂-avgift.

Som en del av en grønn skattepakke foreslår Kristelig Folkeparti også å innføre en plastposeavgift på 1 krone, samt å øke mineraloljeavgiften, elavgiften og CO₂-avgiften på gasskraftverk og på flyreiser. Kristelig Folkeparti foreslår etablering av en ny belønningsordning for bygging av gang- og sykkelveier med 100 mill. kroner, styrking av belønningsordningen for kollektivtrafikken med 50 mill. kroner, og økt jernbanesatsing på 270 mill. kroner.

2.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 13. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 (2010–2011) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)							
1400	Miljøverndepartementet						
	1	Driftsutgifter	229 013	229 013 (0)	207 013 (-22 000)	199 013 (-30 000)	229 013 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	153 405	153 405 (0)	148 905 (-4 500)	143 405 (-10 000)	153 405 (0)
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	42 505	42 505 (0)	33 505 (-9 000)	42 505 (0)	42 505 (0)
	71	Internasjonale organisasjoner	45 429	45 429 (0)	42 929 (-2 500)	45 429 (0)	45 429 (0)
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk	18 750	18 750 (0)	16 750 (-2 000)	18 750 (0)	20 750 (+2 000)
	81	Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern	27 000	27 000 (0)	6 000 (-21 000)	27 000 (0)	27 000 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1426		Statens naturoppsyn					
	1	Driftsutgifter	117 244	117 244 (0)	106 244 (-11 000)	82 244 (-35 000)	117 244 (0)
	21	Tjenestekjøp	0	9 000 (+9 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	30	Tiltak i nasjonalparkene	29 391	23 391 (-6 000)	29 391 (0)	29 391 (0)	29 391 (0)
	31	Tiltak i naturverns- og kultur- landskapsområder	41 502	38 502 (-3 000)	41 502 (0)	41 502 (0)	41 502 (0)
	32	Skjærgårdsparker mv.	23 695	23 695 (0)	15 695 (-8 000)	23 695 (0)	23 695 (0)
1427		Direktoratet for natur- forvaltning					
	1	Driftsutgifter	155 761	155 761 (0)	140 761 (-15 000)	115 761 (-40 000)	155 761 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	279 644	279 644 (0)	302 644 (+23 000)	276 144 (-3 500)	301 644 (+22 000)
	31	Tiltak i friluftsområder	24 500	24 500 (0)	24 500 (0)	29 500 (+5 000)	24 500 (0)
	35	Statlig erverv, nytt skogvern	134 981	134 981 (0)	104 981 (-30 000)	164 981 (+30 000)	134 981 (0)
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål	88 000	88 000 (0)	98 000 (+10 000)	100 000 (+12 000)	108 000 (+20 000)
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt	136 223	136 223 (0)	87 223 (-49 000)	136 223 (0)	116 223 (-20 000)
	73	Forebyggende og konflikt- dempende tiltak i rovvilt- forvaltningen	68 100	68 100 (0)	45 100 (-23 000)	68 100 (0)	74 200 (+6 100)
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	20 693	23 693 (+3 000)	18 693 (-2 000)	20 693 (0)	25 693 (+5 000)
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	37 000	38 500 (+1 500)	37 000 (0)	37 000 (0)	37 000 (0)
	78	Friluftsrådenes landsforbund og interkommunale friluftsråd	8 000	8 000 (0)	4 000 (-4 000)	8 000 (0)	8 000 (0)
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper	28 000	28 000 (0)	28 000 (0)	28 000 (0)	24 000 (-4 000)
1429		Riksantikvaren					
	1	Driftsutgifter	115 281	115 281 (0)	104 281 (-11 000)	115 281 (0)	115 281 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	30 915	30 915 (0)	28 915 (-2 000)	30 915 (0)	30 915 (0)
	50	Tilskudd til Samisk kultur- minnearbeid	3 000	3 000 (0)	0 (-3 000)	3 000 (0)	3 000 (0)
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	216 212	216 212 (0)	221 212 (+5 000)	219 212 (+3 000)	216 212 (0)
	73	Brannsikring og beredskaps- tiltak	11 953	11 953 (0)	15 953 (+4 000)	11 953 (0)	11 953 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	74	Fartøyvern	42 004	42 004 (0)	50 004 (+8 000)	42 004 (0)	42 004 (0)
1441		Klima- og forurensnings- direktoratet					
	1	Driftsutgifter	331 982	331 982 (0)	298 982 (-33 000)	311 982 (-20 000)	331 982 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	21 595	21 595 (0)	21 595 (0)	16 595 (-5 000)	21 595 (0)
	39	Oppryddingstiltak	83 560	83 560 (0)	83 560 (0)	103 560 (+20 000)	83 560 (0)
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp					
	21	Spesielle driftsutgifter	18 000	18 000 (0)	0 (-18 000)	18 000 (0)	14 000 (-4 000)
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geo- grafisk infrastruktur					
	1	Driftsutgifter	190 619	190 619 (0)	190 619 (0)	175 619 (-15 000)	190 619 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	411 066	411 066 (0)	411 066 (0)	401 066 (-10 000)	411 066 (0)
1471		Norsk Polarinstitutt					
	1	Driftsutgifter	184 127	184 127 (0)	166 127 (-18 000)	184 127 (0)	169 127 (-15 000)
		Sum utgifter ramme- område 13	4 590 081	4 594 581 (+4 500)	4 352 081 (-238 000)	4 491 581 (-98 500)	4 602 181 (+12 100)
Inntekter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)							
		Sum inntekter ramme- område 13	1 251 369	1 251 369 (0)	1 251 369 (0)	1 251 369 (0)	1 251 369 (0)
		Sum netto rammeområde 13	3 338 712	3 343 212 (+4 500)	3 100 712 (-238 000)	3 240 212 (-98 500)	3 350 812 (+12 100)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til forslagene i Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 3 (2010–2011).

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Det foreslås bevilget 580,098 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en reduksjon på 0,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen mener miljøarbeid er av avgjørende betydning for bærekraftig utvikling og forvaltning nasjonalt og internasjonalt. Miljøpolitikken må forvaltes i henhold til føre-var-prinsippet og ansvaret hver generasjon har på vegne av sine etterkommere.

Komiteen påpeker behovet for effektiv og resultatorientert forvaltning av de tilgjengelige ressursene på miljøområdet.

Komiteen er tilfreds med Miljøverndepartementets satsing på informasjonstiltak knyttet til klima- og miljøutfordringene, men understreker samtidig betydningen av frivillig miljøarbeid i det norske samfunn. Det frivillige miljøarbeidet er viktig for å skape engasjement og kunnskap rundt miljøutfordringene.

Komiteen legger stor vekt på den verdifulle innsatsen som gjøres av engasjerte personer i miljø- og kulturvernorganisasjonene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til det arbeidet

Miljøverndepartementet har igangsatt med gjennomgang av støtteordningen til frivillige organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti oppfatter det som et problem at det ikke synes å være klare retningslinjer for hvordan støtten til de frivillige organisasjonene fordeles over Miljøverndepartementets budsjett. Disse medlemmer peker på at det fortsatt er behov for en total gjennomgang av støtten til de frivillige organisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener støtten til miljøorganisasjonene i størst mulig grad bør tildeles organisasjonene med utgangspunkt i medlemstall og barne- og ungdomsaktivitet. Øvrige midler kan være støtte til konkrete prosjekter.

Disse medlemmer mener miljøvernorganisasjonene og stiftelsene i større grad bør hente sine inntekter fra privat sektor og fra medlemmer. Dette er organisasjoner som besitter mye kunnskap som bør kunne videreformidles – for eksempel gjennom salg av rapporter og utredninger til offentlige organer og næringsliv.

Disse medlemmer synes det er betenkelig at mange organisasjoner får over halvparten av sine inntekter som støtte over statsbudsjettet, og at en del paraplyorganisasjoner får penger både i første og annet ledd.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjettforslag.

NORSK KULTURARV

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Norsk Kulturarv er en landsdekkende organisasjon for å ivareta interessene og bistå eierne av fredete og verneverdige eiendommer.

Disse medlemmer viser til at vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Disse medlemmer mener denne brede bevisstgjøring og satsing på kulturminnevern ikke kan skje uten Norsk Kulturarv.

Disse medlemmer mener at Norsk Kulturarv bør komme inn på post 70 Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner med en bevilgning på 1,5 mill. kroner.

Disse medlemmer er kjent med at Norsk Kulturarv i en årrekke har ønsket å komme inn med en grunnstøttebevilgning på Miljøverndepartementets budsjett. Miljøverndepartementet har tidligere avvist Norsk Kulturarv fordi det er en stiftelse. De

har imidlertid i sine vedtekter åpnet for vanlig medlemskap, har årlig årsmøte, stemmerett for alle medlemmer osv. Dette er altså vanlige demokratiske prinsipper, og de har en landsdekkende aktivitet. Det er derfor etter disse medlemmers mening ikke noe som tilsier at ikke Norsk Kulturarv bør få grunnstøtte over Miljøverndepartementets budsjett på linje med andre miljøorganisasjoner. Disse medlemmer viser videre til at et flertall på Stortinget i Budsjettinnst. S. nr. 9 (2004–2005) ba regjeringen vurdere om disse bør få støtte over statsbudsjettet.

MOTORHISTORISKE KJØRETØYKLUBBER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Landslaget for motorhistoriske kjøretøyklubber, som aktiviserer ung og gammel i arbeidet med bevaring av motorhistoriske kjøretøyer, også bør bli tildelt grunnstøtte.

RØROS KIRKE OG LOFOTKATEDRALEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ber Miljøverndepartementet ta et ansvar for at de to viktige nasjonale kulturminnene, Røros kirke og Lofotkatedralen, får den nødvendige opprustning.

NORSK ELGSENTER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at elgen er det viktigste hjorteviltet her i landet. Disse medlemmer peker på at kunnskap om elgforvaltning er viktig, både ut fra ressurshensyn, men også ut fra hensyn til trafikksikkerhet, skogproduksjon, sykdom mv. Det ligger store utfordringer i å optimalisere bestanden av elg i Norge.

Disse medlemmer har merket seg det arbeidet som gjøres ved Norsk elgsenter. Disse medlemmer peker videre på at jakt på elg har lange tradisjoner i Norge, og at elg også er en del av den norske matkulturen.

TILSKUDD TIL KOMPETANSEFORMIDLING OG INFORMASJON

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Avfall Norge ønsker å sette fokus på avfall som ressurs gjennom sitt kommunikasjonsarbeid i 2011. Avfall Norge har i høring med komiteen bedt om tilskudd til gjennomføring av kommunikasjonskampanje om kildesortering og gjenvinning. Kampanjen skal sikre fortsatt høy oppslutning om kildesortering og materialgjenvinning i befolkningen.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås et tilskudd på 2

mill. kroner til Avfall Norges kampanje for økt kilde-sortering.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåkning

Det foreslås bevilget 522,135 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 5,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen legger til grunn at en god og effektiv miljøpolitikk må basere seg på mest mulig kunnskap om miljøtilstanden og endringer i den. Dette forutsetter et bredt spekter av miljøovervåkingsprogrammer, oppdatert miljøstatistikk og bruk av best mulige indikatorer.

Komiteen understreker at hvis kunnskapsbaserte miljøanalyser og tilstandsrapporter skal være pålitelige, så krever dette i mange sammenhenger at en har overvåkingsprogrammer som er breie nok, og som går over et tilstrekkelig tidsspenn, slik at en på en god måte fanger opp endringer som er på gang. Komiteen er spesielt opptatt av at dokumentasjon av klimaendringer og global oppvarming krever programmer som kan avdekke endringer over lang tid.

Komiteen vil igjen uttrykke bekymring over at det fortsatt registreres stort tap av tareskog langs kysten, og er glad for at man nå har kunnskap som gir grunnlag for å kunne sette i verk tiltak, men støtter at kartleggingen av tareskogen fortsetter.

Komiteen er opptatt av arbeidet som utføres ved GenØk – Senter for Biosikkerhet, og er derfor tilfreds med at bevilgningen til senteret øker med 1 mill. kroner i 2011.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at 6,9 mill. kroner skal gå til å etablere en ny modell for rovvilt-overvåkning, og mener at dette er en viktig prioritering som både kan bidra til bedre kunnskap og lavere konfliktnivå i rovviltforvaltningen.

Fra 2009 ble det innført et nytt finansieringssystem for instituttsektoren, og det ble varslet innføring av en resultatbasert del av grunnbevilgningen. Flertallet merker seg og støtter at 5 pst. av bevilgningene vil bli fordelt etter måloppnåelse i 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at regjeringen begynner oppfølgingen av St.meld. nr. 20 (2004–2005) Vilje til forskning, men mener at de endringer som ble innført i budsjettet for 2010 og videreføres for 2011, bare er de første nødvendige skritt for å oppfylle intensjonene i St.meld. nr. 20 (2004–2005).

Disse medlemmer peker på at med dagens ordning kommer ikke miljøforskningsinstituttene godt ut i forhold til andre deler av norsk instituttsektor når det gjelder basisfinansiering. Disse med-

lemmer mener at det på sikt er et mål at alle de nasjonale strategiske instituttene bør ha lik basisfinansiering, og at denne bør være i størrelsesorden 20–30 pst. Disse medlemmer er uenig i at grunnløyvinga basert på oppnådde resultat er redusert fra 10 til 5 pst. i årets budsjett, noe som ikke gir insitament til kostnadseffektiv aktivitet.

Disse medlemmer mener for øvrig at forskningsinstitusjonene i størst mulig grad må være selvfinansierende og konkurrere om frie forskningsmidler – enten over departementenes budsjett, fra Forskningsrådet eller andre kilder.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjettforslag.

Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Det foreslås bevilget 80,1 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 2,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen viser til at utgiftene under kap. 1425 er finansiert ved avgifter på jakt og fiske. Det budsjetteres med en reduksjon på 1,2 mill. kroner til fisketiltak, noe som skyldes mindre inntekter fra fiskeavgiftene. Posten til vilttiltak økes med 3,2 mill. kroner i 2011, som er en konsekvens av at avgiftsinntektene er ventet å øke.

Komiteen mener det er viktig at bruken av midlene skjer i dialog med representanter for brukerinteressene og lokal og regional fiske- og viltforvaltning, slik regjeringen legger opp til.

Komiteen viser til at friluftsliv og naturopplevelser er viktig sett i forhold til å fremme livskvalitet, rekreasjon og god helse.

Komiteen anser det arbeid som gjøres i forhold til en langsiktig og bærekraftig utnytting av vilt- og fiskeressursene, samt allmennhetens tilgang til disse, som svært viktig. Komiteen mener at tilrettelegging av allmennhetens tilgang til jakt og fiske er viktig, og at dette styrker allmennhetens forståelse for naturens verdier. Komiteen er særskilt opptatt av at barn, unge og funksjonshemmede skal ha tilgang til denne form for naturopplevelser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningene til vilt- og fisketiltak reelt sett er redusert i 2011, og mener dette står i kontrast til målsettinga om å styrke bevaring av villaksstammene i de ulike vassdragene rundt i landet. En mer målretta innsats må til for å opprettholde de ville laksestammene vi fortsatt har igjen. Disse medlemmer peker på at en av de fremste trusselfaktorene er Gyrodactylus salaris, og at nettopp statlige aktører var hovedårsak til at denne trusselen ble

innført i norske elver, og som gir staten et spesielt ansvar.

Disse medlemmer vil videre understreke at også lakselusproblematikken er stigende, spesielt i sørvestlige deler av landet, og forskning rundt denne trusselen må styrkes for å unngå økende motsetning og trussel mot våre viktige villaksstammer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er bekymret for at flåttsykdommen Borelia er økende i deler av landet, som følge av store hjortedyrbestander. Hjortedyrbestandene bør være gjenstand for aktiv forvaltning, og programmet for vilthelseovervåking bør ha ekstra fokus på denne utfordringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er også kritisk til at det reduseres i satsingen på fisketiltak. Bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave for Fremskrittspartiet. Det er grunn til å peke på at forsurende i elver fortsatt forårsaker fiskedød i Sør-Norge, og at det fortsatt er behov for kalking i elver der kalkingsprosjekter fortsatt ikke er satt i gang. Disse medlemmer prioriterer derfor gyrobekjempelse og ytterligere kalking av vassdrag i sitt alternative budsjettforslag.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjettforslag.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn

Det foreslås bevilget 211,832 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 4,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen mener at det er viktig å ha eit statleg naturoppsyn som skal ta vare på dei nasjonale miljøverdiane og hindre miljøkriminalitet.

Komiteen viser til at SNO har viktige oppgaver som m.a. kontroll med at miljølovene blir etterlevde, naturrettleing, rettleing om regelverket og dei nasjonale miljøverdiane, registrering, dokumentasjon, skjøtsel og drift. I dette inngår viktige oppgaver innan rovviltforvaltninga, m.a. bestandsregistrering og skadedokumentasjon knytt til den lovfesta erstatningsordninga. Statens naturoppsyn har også eit overordna ansvar for lakseoppsynet og oppfølginga av ordninga med Skjergardstenesta.

Komiteen syner til at Stortinget i 1996 ved etableringa av SNO føresette at eksisterande godt fungerande oppsynsordningar ikkje skulle leggjast ned eller erstattast av SNO.

Komiteen viser elles til innstillinga om naturmangfoldlova (Innst. O. nr. 100 (2008–2009)), der det vart gjort ei rolleavklaring av Fjelltilsynet sin plass i eit heilskapleg naturoppsyn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til brev av 25. november 2010 fra miljø- og utviklingsministeren, om klargjøring av forholdene mellom Statens naturoppsyn og fjellstyrene. Flertallet er tilfreds med denne avklaringen, som vil legge til rette for at det så snart som mulig inngås en avtale mellom Norges Fjellstyresamband og Statens naturoppsyn, og som kan danne rammene for et framtidsrettet samarbeid mellom partene.

På denne bakgrunn foreslår flertallet at det opprettes ny post 21 Tjenestekjøp under kap. 1426, som bevilges med 9 mill. kroner. Den foreslåtte bevilgningen fordeles med 4,5 mill. kroner til tjenestekjøp fra fjellstyrene og 4,5 mill. kroner til tjenestekjøp fra Statskog Fjelltjenesten og andre.

Flertallet foreslår videre at kap. 1426 post 30 Tiltak i nasjonalparkene reduseres med 6 mill. kroner, og at kap. 1426 post 31 Tilskudd i naturverns- og kulturlandskapsområder reduseres med 3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Stortinget i 1996 ved etableringen av SNO sa at eksisterende oppsyn ikke skulle legges ned eller erstattes.

Disse medlemmer peker på at det mange steder kan være en betydelig overlapping mellom SNO, fjelloppsynet i regi av fjellstyrene, Statskogs fjelltjeneste og politiet. Disse medlemmer mener derfor det kan være et betydelig potensial for mer effektiv naturovervåking. Disse medlemmer viser til at energi- og miljøkomiteen en rekke ganger har påpekt at det er ønskelig å videreføre ordningen med fjelloppsynet som et helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene, og at nye oppsynsbehov i disse områdene skal søkes dekket gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene.

Disse medlemmer viser til behandlingen av Miljøverndepartementets budsjett for 2006, jf. Budsjett-innst. S. nr. 9 (2005–2006), der en enstemmig energi- og miljøkomité anmodet departementet om å ta et større ansvar som eier av SNO, og der man legger til grunn en meget tydelig rollefordeling, spesielt i forhold til politi og fjellstyre, men også til andre involverte parter.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at regjeringen på nytt går gjennom arbeidsforholdene og fordelingen av oppgaver mellom SNO og fjellstyrene. Disse medlemmer avventer en orientering om dette så snart som mulig.

Disse medlemmer er bekymret over den tilsynelatende gradvise økningen av SNOs utøvelse av politimyndighet. Disse medlemmer er generelt

skeptiske til at andre enn politiet i utstrakt grad skal utøve politimyndighet.

Disse medlemmer mener at det bør settes av 3 mill. kroner av de foreslåtte midlene over kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 1 Driftsutgifter, til godtgjørelse av lokale frivillige mannskaper for arbeid knyttet til naturoppsyn og uttak av skadedyr.

Disse medlemmer viser til at fortsatt oppbygging av naturfaglig kompetanse i fjellstyrene og Fjelloppsynet bare kan sikres dersom kjøp av oppsynstjenester fra fjellstyrene sikres. Erfaringsmessig har SNO økt eget oppsyn på bekostning av kjøp fra fjellstyrene. Det svært varierende bevilgningsnivået medfører også vansker med å bygge opp kompetanse i Fjelloppsynet i deler av landet. Hvis en vil unngå en videre utvikling i denne retningen, må tjenestekjøpet hos fjellstyrene sikres og økes. Disse medlemmer mener dette best kan gjøres ved at det etableres en egen post for tjenestekjøp hos fjellstyrene i kap. 1426, slik det gjøres for Skjærgårdstjenesten.

Disse medlemmer viser videre til forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i forbindelse med statsbudsjettet for 2009 – om å be regjeringen om å utrede en ordning med kjøp av oppsynstjenester fra andre enn staten. Disse medlemmer kan ikke se at en slik utredning foreligger.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med kjøp av oppsynstjenester fra andre enn staten.»

Disse medlemmer peker på den betydelige innsats innenfor oppsynsvirksomhet og uttak av skadedyr som gjøres av frivillige. Lokale jegere bruker tusenvis av timeverk på å finne og ta ut skadedyr. Samtidig som SNOs mannskaper får full lønn, får ikke frivillige mannskaper dekket noen utgifter for sin innsats, til tross for at dette er en enorm arbeidsbelastning, særlig på dem som leder innsatsen. Dette har gitt betydelig frustrasjon blant de frivillige mannskaper. Disse medlemmer viser til at frivillig innsats er helt nødvendig for et effektivt oppsynsarbeid innen naturforvaltningen og effektivt uttak av skadedyr. Disse medlemmer ser det som et betydelig paradoks at samtidig som driftsbevilgningene til SNO er foreslått øket, så strupes det frivillige tilsynsarbeidet.

Disse medlemmer er opptatt av at de midler som blir satt av til oppsyn over norsk natur blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Fjellstyrene og Fjelloppsynet har over år bygget opp en meget god kompetanse på naturforvaltning og oppsyn, og vil være meget konkurransedyktig i forhold til på vegne av Direktoratet for naturforvaltning og Statens

naturoppsyn å utføre oppsyn i nasjonalparker i statsallmenning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er viktig at Miljøverndepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Justisdepartementet tydeliggjør samarbeidsbehovene og rolleforståelsen når det gjelder statlig oppsyn i statsallmenningen og forholdet mellom SNO og fjellstyrenes oppsyn.

Disse medlemmer har imidlertid også merket seg at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten av statlig byråkrati. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorater til direkte innsats for miljøet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener videre at man med en mer restriktiv rovdyrpolitikk kunne redusert driftsutgiftene ved SNO. Disse medlemmer mener SNO innenfor egen budsjettramme bør prioritere rovviltkontroll og lakseoppsyn, og vil særlig peke på at SNOs arbeid med hi-uttak og generelle bestandsreguleringer ikke må bli hindret av budsjettmessige forhold.

Disse medlemmer er opptatt av at når det gjelder økt tjenestekjøp utenfor SNOs egne rekker, må dette skje basert på at den eller de organisasjoner som er best egnet, mest kompetent og kan løse oppdraget på mest kostnadseffektivt vis, får tildelt oppdraget med å gjennomføre oppsyn og rovdyrfelling. Disse medlemmer er kjent med at for eksempel Norges Jeger- og Fiskerforbund har kompetanse innenfor dette feltet, og mener at også andre organisasjoner enn disse må vurderes ved statlig tjenestekjøp utenfor SNO.

Disse medlemmer har merket seg at SNOs innsats for mer effektiv skadefelling og bestandsreguleringer i de senere år har blitt styrket, men mener dette arbeidet bør ytterligere styrkes. Særlig uttak i bestandsregulerende hensyn av jerv bør det settes økt fokus på. Dette arbeidet bidrar uten tvil til å styrke SNO i de lokalsamfunnene hvor de er tilstede. SNOs jakthunder er et viktig redskap for å effektivisere uttak på skadefelling, særlig av bjørn. Opptrening av bjørnehunder til kommunale skadefellingslag bør også styrkes innenfor SNOs ramme.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de oppgaver som

Statens naturoppsyn (SNO) har. Det dreier seg om forebygging av miljøkriminalitet, informasjon, rettledning, registrering, dokumentasjon, skjøtsel og drift. Dette omhandler også rovviltforvaltningen, et overordnet ansvar for lakseoppsynet og oppfølgingen av Skjærgårdstjenesten. Disse medlemmer mener oppgavene er mange, og at det er nødvendig å ha et godt samarbeid med de lokale og regionale aktørene som SNO må forholde seg til. Dette gjelder både politiet, Kystvakta, Statskogs fjelltjeneste, fjelloppsynet i regi av fjellstyrene og bygdeallmenninger.

Disse medlemmer legger stor vekt på det arbeidet som SNO er pålagt med å legge til rette for allmennhetens tilgang til verneområder på en bærekraftig måte. Dette dreier seg om blant annet løyper, stier, merking, tilrettelegging av parkeringsplasser, informasjonstavler osv.

Disse medlemmer legger også stor vekt på SNOs arbeid med rovdyruttak. Dette arbeidet burde kunne styrkes innenfor rammen.

Disse medlemmer peker på at SNO har et betydelig kommunikasjonsproblem i mange norske utmarkskommuner, og det kan være fornuftig å legge til rette for bedre dialog mellom SNO og de lokalmiljøene hvor SNO er representert. Disse medlemmer peker på at økt bidrag fra SNO ved skadefelling av rovdyr kan være en fornuftig måte å bidra til bedre dialog mellom lokalmiljøene og SNO på.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett er foreslått å styrke bevilgningene til kap. 1161, post 75 Oppsyn i statsallmenningene med en bevilgning på 5 mill. kroner til fjellstyrene.

Disse medlemmer viser videre til den betydelige overlappingen det er mellom Statens Naturoppsyn og andre organer, og mener derfor at det er grunnlag for en viss reduksjon i bevilgningene til SNO. For å finne rom til viktige miljøprioriteringer, samt til styrking av oppsynstjenestene til fjellstyrene, viser disse medlemmer til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å redusere bevilgningen til post 1 Statens naturoppsyn, Driftsutgifter, med 35 mill. kroner.

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

Det foreslås bevilget 1 104,031 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, jf. Prop. 1 S (2010–2011) som er en økning i forhold til saldert budsjett 2010. Videre foreslås det en ytterligere økning på 5 mill. kroner, jf. Prop. 1 S Tillegg 3 (2010–2011). I alt foreslås bevilget 1 109,031 mill. kroner på kapitlet for 2011.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at bevilg-

ningene til naturmangfold øker med 80 mill. kroner i regjeringens forslag, og peker på at budsjettet for naturmangfold dermed har økt med om lag 575 mill. kroner de siste tre årene.

Komiteen viser til Stortingets og regjeringens målsetting om å stanse utryddelsen av arter i Norge.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil her spesielt trekke fram virkemidlene «prioriterte arter» og «utvalgte naturtyper», som økes med 10 mill. kroner. Flertallet støtter regjeringens forslag til satsinger for å følge opp naturmangfoldloven.

Komiteen tar funnene i Dokument nr. 3:12 (2005–2006) Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med kartlegging og overvåking av biologisk mangfold og forvaltning av verneområder, alvorlig.

Komiteen viser til at rapporten konkluderer med at rundt 30 pst. av våre verneområder er truet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den økte innsatsen på dette området.

Komiteen mener det er svært gledelig at det ble oppnådd enighet om en internasjonal avtale både for å bevare verdens naturmangfold, og en rettferdig fordeling av genressurser under FNs møte om konvensjonen for biologisk mangfold i Japan i inneværende år. Komiteen vil peke på at Norge med naturmangfoldloven på mange måter er et foregangsland i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at under FNs forhandlinger om biologisk mangfold i Japan i 2010 ble man enig om å verne 17 pst. av landarealene. Disse medlemmer peker på at Norge er svært nær dette målet, da 15,7 pst. allerede er vernet, og at dette understreker Fremskrittspartiets fokus på behov og mulighet for å ta vare på de områdene som allerede er vernet, fremfor fortsatt å verne stadig nye områder.

MILJØ- OG AREALFORVALTNING

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet og Høgre peikar på at dei siste åra er råderett over store areal og verdiar flytta frå lokale styresmakter til statlige styresmakter. Denne prosessen vert opplevd mange stader som ei tillitskrise mellom lokalsamfunn og sentrale styresmakter. Den utfordrar ein tradisjon der naturområda er blitt for-

valta gjennom stort sett varsam lokal bruk. I aukande grad opplevast vern/arealutnytting som eit konflikt-område mellom lokale styresmakter og sentrale styresmakter. Forvaltning av naturressursar og naturområde har derfor etter desse medlemene si meining ikkje funnest si endelege form i Noreg.

Desse medlemene meiner at langsiktig miljø- og arealforvaltning i større grad enn i dag må byggje på eiendomsrettslege prinsipp og lokalt sjølvstyre. Det er derfor behov for ein ny modell for miljø- og arealforvaltninga for å skape ein betre balanse mellom statlege og lokale styresmakter, og der omsynet til enkeltpersonar og lokalsamfunn blir teke vare på betre enn i dag. Miljøtiltak er avhengige av forståing og forankring for at dei på lang sikt skal virke etter si hensikt. Beslutningane bør derfor takast nærare dei det angår for å skape større legitimitet i lokalbefolkninga. Ein reform av miljø- og arealforvaltninga må innebære at skjønnsutøvinga i arealforvaltninga blir flytta frå Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og andre statlege organ og ned til lokale, folkevalde styresmakter. Samtidig må rammene for arealforvaltninga fortsatt leggjast av statlege styresmakter.

Medlemene i komiteen frå Høgre viser i dette høve til Dokument 8:3 LS (2010–2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Nikolai Astrup, Gunnar Gundersen, Svein Harberg, Trond Helleland, Frank Bakke-Jensen, Elisabeth Røbekk Nørve, Anders B. Werp, Lars Bjarne Tvete og Bjørn Lødemel om en styrking av lokaldemokratiet og eiendomsretten i miljø- og arealforvaltningen. Endringer i plan- og bygningsloven.

Desse medlemene har merka seg at talet på tilsette i statsadministrasjonen har auka betydeleg under regjeringa Stoltenberg II. Desse medlemene meiner at ein heile tida må sjå på korleis pengar vert nytta og holde kontroll med veksten av statleg byråkrati. Desse medlemene vil derfor omdisponere midlar frå administrasjon og drift av departementet og underliggjande direktorat til direkte innsats for miljøet. For å finne rom til viktige miljøprioriteringar, samt fordi desse medlemene vil flytte råderett frå Direktoratet for Naturforvaltning til lokale, folkevalde organ, viser desse medlemene til at det i Høyre sitt alternative statsbudsjett for 2011 er føreslege å redusere løyvinga til Direktoratet for Naturforvaltning, post 1 Driftsutgifter, med 40 mill. kroner og til Direktoratet for Naturforvaltning, post 21 Spesielle driftsutgifter, med 30 mill. kroner.

NASJONALPARKER OG SKJØTSEL AV VERNEOMRÅDER

Komiteen viser til at gjennomføringa av nasjonalparkplanen i all hovudsak vil bli fullført i 2010–2011. Komiteen synes det er gledelig at dette viktige arbeidet nærmer seg slutføring.

Komiteen synes det er gledelig med lokale initiativer for å etablere verneområder, og vil be om god statlig oppfølging av de fem kommunene i Trøndelag som har fremmet ønske om å etablere en nasjonalpark på Nord-Fosen.

Komiteen vil peke på at vernearbeidet i Norge er i ferd med å bevege seg over i en forvaltnings- og skjøtselsfase, hvor mer oppmerksomhet må vies til hvordan en sikrer naturverdiene i verneområdene.

Komiteen er tilfreds med at bevilgningen til oppsyn og skjøtsel av verneområdene er foreslått økt med 20 mill. kroner, og kommer opp i 243 mill. kroner i 2011.

Komiteen har registrert den økte oppmerksomheten verneområdene våre har fått i forbindelse med reiselivsutvikling og naturbasert verdiskaping.

I den sammenheng er komiteen tilfreds med at verdiskaping knyttet til naturarv tildeles 22 mill. kroner i 2011. Dette gir kommuner og regioner med verneområder økonomisk støtte til å utvikle næringsaktivitet knyttet til bedre tilrettelegging for fornuftig bruk av verdifulle naturområder.

OM KLIMAPARK 2469 OG VINGELEN NASJONALPARKLANDSBY

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har registrert det gode formidlingsarbeidet knytta til høyfjellsnatur, kulturminner og konsekvenser av klimaendringene som gjøres i regi av Klimapark 2469 i området rundt Galdhøpiggen og Juvasshytta. Klimapark 2469 er et sted hvor barn, unge og voksne kan se og sanse hva som skjer med klimaet og sammenhenger mellom natur og kultur i et langtidsperspektiv. Flertallet foreslår derfor å støtte Klimapark 2469 med 1 mill. kroner.

Flertallet viser til det lokale engasjementet rundt Vingelen nasjonalparklandsby, og lokalsamfunnets opprettelse av et informasjonssenter om Forollhogna og nasjonalparklandsbyen. Dette er et godt eksempel på hvordan frivillig arbeid og kommunens innsats skaper positive ringvirkninger og effekter rundt et verneområde.

Flertallet foreslår å bevilge 0,5 mill. kroner for å støtte Bunåva/Forollhøgda informasjonssenter.

Flertallet viser til forslagene fra flertallet i Innst. 2 S (2010–2011) Innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2011 og forslaget til statsbudsjett for 2011. Flertallet foreslår at post 76 Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre økes med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, og at post 76 bevilges med i alt 38,5 mill. kroner.

NY FORVALTINGSMODELL FOR VERNEOMRÅDER

Komiteen viser til regjeringens opplegg for ny forvaltning av nasjonalparker og verneområder, og peker på at bevilgningene til området øker med 20 mill. kroner i regjeringens forslag.

Komiteen støtter den nye forvaltningsmodellen, og mener det er viktig at den bidrar til god samhandling og økt medvirkning og engasjement lokalt og regionalt.

Komiteen ser også positivt på modellene for forvaltningen av små verneområder og verneområder med internasjonal status.

Komiteen støtter Miljøverndepartementets ønske om å utvikle sterke lokale og regionale faglige fellesskap knyttet til verneområdene. En faglig samlokalisering vil legge grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning, og vil bidra til utvikling av viktig kompetansemiljø og verdiskaping i lokalsamfunna. Der forholdene ligger til rette for det, skal derfor nye og eksisterende forvalterstillinger plasseres i lokale kompetansesentra – for eksempel i nasjonalparksentra eller andre informasjonssentre.

Komiteen viser til at forvaltning av verneområder handler om å oppfylle nasjonale og internasjonale forpliktelser. Statlige styresmakter skal derfor gjennom klagebehandling påse at forvaltningen er i samsvar med naturmangfoldloven og formålet med vernet. Komiteen støtter denne omfattende reformen av forvaltningen av verneområdene. Den nye forvaltningsmodellen vil sikre en kunnskapsbasert forvaltning som både tar opp i seg vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de bekymringer som er fremkommet gjennom media (Nationen 23. november 2010), blant annet fra Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS), om manglende samsvar mellom de ressurser kommunene får tildelt og de oppgaver de nye forvaltningsstyrene skal ha. For å ivareta plankoordinering, samfunns- og næringsutvikling ser kommunene rundt Dovrefjell seg nødt til å videreføre Dovrefjellrådet i en annen form, parallelt med det nye nasjonalparkstyret som regjeringen har innført. Ordførerne ser det som svært bekymringsfullt at de nye vedtektene slår fast at nasjonalparkstyrene ikke skal ha ansvar for samfunns- og næringsutvikling, samt at nasjonalparkstyrene skal være avhengig av å få midler fra de to statlige organene Statens Naturoppsyn (SNO) og Direktoratet for naturforvaltning (DN).

Disse medlemmer håper regjeringen vil gå i dialog med kommunene om de oppgaver og ressurser nasjonalparkstyrene blir tildelt.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre viser til at grunneigarane i Skrautvål sameige, Steinsetbygda sameige i Ton og Lenningen utmarkslag i lengre tid har arbeidd for å prøve ut ein modell med grunneigarstyrt forvaltning.

Desse medlemene viser til at den nye naturmangfaldlova legg opp til meir lokal forvaltning. Desse medlemene viser til at grunneigarane ønskjer å få høve til å prøve ut eit pilotprosjekt, Fullsennmodellen, i samarbeid med Miljøverndepartementet og andre offentlege myndigheiter som ein del av forvaltninga av den nye Ormtjernkampen nasjonalpark.

SKOGVERN

Komiteen har merket seg at det er vernet mer enn 1 000 kvadratkilometer produktiv skog i Norge, dette tilsvarer knapt 1,7 pst. av skogarealet i landet.

Komiteen har merket seg en stadig større interesse for å inngå avtaler om frivillig vern, og mener dette engasjementet er gledelig og svært viktig for å nå vernemålene.

Komiteen vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på.

Komiteen mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet som vi kan.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, merker seg regjeringens ønske om å øke skogvernet slik at naturmangfoldet ivaretas, og understreker at vern så langt som mulig skal baseres på frivillig vern.

Flertallet merker seg at bevilgningene til skogvern er foreslått til 137 mill. kroner.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre viser til at frivillig vern er ein viktig strategi i arbeidet med auka skogvern. Gjennom frivillig vern kan ein oppnå auka vern av verdifull skog og bevare biologisk mangfald, på same tid som konflikhtar med lokalsamfunn og berørte grunneigarar blir mindre.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet stiller seg sterkt tvilende til om passivt arealvern er veien å gå. Det er grunn til å peke på at det har vært drevet hogst til lokal industri og eksport i Norge i århundrer og at artsmangfoldet tilknyttet norsk skog nærmest ikke er påvirket av dette.

Likeens er det grunn til å peke på at norsk skogbruk har innført at «Levende skog»-standard – og at endringene i skogbruket for øvrig – har medført at mengden nedfallsskog og død skog ikke har vært så stor som i dag på århundrer. Begge disse faktorene medfører at det nå bør fokuseres på å ta vare på de områdene som allerede er vernet, fremfor å opprettholde tempoet i verving av nye områder. Tiden og ressursene bør benyttes til å opprettholde kulturlandskapet, utrede miljø- og samfunnseffekt av gjennomført vern, og etablere forvaltningsplaner for allerede vernede områder.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor det derfor er foretatt kutt i de poster på regjeringens budsjett som er avsatt til etablering av nytt vern.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding som inneholder en evaluering av de naturfaglige og samfunnsøkonomiske konsekvenser av gjennomførte og planlagte skogverneprosesser.»

Medlemene i komiteen frå Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at nær halvparten av dei rundt 3 000 artane som i dag er oppført på den nasjonale raudlista over trua arter, lever i skog, og mange av desse artane er avhengige av forholdsvis gamal og tilnærma inngrepsfri naturskog. Desse medlemmene meiner derfor at vern av skog må styrkjast, då det i dag er få urørte skogsområde og lite naturskog igjen i Noreg.

Desse medlemmene peikar samtidig på at det i samband med auka vern av skog er viktig å redusere konfliktnivået i naturforvaltningsarbeidet.

Desse medlemmene peikar på at for å bevare det biologiske mangfaldet er det eit betydeleg behov for meir skogvern. Desse medlemmene har merka seg at regjeringa i budsjettforslaget foreslår å halde nivået på løyvingane til nytt skogvern i post 35 uendra på 134,981 mill. kroner i statsbudsjettet for 2011, etter ein betydeleg nedgang i forhold til året før.

Medlemene i komiteen frå Høgre viser til at for å styrke det frivillige vernet av skog er det i Høgre sitt alternative statsbudsjett foreslege å auke løyvingane til nytt skogvern over kap. 1427 post 35 med 30 mill. kroner utover regjeringa sitt forslag.

INON

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til brev fra miljøvernministeren av 23. november 2010, jf. svar til komiteen angående

komiteens behandling av Representantforslag 3 LS (2010–2011), hvor miljøvernministeren redegjør for at han vil komme tilbake til Stortinget med en sak om inngrepsfrie områder i norsk natur. Flertallet imøteser dette.

BEVARING AV TRUEDE ARTER

Komiteen viser til at budsjettforslaget legger opp til at det samlede arbeidet med truede og sårbare arter vil være på mer enn 614 mill. kroner i 2011. Dette utgjør en økning på om lag 39 mill. kroner. I dette arbeidet inngår blant annet bevilgningene til villaks, villrein, rovvilt og fjellrev og arbeid i forbindelse med disse og andre truede og sårbare arter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke at dette innebærer et kraftig løft for å ta vare på truede plante- og dyrearter i Norge.

Komiteen har registrert at Artsdatabanken siden oppstarten har vært meget leveringsdyktig. Komiteen registrerer videre at Artsdatabankens produkter og tjenester utgjør et stadig viktigere grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning av naturmangfoldet. Komiteen vil derfor påpeke viktigheten av at dette arbeidet sikres tilstrekkelige ressurser framover.

Komiteen viser til at artsprosjektet nå er godt forankret i Artsdatabanken, og at det høsten 2009 ble etablert et bilateralt samarbeid med Sverige om prosjektet. Komiteen støtter en styrket satsing på tiltak mot fremmede arter. Komiteen understreker i denne sammenheng viktigheten av at ulike brukere får tilgang til oppdatert kunnskap om fremmede arter i Norge.

HANDLINGSPLAN FOR TRUEDE ARTER

Komiteen viser til at det er satt av 40,5 mill. kroner til å utarbeide og følge opp handlingsplaner for truede arter og naturtyper.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett.

ROVVILT

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke viktigheten av å opprettholde rovviltbestandenes overlevelse og grunnlaget for utmarksbeitende dyr.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, finner det gledelig at regjeringen foreslår en økning i midlene til erstatninger, forebyggende og konfliktdempende tiltak, til om lag 251 mill. kroner.

Dette flertallet ønsker å videreføre hovedtrekkene i stortingsforliket om rovviltpolitikken fra 2004. Både bestandenes overlevelse og næringsdrift basert på beite i utmark skal sikres.

Dette flertallet mener de to målsettingene er forenlige ved en god forvaltning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at målsettinga forutsetter en forvaltning som har forankring og legitimitet i de berørte næringer og lokalsamfunn, og som samtidig opprettholder Norges verneinteresser og -forpliktelser.

Flertallet peker på at både dyr på utmarksbeite og tilstedeværelsen av rovvilt i den norske naturen er positivt. Utfordringen ligger i å ivareta begge deler uten at konfliktene mellom dem blir større enn nødvendig. Flertallet har merket seg at regjeringen vil legge fram en ny vurdering av bestandsmålet.

Flertallet ønsker et bredt forlik om bestandsmål for ulv og bjørn. Forvaltningen av rovdyr skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at ved handsaminga av naudverge i den nye naturmangfaldlova blei det vist til at regjeringa skal kome tilbake med ei sak om naudverge for hund. Desse medlemene viser til at desse partiane ønskjer at det skal vere naudverge for hund, og at det også skal gjelde i forhold til angrep frå ulv. Desse medlemene meiner at naudverge skal gjelde uavhengig av bestandsmåla.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre setjer også spørsmåls-teikn ved om det er mogleg å ha ei delt målsetting der husdyr og rovvilt skal ha sameksistens.

Desse medlemene viser til at konfliktdempende tiltak som rovviltsikre gjerder ikkje har fungert slik dei skal fleire stader, og at det kan stillast spørsmål ved om dei store naturinngrepa og bandlegging av store områder svarar til forventningane med gjerda. Desse medlemene viser til at rovviltgjerder er eit stort inngrep i den private eigedomsretten, og at dei er ei stor belastning for friluftsliv og anna bruk av utmarka.

Desse medlemene har merka seg at regjeringa inviterer til eit nytt forlik om bestandsmåla og

rovviltpolitikken. Desse medlemene meiner at regjeringa må kome til Stortinget med framlegg til eit slikt forlik, og at det må danne grunnlaget for det vidare arbeidet.

Desse medlemene meiner at følgjande moment er viktige i eit nytt rovviltforlik:

1. Aksept og forståing for at det å leve med rovvilt innpå seg fører til belastning ved at livskvalitet blir redusert og at rettigheter går tapt.
2. Rettigheter som går tapt må erstattast fullt ut.
3. Menneske må ha rett til å forsvare seg sjølv og sin eigedom. Dette må inkludere hund.
4. Sonopolitikk er reservatpolitikk. Dersom denne politikken skal halde fram, må Stortinget klargjere at desse områda er reservat med dei konsekvensar det har både for brukarinteresser og ålmenta. Ingen stader skal rovvilt ha så særskilt beskyttelse at menneske ikkje skal ha rett til å beskytte seg og sitt.
5. Dersom sonopolitikken skal halde fram, blir også konsekvensen at utanfor rovviltsonane må rovviltneemdene kunne fatte vedtak om uttak av rovvilt. Dette må gjelde uavhengig av om dyra er stadedne eller ikkje.
6. I påvente av den varsla gjennomgangen av bestandsmåla må rovviltneemdene få full anledning, for alle rovviltartar, til å gje tillatelse til å ta ut rovvilt dersom dagens bestandsmål er oppfylt.
7. Fleire av rovviltartane er grenseoverskridande. Det er derfor utfordrande å forvalte dei innafor Noreg sine grenser. Det må derfor utgreiast mulegheiter for felles forvaltning innafor tilgrensande regionar.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker en endring av rovdyrpolitikken. Det høye konfliktnivået skyldes at det ikke er samsvar mellom politikernes og vanlige folks syn på behovet for et stort antall rovdyr i norsk natur. Løsningen på dette er ikke å kaste mer penger etter rovdyrforvaltningen, men å redusere bestandsmålene og gi lokale politikere mer direkte innflytelse over forvaltningen av norsk rovdyrpolitikk, samt lage et mer liberalt regelverk for skade- og nødvergefelling.

Disse medlemmer er skeptiske til regjeringens «løsning» i 2011-budsjettet, hvor regjeringen øker midlene til beitedyr tatt av rovdyr betraktelig. Utover dette synes såkalte rovdryrsikre gjerder å være regjeringens viktigste virkemiddel i rovdyrpolitikken. Disse medlemmer finner det meget betenkelig at gjerdene tilsynelatende utelukkende sperrer sauene inne fra viktige beiteområder, men ikke klarer å sperre rovdylene ute.

Disse medlemmer avventer en ny rovdyrmelding – med klar forventning om reduksjon i rov-

dyrbestander og en forbedret metodikk for bestandsvurdering.

Medlemene i komiteen frå Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til rovviltforliket i Stortinget våren 2004. Desse medlemene viser til at ein viktig føresetnad for forliket var at det skulle satsast på forebyggjande og konfliktdempande tiltak, og at områder med sterk rovviltbelastning skulle skjermast. Desse medlemene viser også til at eit viktig moment i rovviltforliket var auka lokalt sjølvstyre i rovviltpolitikken og ei differensiert forvaltning av dei ulike rovviltartane basert på ulike soner.

Desse medlemene viser til at ein av grunnane til rovviltforliket var Noreg sine internasjonale plikter i Bern-konvensjonen om å ha levedyktige bestandar av dei store rovdyra, og på same tid ta vare på menneska sine levevilkår og mulegheiter til å ha ei aktiv utmarksnæring.

Desse medlemene viser til at rovviltforliket ikkje har klart å skape ro rundt rovviltpolitikken, og at konfliktnivået er høgare no enn før forliket.

Medlemene i komiteen frå Høgre viser til tidlegare framlegg frå Høgre der ein ber om at regjeringa seinast i løpet av vårsesjonen 2010 kjem tilbake til Stortinget med ei evaluering av rovviltforliket. Desse medlemene registrerer at dette ikkje er gjort.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i Soria Moria II skriver at den vil øke midlene til forebyggende tiltak i rovdyrområder. I budsjettet for 2010 ble posten redusert med 5 mill. kroner, og i budsjettet for 2011 er posten ytterligere redusert med 6,9 mill. kroner. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningene til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovdyrforvaltningen med 6,1 mill. kroner, samt å redusere avsetningen til erstatning for tap av beitedyr med 20 mill. kroner.

BEVARING AV VILLAKS

Komiteen peker på Norges særlige internasjonale ansvar for å ta vare på den atlantiske villaksen som i dag er truet av miljøpåvirkninger, og understreker at utviklingen av oppdrettsnæringen må ta hensyn til villaksen. Komiteen vil understreke oppdrettsnæringens ansvar for å drive på en måte som forhindrer rømming av oppdrettslaks og spredning av lakselus og andre sykdommer, og har i denne sammenhengen merket seg mulighetene som finnes for teknologiutvikling innen lukkede oppdrettsanlegg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at regjeringen foreslår å videreføre den økte satsingen på bevaring av villaks med en økning for 2011 på nær 7 mill. kroner.

Flertallet forventer videre at oppdrettsnæringen griper mulighetene for å sikre mer bærekraftig framtidig drift.

Komiteen vil understreke at parasitten Gyrodactylus salaris (gyro) er en av de alvorligste truslene mot de norske villaksbestandene i dag. Siden gyroen ble introdusert er 46 vassdrag smittet, og 16 vassdrag er friskmeldt etter behandling. Komiteen viser til at en tredel av bestandene fortsatt er truet og at 45 bestander har gått tapt.

Komiteen vil understreke at målsettingen for arbeidet med bekjempelse av gyro må være å bli kvitt parasitten, slik at den ikke lenger utgjør en trussel mot norske laksebestander. Komiteen vil understreke at dette er en miljøkamp som kan vinnes. Komiteen viser til den nylige friskmeldingen av Ranavassdraget i 2009 som et godt eksempel på dette.

Komiteen viser til at Stiftelsen Kunnskapssenter laks og vannmiljø har som formål å bidra til økt kunnskap om laksebestandene, som grunnlag for bærekraftig forvaltning og næringsmessig utnyttelse. Stiftelsen er samlokalisert med Høgskolen i Nord-Trøndelags avdeling i Namsos.

Komiteen viser til at levande lakseelver er viktige for å bevare det biologiske mangfaldet, for grunneigarane og for reiseliv og turistnæringa i distrikta. Noreg har eit stort ansvar for å forvalte dei unike laksestammene våre.

Komiteen viser til at villaksen allerede er utryddet i 45 elver og truet i 150 av 400 lakseelver i Norge. Laksen er fredet i 50 elver. Komiteen viser til at en aktiv bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris (gyro) er viktig for å ta vare på våre ville laksebestander. Gyro er en av de alvorligste trusselsfaktorene for villaksen, og har potensial til å slå ut laksebestandene som infiseres av parasitten.

Komiteen viser til den gode utviklingen for laksen i kalkingsvassdragene på Sørlandet, noe som er en god illustrasjon på de positive effektene av kalkingsvirksomheten. Bruk av offentlige midler til kalkingsprosjekter bidrar til å ta vare på naturmangfoldet i de aktuelle vassdragene i tillegg til at dette er en god samfunnsøkonomisk investering.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre viser til at jakt og fiskerettar er ein viktig del av den private eigedomsretten. For grunneigarane gjev desse rettane inntekter i til-

legg til at dei er viktige som rekreasjonstilbod. Desse medlemmene erkjenner at desse rettane ligg til grunneigarane, og ønskjer ikkje at dette blir endra.

Desse medlemmene viser til at utleige av jakt og fiskerettar er viktige tilleggsinntekter for mange grunneigarar og bønder, og at desse inntektene er med på å tryggje inntektsgrunnlaget for mange gardsbruk. Desse medlemmene viser til at det er stor omstilling i landbruket, og slike inntekter kan vere med på å sikre landbruksdrift i distrikta, og på den måten vere med på å bevare eit rikt bumiljø og kulturlandskap i store delar av landet.

Desse medlemmene viser til at gyrodactylus salaris er introdusert i norske elver av staten, og at staten derfor har eit stort ansvar for å rydde opp. Desse medlemmene viser til at effektiv bekjemping av gyro er både viktig og kostbart, og at det er behov for å styrke dette arbeidet utover det regjeringa har føreslege.

Disse medlemmer er kjent med at når det gjelder forsuring av våre vassdrag, er det primært forhold utenfor norske myndigheters kontroll som har ført til forsuring. Disse medlemmer er også kjent med den betydelige frivillige innsatsen som Norges Jeger- og Fiskerforbund og andre frivillige legger ned i arbeidet for å bekjempe forsuring. Disse medlemmer understreker behovet for å opprettholde trykket på kalking, og prioriterer dette i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer er av den oppfatning at samarbeidet mellom grunneiere og fiskere er av avgjørende betydning for forvaltningen av norske villaksstammer, men også for å skaffe støtte i opinionen for fortsatt bruk av offentlige midler på å styrke villaksen. Disse medlemmer mener at det i vassdrag hvor frivillige fra lokale og nasjonale fiskeorganisasjoner har deltatt i behandlingen av gyro eller forsuring, må det være en målsetting at vassdraget i tilstrekkelig grad gjøres tilgjengelig for åpent salg av fiskekort. Disse medlemmer mener at lovfestet lokal forvaltning, med deltakelsesplikt for alle valdeiere i vassdraget, kunne sikret at det til enhver tid ble stilt til rådighet fiske gjennom åpent salg av fiskekort.

På denne bakgrunn øker derfor komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet Gyrobevilgningen i sitt alternative budsjett med 10 mill. kroner og styrker genbankarbeidet med 8 mill. kroner for å sikre villaksen og utsatte enkeltstammer for fremtiden. Videre bevilger disse medlemmer 2 mill. kroner til tiltak for villaks og sjørret i Hardangerfjorden og 2 mill. kroner til styrking av sjørretens levkår generelt.

Medlemene i komiteen frå Høgre viser til Høgre sitt alternative budsjettforslag der det er

føreslege å auke løyvingane til bekjemping av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris med 7 mill. kroner over kap. 1427 post 21 utover regjeringas forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til komiteens budsjettføring 20. oktober 2010, hvor Norges Jeger- og Fiskerforbund fremholdt at situasjonen i Hardangerfjorden er dramatisk både for villaksen og sjørreten. Man nærmer seg nå en situasjon der villaksen og sjørreten kan forsvinne fra hele området. Dette medlem mener det er behov for et krafttak for å sikre våre villaksbestander gjennom økte bevilgninger for å finansiere nødvendige tiltak.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås en økt bevilgning til bekjempelse av gyrodactylus salaris med 20 mill. kroner, økt bevilgning til kalking og lokale tiltak for å redde villaksen med 20 mill. kroner, samt en egen bevilgning til tiltak for sjørret og villaks i Hardangerfjorden med 2 mill. kroner.

Dette medlem viser til Dokument 8:38 S (2010–2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rigmor Andersen Eide, Line Henriette Hjemdal og Øyvind Håbrekke om forpliktende miljøtiltak for oppdrettsnæringen. I forslaget tas det blant annet til orde for at det må innføres forpliktende miljøtiltak som innebærer en kraftig forbedring av miljøtilstanden i oppdrettsnæringen innen 2013, at det må innføres sanksjoner som skal brukes overfor oppdrettsnæringen hvis miljøkravene ikke er innfridd innen 2013, samt at det må legges frem en plan for overgang til en miljømessig bærekraftig oppdrettsnæring med lukkede sjøanlegg, alternativt tiltak for å oppnå et tilsvarende sikkerhetsnivå innen 2020.

KALKING

Komiteen viser til at sur nedbør historisk har vært en alvorlig trussel mot de norske laksebestandene. Ifølge Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) ble 25 stedegne laksebestander utryddet som følge av sur nedbør.

Komiteen vil understreke at det er meget positivt for tilstanden i norsk natur at utslippene av sur nedbør som følge av et godt internasjonalt miljøarbeid, særlig mht. svoveldioksid (SO₂), har gått kraftig ned siden 1980. Samtidig er fremdeles 10 pst. av norsk natur skadd på grunn av forsuring, og utslipp av nitrogenoksider (NO_x) har overtatt for SO₂ som den viktigste årsaken til sur nedbør. Komiteen vil derfor understreke betydningen av at det internasjonale arbeidet for å redusere NO_x-utslippene (Gøteborg-protokollen) lykkes, og at Norge oppfyller sin forpliktelse i protokollen om et maksimalt årlig utslipp av NO_x på 156 000 tonn. Komiteen merker seg at avtalen er til revisjon.

Komiteen vil understreke at kalking er et godt virkemiddel for å avbøte skade fra sur nedbør. Resultatene av arbeidet er at laksebestander er reetablerte, biologisk mangfold er sikret, og at Sørlandet igjen har blitt et viktig område for norsk villaks.

Komiteen viser til at levende lakseelver er viktige for å bevare det biologiske mangfoldet og for reiselivet og turistnæringa i distriktene. Komiteen vil understreke at Norge har et særlig ansvar for å forvalte våre unike villaksstammer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, stiller seg positive til at det foreslås å bevilge 88 mill. kroner til kalking i 2010. Dette innebærer muligheter for å videreføre igangsatte kalkingsprosjekter. Flertallet merker seg at aktiviteten de siste åra har omfattet om lag 3 000 lokale prosjekt og 22 elvekalkingsprosjekt. En slik linje med stabile kalkningsbevilgninger gir gode rammer og nødvendig forutsigbarhet.

Flertallet viser til at utfordringene med å fordele inntekter på en rettferdig måte øker. Resultatet kan bli at enkelte rettighetshavere trekker seg ut av fellesskapet og ikke lenger tilbyr fiske til allmennheten.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre er kjende med at når det gjeld forsuring, er det primært forhold utanfor norske myndigheter sin kontroll som har ført til forsuring, men at det likevel er eit offentleg ansvar å bøte på skadane gjennom bl.a. kalking. Desse medlemmene peiker på at til tross for tidlegare lovnader frå dagens regjeringsparti om å styrke løyvingane til kalking, er dei stort sett blitt haldne på same nivå under heile denne regjeringssperioden.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningene til kalking økes med 10 mill. kroner.

Medlemene i komiteen frå Høgre viser til Høgres alternative statsbudsjett, der det er føreslege å auke løyvingane til kalking og lokale fiskeformål med 5 mill. kroner. Dette inneber mulegheiter for å auke framdrifta i igangsatte kalkingsprosjekt og starte nye prosjekt.

FJELLREV

Komiteen er oppmerksom på den svært kritiske situasjonen for fjellrev i Norge. Det er om lag 50 individer igjen av fjellrev i norsk fauna (utenom Svalbard), og arten er klassifisert som kritisk truet.

Komiteen er positiv til arbeidet som gjøres for å bevare fjellreven, og forventer at regjeringen setter i verk de tiltak som er nødvendige for å hindre at fjellreven utryddes.

Komiteen viser til at det i dag pågår to viktige forsøk for å redde fjellreven i Norge. Dette er prosjektet på Varangerhalvøya i Finnmark og prosjektet på Oppdal i Sør-Trøndelag. Komiteen understreker betydningen av at begge disse prosjektene blir sikra videreføring på et nivå som forhindrer utrydding av fjellrev.

Komiteen viser til Prosjekt Fjellrev som eit vellukka samarbeidsprosjekt mellom myndighetene og dei frivillige organisasjonane.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker etablering av konkrete handlingsplaner for gjennom aktivt artsvern å redde og styrke arter som Norge har et særskilt ansvar for å ivareta. Disse medlemmer mener dette arbeidet kunne vært ytterligere styrket i forhold til det passive artsvernet. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer blant annet å styrke fjellrevarbeidet med 1 mill. kroner.

VILLREIN

Komiteen viser til at Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystem med villrein. Villreinen er derfor en norsk ansvarsart. Videreføring av satsing på villreinsentrene blir viktig i arbeidet for å bevare villreinen.

Komiteen viser til at ny post 76 blant annet omfatter drift og etablering av de to informasjons- og kompetansesentrene for villrein på Skinnarbu og på Hjerkin. Sentrenes hovedformål er å formidle kunnskap om villrein, levevilkåra deres, krav til leveområder mv., og på denne måten bidra til god forvaltning av villrein i Norge.

Komiteen viser til at informasjons- og kompetansesentera for villrein formidler kunnskap om villrein og deira leveområde, og på den måten bidreg til god forvaltning av villrein i Norge.

Komiteen er glad for at innsatsen foreslås økt i 2011 – og nå utgjør nær 16 mill. kroner.

FRILUFTSLIV

Komiteen vil peke på behovet for å rette fokuset mot forsvarlig drift og skjøtsel av de offentlig eide friluftsområdene, og at dette må skje i et nært samarbeid med de aktuelle friluftsansjonene.

Komiteen vil peke på at fylkeskommunenes driftsbudsjett for 2010 ble styrket i forbindelse med at fylkeskommunen har overtatt de fleste av fylkesmannens oppgaver innen friluftsliv.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, har merket seg at staten har sikret mer enn 2 000 områder til friluftsmål gjennom kjøp eller avtaler om bruk av eiendommer.

Komiteen vil understreke den betydningen friluftslivet har både for å styrke folkehelsen og å sikre en bærekraftig utvikling. Det er viktig å sikre friluftslivets utfoldelse gjennom arealer for friluftsliv, rettighet for ferdsel, aktiviteter og liknende.

Komiteen vil understreke at friluftsliv er en kilde til livskvalitet, rekreasjon og bedre folkehelse. Friluftsliv bidrar til å bedre forståelsen for en økologisk bærekraftig utvikling, og er en viktig ressurs i næringsssammenheng for mange distrikter.

Komiteen viser til at fysisk inaktivitet koster det norske samfunn milliarder av kroner i form av økt sykefravær og merforbruk av helsetjenester, og gir redusert livskvalitet og levealder for den enkelte. Komiteen viser videre til at friluftsliv er en del av vår kultur, som det koster lite å tilrettelegge, og som har potensial til å aktivisere mange. Ved siden av fysisk aktivitet gir friluftsliv naturopplevelser, ro, stillhet og mulighet for godt sosialt samvær slik at hele menneskets helse og trivsel fremmes.

Komiteen mener derfor tiden er inne for et krafttak i folkehelsearbeidet med fokus på friluftsliv.

Komiteen peker på at de største utfordringene er overfor dem som ikke er med i den organiserte idretten. De inaktive finnes ikke i idrettslagene i noen særlig grad. Komiteen peker på at det er de gode lavterskeltilbudene og mulighetene for den enkelte på frivillig basis til å kunne gå seg en tur og lignende, spesielt i nærmiljøet, det er viktig å stimulere.

Komiteen vil understreke at ein treng eit løft for folkehelse med friluftsliv som virkemiddel.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringspartiene foreslår å øke tildelingene til friluftslivet for 2011.

Flertallet viser videre til at friluftslivet er ytterligere styrket gjennom Innst. 2 S (2010–2011), og flertallet foreslår at nye 3 mill. kroner skal brukes til å gi barn og unge fra minoritetsgrupper og barn og unge med funksjonsnedsettelse ferie- og fritidstilbud med friluftsmuligheter. Flertallet mener at ein trenger et løft for folkehelsen med friluftsliv som virkemiddel.

Flertallet foreslår å auke post 74 Tilskudd til friluftstiltak med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, og at post 74 bevilges med i alt 23,639 mill. kroner.

Flertallet viser også til at regjeringen har satt i gang et arbeid med en handlingsplan for friluftsliv.

vet. Handlingsplanen skal foreligge mot slutten av 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at lavere deltagelse i friluftsliv er dårlig nytt for folkehelsen, og stikk i strid med målsettingen om økt fysisk aktivitet i befolkningen. Disse medlemmer mener det nå er på tide med en ny stortingsmelding om friluftspolitikk som kan legge grunnlag for en offensiv og framtidsrettet friluftspolitikk der friluftslivets potensial for trivsel og helse utnyttes til beste for enkeltmennesker og samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke bør være et statlig ansvar å aktivisere voksne folk i fritiden. Men i en anerkjennelse av at norsk ungdom i stadig mindre grad er fysisk aktive og ute i naturen, mener en det er viktig å støtte opp om tiltak som retter seg mot ungdom, men også mot mennesker med fysiske og psykiske utfordringer. Mange kommuner har gjennom nasjonale verneprosesser fått beslaglagt store arealer, og da kan tilrettelegging for friluftsbasert turisme være med å bidra til en kompensasjon for kommunenes tapte rett til selvstendig arealdisponering.

Medlemene i komiteen frå Høgre og Kristeleg Folkeparti ønskjer at friluftsliv blir gjenoppretta som eit eiga resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett, og fremmer følgjande forslag:

«Friluftsliv vert gjenoppretta som eige resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett.»

Disse medlemmer mener det er behov for å styrke det offentlige bidraget til friluftslivstiltak. Friluftslivet er ikke lenger selvrekutterende og trenger derfor offentlig støtte.

Medlemene i komiteen frå Høgre vil peike på at sist gang det vart lagt fram ei stortingsmelding om friluftsliv, var under regjeringa Bondevik II i 2001. Det er etter desse medlemmene si meining behov for ei ny stortingsmelding som blant anna bør omhandle friluftslivet si betydning for folkehelse, sjukefråver og å få mennesker raskare tilbake i jobb. Vidare bør ei ny stortingsmelding også omhandle korleis friluftsliv kan bidra til betre integrering ved hjelp av tilrettelegging for innvandrarar.

Desse medlemmene er skuffa over at regjeringa i budsjettproposisjonen for 2011 ikkje har føreslege å auke løyvingane til friluftsliv. Desse medlemmene viser til Høgres alternative statsbudsjett for

2011 der det er foresleget å auke løyvinga til friluftstiltak over post 31 med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke tilskuddet til friluftslivstiltak rettet mot barn, unge, funksjonshemmede og minoriteter med 5 mill. kroner.

VANNFORVALTNING

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det foreslås bevilget til sammen 48 mill. kroner til iverksetting av EUs vanndirektiv, som er en økning på 15 mill. kroner fra 2010-budsjettet.

Dette medlem viser imidlertid til at opptrappingsplanen for vanndirektivet tilsier at det er behov for 89,5 mill. kroner i 2011. Dette medlem mener regjeringen for fremtiden må sørge for å øke bevilgningene til gjennomføring av vanndirektivet i Norge under kapitlene 1400, 1410, 1427, 1441 i tråd med opptrappingsplanen.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås bevilget 429,965 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 0,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen peker på at Riksantikvaren er direktorat for kulturminneforvaltning og Miljøverndepartementets rådgivende og utøvende faginstans for forvaltning av kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske innholdet i landskapet. Riksantikvarens oppgaver er primært knyttet til gjennomføringen av ti bevaringsprogram for nasjonalt viktige kulturminner. Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ser positivt på at regjeringen vil stimulere eiere og næringsliv til en øket verneinnsats og verdiskaping, men peker på at det i flere av postene på Riksantikvarens budsjettkapittel ikke er noen reell økning fra 2010-budsjettet.

Disse medlemmer støtter Riksantikvaren når han peker på at skal forfallet av freda og verneverdige kulturminner bremses opp, må forholdene legges bedre til rette for bevaring.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke betydningen av å følge opp ambisjonen om at alle fredete bygninger skal ha et akseptabelt vedlikeholdsnivå innen 2020 med tilstrekkelige ressurser. Disse medlemmer har merket seg at Riksantikvaren i Aftenposten 7. oktober 2010 var

kritisk til om regjeringens forslag til bevilgninger i budsjettproposisjonen er tilstrekkelig for å oppnå dette målet.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011, der det er foreslått å øke bevilgningen til vern og sikring av fredede og verneverdige kulturminner og kulturmiljø med 3 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer peker på at mange private gjør en stor innsats for å ta vare på fredede bygninger og andre kulturminner. Disse medlemmer mener at restaureringsutgifter man har ved å ta vare på vår felles kulturarv må gis skattemessige fradragsmuligheter, og viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett er foreslått å innføre regnskapsligging for eiere av private vernede bygninger, slik at det blir mulig å trekke fra kostnader knyttet til restaurering av fredede bygninger på skatten. Disse medlemmer mener videre at det ikke skal være adgang for kommunene til å kreve eiendomsskatt på fredete bygninger.

Disse medlemmer mener videre at eiere som får bruksverdien av sin eiendom redusert som følge av fredning, skal få økonomisk erstatning.

FARTØYVERN

Komiteen støtter regjeringen i at fartøyvernet generer viktige verdier for eierne, brukerne og lokalsamfunn langs kysten. Komiteen mener at fartøyvern utgjør en viktig del av norsk kulturvern. Det er ikke mulig å restaurere alle verneverdige fartøyer. Komiteen vil påpeke viktigheten av at utvelgelsen gir et representativt utvalg av fartøyer som representerer de ulike epokene innen den norske maritime historie.

Komiteen vil peke på at det påhviler fartøyvernssentrene store oppgaver med å holde et forsvarlig nivå på kompetanse for restaurering og vedlikehold. De tre fartøyvernssentrene i landet er kompetentare, og må derfor sees på under ett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at siden «Soria Moria I» har regjeringen prioritert kystkultur og fartøyvern. Dette har ført til en markant og varig budsjettøkning på over 10 mill. kroner for fartøyvern siden 2008. Budsjettposten for kystkultur har også økt med snaut 1 mill. kroner. I tillegg la regjeringen frem en tiltakspakke i 2009 hvor fartøyvern fikk 10 mill. kroner. De betydelige økningene i budsjettene blir nå fulgt opp av den nylig behandlede fartøyvernplanen, som viser regjeringens høye ambisjoner på feltet. Nasjonal verneplan for fartøyer er en milepæl som staker ut kursen for et bærekraftig og fremtids-

rettet fartøyvern, som en del av en systematisk og langsiktig satsing på kystkultur.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at regjeringspartiene i «Soria Moria 1» hadde følgende målsetting: «Øke tilskuddsmidlene til fartøyvern til et stabilt og forutsigbart nivå og utarbeide en nasjonal verneplan for fartøy, der det går fram hvordan en kan ta vare på et representativt utvalg fartøy». Disse medlemmer merker seg at posten for fartøyvern allikevel er redusert de siste årene, sammenlignet med 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Nasjonal verneplan for fartøy som ble overlevert Miljøverndepartementet sommeren 2010. Disse medlemmer finner det bemerkelsesverdig at denne planen kun så vidt er nevnt i budsjettframlegget for 2011. Disse medlemmer mener en slik plan bør legges til grunn for videre prosjekter på området.

Disse medlemmer er videre skuffet over at post 72.4 Kystkultur ikke har fått noen økning i budsjettet for 2011, og viser til sitt alternative budsjett hvor denne posten er foreslått økt med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer peker på at budsjettposten 74 Fartøyvern ikke er øket i kroneverdi fra 2010-budsjettet. Det betyr en reell nedgang på minst 2,5 pst. Disse medlemmer ser med bekymring på at budsjettet ikke øker, da behovet – og ikke minst tidsaspektet – for å reparere og sette i stand noen av fartøyene er prekært.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås at budsjettpost 74 økes med 8 mill. kroner utover regjeringens forslag. Disse medlemmer mener at skal det siste restaurerbare dampskip fra 2. verdenskrig, Hestmanden, bevares, må tiltak settes inn med ekstra midler i 2011. Disse medlemmer mener skipet er viktig i opplæringsøyemed og ikke minst musealt.

BYGNINGSVERN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ser på forfallet av fredete og vernede bygninger som kritisk. Det årlige forfallet er vesentlig større enn det som vises i budsjettene. Stortingets mål om at alle fredete bygninger skal være sikret og ha et ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020, vil ikke nås med dagens system for støtte til slike. Disse medlemmer peker på at restaurering og vedlikehold av fredete bygninger er fagområder som sakker akterut i konkurransen om egnet arbeidskraft. Disse medlemmer viser til at det innen fartøyvern finnes egne

fartøyvernssentre, men at det samme ikke er tilfellet for bygninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er glad for at regjeringen styrker det viktige arbeidet med brannsikring av historisk trehusbebyggelse. I forhold til den økningen en i de siste har sett av branner i nettopp slik bebyggelse, viser disse medlemmer til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor denne posten økes med 4 mill. kroner.

Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Det foreslås bevilget 59,480 mill. kroner på dette kapitlet for 2011. Dette er en økning på 7,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2010. Bevilgningsforslaget på post 50 tilsvarer den samlede avkastningen av kapitalen i Norsk Kulturminnefond som er budsjettet under kap. 4432 post 85 Avkastning fra Norsk kulturminnefond.

Norsk kulturminnefond ble opprettet i 2002. Avkastningen av fondskapitalen skal benyttes til kulturminneformål og til forvaltningen av tilskuddsmidlene, jf. post 50.

Post 90 Fondskapital behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Komiteen vil peke på at målet med Norsk Kulturminnefond er at det skal legges til rette for økt samspill mellom offentlige og private midler til vern og utvikling av fredede og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer. Ordningen skal stimulere til økt verneinnsats fra eiere og næringsliv, og til mer effektive samarbeidsformer mellom offentlige og private aktører.

Komiteen viser til at midlene fra fondet skal komme i tillegg til de ordinære bevilgningene til kulturminneformål, og at dette vil stimulere til økt innsats for kulturminnevern fra private, men også fra næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at kulturminner og kulturmiljø representerer store verdier både for den enkelte og for samfunnet. Disse medlemmer erkjenner at viktige kulturhistoriske verdier er i ferd med å gå tapt for alltid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, er glad for at Stortinget i løpet av forrige periode klarte å følge opp vedtaket fra St.meld. nr. 16 (2004–2005), jf. Innst. S. nr. 227 (2004–2005) Leve med kulturminner om å gjennomføre en opptrapping

av fondskapitalen i Norsk kulturminnefond, slik at fondskapitalen nå er oppe i 1,4 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at hovedtrekkene for kulturminnepolitikken ble trukket opp i St.meld. nr. 16 (2004–2005) Leve med kulturminner og Innst. S. nr. 227 (2004–2005). Disse medlemmer peker på at fallet av vernede bygninger har økt, etter innføring av målsetting om at dette skulle reduseres.

Disse medlemmer mener regjeringen i for liten grad legger til rette for å bedre situasjonen for fredede bygg i privat eie, og at det bør gis insitamenter som oppmuntrer til jevnt og godt vedlikehold, for å bevare slike bygninger.

Disse medlemmer mener at det bør legges opp til en ordning med et skatteinsitament for bevaring av slike bygninger, som vil gjøre det mer attraktivt og enklere for private eiere å gjennomføre nødvendig og ønsket bevaring.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2011 vil styrke fondskapitalen i Norsk kulturminnefond med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at avkastningen fra Kulturminnefondet bidrar med 59 mill. kroner til kulturminnetiltak i 2011, men at behovet er langt større.

Dette medlem vil påpeke at det er stort behov for bedre rammevilkår for vedlikehold av fredede bygg i privat eie. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke kapitalavsetning til Kulturminnefondet med 200 mill. kroner i 2011.

Kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, Klif

Det foreslås bevilget 655,482 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en reduksjon på 7,5 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, peker på at Klima- og forurensningsdirektoratet har en sentral rolle for å oppnå de miljøpolitiske mål vi setter oss i Norge. Dette gjelder både i forhold til nasjonale tiltak å møte klimautfordringen, redusere spredning av miljøgifter og opprydding i vann, grunn og sedimenter som er forurenset av miljøgifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre har imidlertid også merket seg at antall ansatte i statsad-

ministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at en hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten av statlig byråkrati. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorater til direkte innsats for miljøet.

For å finne rom til viktige miljøprioriteringer viser disse medlemmer til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2011 er foreslått å redusere bevilgningen til Klima- og forurensningsdirektoratet, post 01 Driftsutgifter, med 20 mill. kroner og til Klima- og forurensningsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, med 5 mill. kroner

KLIMA

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at den antageligvis største utfordringen verden står ovenfor er trusselen om alvorlige menneskeskapte klimaendringer. Flertallet har merket seg at FNs klimapanel slår fast at dersom man skal unngå at klimasituasjonen kommer ut av kontroll, og gjennomsnittlig temperaturøkning begrenses til 2–3 grader over før-industrielt nivå, må økningen av verdens utslipp av klimagasser stanses, og snus til en nedgang innen 2015, og reduseres med 50–80 pst. av dagens nivå innen 2050. Det er derfor avgjørende at det oppnås enighet om en internasjonal avtale om reduksjon i utslippene av klimagasser. Samtidig er det nødvendig med nasjonal innsats for å redusere klimagassutslippene i tråd med klimaforliket.

Flertallet har merket seg det arbeidet Klima- og forurensningsdirektoratet har gjort med å lede arbeidet med å foreslå tiltak for å oppnå målsettingen fra klimaforliket på Stortinget fra januar 2008 – om å redusere de nasjonale klimagassutslippene i Norge innen 2020 med 15–17 millioner tonn CO₂, når opp- tak i skog er inkludert, i forhold til regjeringens referansebane som ble presentert i revidert nasjonalbudsjett for 2007. Dette innebærer at om lag to tredjedeler av Norges forpliktelse om å kutte de globale utslippene tilsvarende 30 pst. av Norges utslipp i 1990 skal tas nasjonalt. Flertallet understreker at dette er en krevende oppgave som krever en rekke effektive tiltak.

Flertallet har merket seg at arbeidet med å utrede tiltak resulterte i en omfattende sluttrapport, Klimakur 2020, der det presenteres ulike valgmuligheter statlige myndigheter har for å nå målsettingene i Klimaforliket og konsekvensene av disse, men hvor det gis ingen anbefalinger om hvilke tiltak som bør iverksettes.

Flertallet har merket seg at Klimakur 2020 samlet sett har identifisert 160 mulige utslippsreduerende tiltak. Flere av disse tiltakene er overlap-

pende, men dersom en bare ser på tiltak som ikke overlapper hverandre, viser analysene et samlet potensial for utslippsreduksjoner på om lag 22 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2020. De samfunnsøkonomiske tiltakskostnadene er beregnet for hvert enkelt tiltak, og spenner fra bedriftsøkonomisk lønnsomt til svært høye samfunnsøkonomiske kostnader. Flertallet viser til at det i Klimakur 2020 er fremstilt en kostnadskurve som indikerer at det er mulig å oppnå en utslippsreduksjon i tråd med målsettingene i klimaforliket, dersom man gjennomfører alle tiltak med kostnader opp til omkring 1 100 kroner per tonn CO₂-ekvivalent. De dyreste tiltakene vil da koste 1 100 kroner per tonn, mens snittprisen for alle tiltakene sett under ett vil bli langt lavere.

Flertallet viser til at regjeringen har varslet at den vil komme med en stortingsmelding med politisk oppfølging av sluttrapporten fra Klimakur 2020, der regjeringen vil presentere nødvendige tiltak for å nå utslippsmålsettingen i klimaforliket.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener Norge i mindre grad bør fokusere på å være ledende og drive månelandinger, og i større grad finne frem til realistiske standpunkter som Kina, USA, Brasil, India og andre store land kan være med på. Disse medlemmer mener en ny internasjonal klimaavtale må ta innover seg utfordringene med karbonlekkasje, og at dette må stå sentralt i arbeidet med en ny klimaavtale. Disse medlemmer mener det er viktig å jobbe for en avtale som flest mulig land kan stille seg bak, og at man derfor må fokusere på flere tiltak enn bare rene utslippsreduksjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at det haster med å komme i gang med å gjennomføre nødvendige tiltak, dersom målsettingen i klimaforliket om nasjonale utslippsreduksjoner innen 2020 skal nås. Jo lenger en venter med omstillingen, jo dyrere og vanskeligere blir jobben.

Disse medlemmer ser det som hevet over tvil at hoveddelen av de lønnsomme og billige tiltakene identifisert i Klimakur må gjennomføres, dersom Norge skal ha mulighet til å nå målsettingene i klimaforliket. Iverksettelse av disse tiltakene bør derfor ikke utsettes i påvente av en ny klimamelding.

Disse medlemmer viser derfor til Dokument 8:121 S (2009–2010) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Line Henriette Hemdal, Nikolai Astrup og Borghild Tenden om rask iverksettelse av samfunnsøkonomisk lønnsomme klimatiltak fra Klimakur 2020 og oppfølging av klimaforliket, der regjeringen blant annet ble bedt om å fremme lønnsomme tiltak fra Klimakur 2020 allerede i statsbud-

sjettet for 2011. Disse medlemmer viser til at forslaget ikke ble vedtatt, og at regjeringen derfor heller ikke har fremmet de foreslåtte tiltak i budsjettforslaget.

Disse medlemmer mener at løsningen på klimautfordringen blant annet ligger i å utvikle ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp. Disse medlemmer har merket seg at bl.a. Stern-rapporten slo fast at investeringer i mer klimavennlig teknologi antageligvis er den mest lønnsomme investering man kan gjøre. Det er derfor viktig at det offentlige legger til rette for at det blir lønnsomt for private å utvikle miljøteknologi gjennom økonomiske rammebetingelser som kvotehandel eller CO₂-avgift, som setter en pris på klimautslipp og som gjør det lønnsomt å investere i teknologi som gir utslippsreduksjoner, samt setter utslippskrav.

Disse medlemmer mener at også det offentlige må spille en viktig rolle for å utvikle miljøteknologi. Tiltak som etter disse medlemmers mening behøver statlig medfinansiering, er forskning og utvikling av ny teknologi, samt investeringer i å ta ny teknologi i bruk i industrielle prosesser.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener derfor at det bør brukes betydelige midler også over statsbudsjettet de nærmeste ti årene på utvikling og investering i klimavennlig teknologi. Disse medlemmer mener at miljøteknologi bør bli et fjerde satsingsområde for avkastningen av Statens pensjonsfond utland.

Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett er foreslått å opprette et nytt fond som skal gi investeringsstøtte til investeringer i ny klimavennlig teknologi i norske bedrifter, og at det er foreslått å bevilge 5 mrd. kroner i fondskapital til dette i statsbudsjettet for 2011. Dette kommer i tillegg til de foreslåtte bevilgninger til forskning og utvikling, fangst og lagring av CO₂ og ny fornybar energi.

Disse medlemmer viser videre til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å slette klimakvoter for 100 mill. kroner, tilsvarende om lag 870 millioner tonn, fremfor å selge disse i det europeiske kvotehandelssystemet. Et slikt forslag ville ha redusert de samlede klimagassutslipp i EU/EØS-området med 870 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

OPPRYDDINGSTILTAK

Komiteen understreker viktigheten av en systematisk oppfølging av oppryddingstiltak for vann, grunn og sedimenter som er forurenset av farlige miljøgifter. Komiteen er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. Mye er historisk forurensning som representerer en bety-

delig belastning for naturmiljøet. Mattilsynet advarer mot spising av fisk og skalldyr fra over 30 fjordområder langs kysten. Fjordene er forurensset med alt fra PCB til tungmetaller og dioksiner. Mange lokalsamfunn sliter med forurensede fjorder. At forurensningen får ligge, svekker også Norges omdømme som kyst- og fiskerinasjon.

Komiteen har merket seg det arbeidet som foregår med oppryddingstiltak i vann, i grunnen og i sedimenter som er forurensset av farlige miljøgifter. Komiteen ser at det må foretas nøye forhåndsvurderinger før en kan sette i gang opprydding på den enkelte lokalitet, men understreker at det er viktig at det holdes godt tempo i dette arbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at midlene som er brukt til opprydding i forurensede sedimenter har økt kraftig siden 2005. Flertallet viser til brev fra miljøvernministeren 25. november 2010, der det framgår i tabell (inntatt under) at i budsjettet for 2011 er det satt av mer midler til opprydding i forurensede sedimenter enn det som ble brukt i 2009, og budsjettet for 2011 vil derfor muliggjøre en økning i aktiviteten sammenliknet med 2009.

År	Sum
2000	13 853 857
2001	28 975 745
2002	33 924 717
2003	45 707 217
2004	45 862 141
2005	53 450 908
2006	87 540 447
2007	54 977 223
2008	71 119 924
2009	74 480 712
Totalt	509 892 891

Flertallet viser for øvrig til at posten for oppryddingstiltak blant annet skal dekke opprydding i Vansjø og eventuelle andre vannforekomster med sammensatte miljøproblemer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen har bebudet økt innsats for å rydde opp i denne forurensningen. Dette løftet følges ikke tilstrekkelig opp. I stedet er det i budsjettproposisjonen foreslått å nesten halvere de foreslåtte bevilgningene til oppryddingstiltak, fra 157 mill. kroner i saldert budsjett for 2010 til 83,560

mill. kroner i budsjettproposisjonen for 2011. Denne reduksjonen gjør at det viktige arbeidet med å fjerne miljøgifter fra norske fjorder, havner og innsjøer blir forsinket.

Disse medlemmer har merket seg at de tidligere reduksjonene i bevilgningene til oppryddingstiltak ble begrunnet med at for mange av tiltaksplanene vil en først i 2010/2011 ha kommet langt nok til at større oppryddingstiltak kan settes i gang, og de største kostnadene vil først komme i perioden fra 2011 og utover. Likevel er det foreslått å redusere bevilgningen til oppryddingstiltak nettopp i statsbudsjettet for 2011, da det tidligere var varslet at det var da de store kostnadene ville komme.

Disse medlemmer vil understreke at fremdriften i oppryddingsarbeidet er regjeringens ansvar. Disse medlemmer har merket seg at bevilgningene til oppryddingstiltak ble økt fra 94, 28 mill. kroner i 2009 til 158,5 mill. kroner i statsbudsjettet for 2010, men at denne økningen ikke fullt ut kompenserer for reduksjonene i statsbudsjettene for 2008 og 2009.

Disse medlemmer mener videre at det er behov for en handlingsplan for opprydding og finansiering av giftopprydding i fjorder og sedimenter.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av arbeidet med opprydding av forurensning i fjorder, vassdrag og havner.»

Disse medlemmer forutsetter at de kraftig reduserte bevilgningene til oppryddingstiltak i grunn og sedimenter ikke vil gå ut over oppryddingsarbeidet i Vansjø og Jærvassdragene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forskningsprosjektet Opticap som arbeider med å optimalisere metoder for tildekking av forurensede sedimenter på havbunn. Prosjektet er et samarbeid mellom NGI, NIVA, Secora, Agder Marine, NOAH, Hustadmarmor, Fiskerstrand Verft, Hydro og Klif.

Disse medlemmer viser til at prosjektet har som hensikt å utvikle en tiltaksmetode som er kostnadseffektiv, samt effektiv nok til å redusere miljørisiko knyttet til forurensede sedimenter i norske fjorder, og som samtidig er så skånsom at inngrepet ikke endrer den økologiske funksjonen til bunnfaunaen i tiltaksområdet. Disse medlemmer viser til at resultatene fra felttester er positive, og at prosjektet allerede har resultert i viktig ny kunnskap om hvordan tildekkingsmaterialer kan legges i tynne lag på vanddyp fra 30–100 m, og at det har bidratt til å

utvikle nye metoder for overvåking av spredning av miljøgifter slik som PAHer, PCBer og TBT.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett der det er foreslått å styrke bevilgningen til oppryddingstiltak med 20 mill. kroner utover regjeringens forslag.

VRAKPANT

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener en bilpark med lav gjennomsnittsalder vil kunne ha en positiv miljøeffekt, da nyere biler oftere er utviklet med teknologi som reduserer utslipp og negativ miljøpåvirkning. Disse medlemmer mener det vil være fornuftig med en prinsippdiskusjon om vrakpantpolitikk i Stortinget, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om vrakpantpolitikk.»

BIODRIVSTOFF

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at regjeringens avgiftspolitik for biodrivstoff i dag er uprinsipiell, ulogisk og inkonsekvent. I statsbudsjettet for 2011 ilegges det halv veibruksavgift på biodiesel. Bioetanol får full avgift ved lavinnblanding, men ingen avgift ved høyinnblanding. Biogass og andre alternative drivstoff får generelt avgiftsfritak. Resultatet av regjeringens politikk er at den positive utviklingen som var i gang på biodrivstoff settes i revers. Siste nytt er nå at Xynergo, som skulle starte produksjon av 2. generasjon biodrivstoff i Norge, har lagt inn årene. I fjor var det UNIOIL.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den skepsis som forsker-miljøer og SSB-rapport 44/2010 viser, der de konkluderer med at biodrivstoff ikke forventes å ha en positiv klimaeffekt i et 20-års perspektiv fremover.

Disse medlemmer viser videre til at det også i Dagens Næringsliv har versert en debatt om klima-effekten av biodrivstoff blant ulike forskere, og mener det er viktig å ta høyde for at det fortsatt råder usikkerhet på dette området.

Disse medlemmer viser til skriftlig spørsmål, Dokument 15:342 (2010–2011), hvor man etter-spør regjeringens praktisering i forhold til føre-var-prinsippet, når regjeringen fastholder økt omsetningspåbud samtidig med at man er bekymret for helseeffekter av produktet.

Disse medlemmer viser videre til oppslag i blant annet Teknisk Ukeblad i november 2010, som tar for seg mulige negative helseeffekter knyttet til nanopartikler fra biodrivstoff.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det er behov for mekanismer som styrker produksjon av 2. generasjons biodrivstoff i Norge.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å endre sammensetningen av drivstoffavgiftene, ved å øke CO₂-avgiften samtidig som en reduserer veibruksavgiften tilsvarende. Vanlig fossil bensin og diesel vil da koste det samme som i dag, mens biodiesel blir billigere fordi den er fritatt for CO₂-avgift. Dette medlem viser til at denne løsningen er velkjent for regjeringen, og at den er praktisert i Sverige.

Kap. 1445 Miljøvennlig skipsfart

Det budsjetteres med 4,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er det samme som i 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er skeptisk til at offentlig anbudspolitik knyttet til forurensning og miljøeffekter ikke vektlegges i større grad, når anbud på ferge-drift hentes inn. Disse medlemmer mener dette står i kontrast til de miljøpålegg som pålegges folk flest og næringsliv ellers. Disse medlemmer viser til at Miljøvern-departementets mulighet til påvirkning for å endre drivstoffbasis i fergeflåten fra olje/diesel til gass, ikke ser ut til å være et høyt prioritert klima- og miljøtiltak, men fremstår mer som tilfeldige tiltak, til tross for meget gode erfaringer med gassferger på noen strekninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at AGR Marine Engineering i Ålesund er i dialog med to rederier om batteridrevne ferjer. Selskapet mener at batteridrift gir både økonomisk og miljømessig gevinst og er teknologisk gjennomførbart. Rederiet mener å kunne dokumentere at batteridrift av bilferjer er både diesel- og gassdrift overlegen når pris og miljø summeres. Det gjelder både bygging og drift.

Disse medlemmer viser til at AGR Marine Engineering peker på at i en ferje drevet av batterier er det null utslipp av CO₂ og NO_x. Støyen om bord vil også være betydelig mindre enn om bord i en diesel-drevet ferje og mindre enn i en gassdrevet ferje. Det gir en mer behagelig reise for passasjerene.

Kap. 1447 Miljøhensyn i offentlige innkjøp

Det budsjetteres med 28,6 mill. kroner på dette kapitlet for 2011 som er en økning på 28,6 pst. i forhold til 2010.

Komiteen viser til at Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) ble opprettet under Fornyings- og administrasjonsdepartementet 1. januar 2008. Komiteen viser til at hovedarbeidsområdet for direktoratet innenfor Miljøverndepartementets ansvarsområde vil være miljøbevisste offentlige nyanskaffelser. Direktoratet har ansvar for å følge opp handlingsplanen for miljø og samfunnsansvar i offentlige nyanskaffelser, herunder sikre at miljøhensyn blir integrert som en naturlig del av den generelle innkjøpspolitikken i all offentlig virksomhet.

Komiteen er positiv til at bevilningene er styrket i 2011 for å gjøre Direktoratet for forvaltning og IKT til et nasjonalt kompetansesenter for miljø- og samfunnsansvarlige offentlige anskaffelser.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det må være en forutsetning at det tas miljøhensyn ved offentlige innkjøp, og mener det ikke er behov for økt byråkrati og egne midler til en slik gjennomføring.

Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen til Direktoratet for forvaltning og IKT med 4 mill. kroner.

Kap. 1448 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 11,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2011. Kapitlet er nyopprettet og midlene er flyttet fra programkategori for Nord- og polarområder under kap. 1473 Radioaktiv forurensning av det ytre miljø.

Komiteen viser til at Statens strålevern er landets fagmyndighet på området strålevern og atomsikkerhet, og betjener alle departementer i spørsmål som angår stråling.

Komiteen har merket seg at Miljøverndepartementet overtok det konstitusjonelle ansvaret for deler av strålevernlovgivningen gjennom kgl.res. 10. november 2006, og er nå øverste myndighet når det gjelder radioaktiv forurensning og annen stråling i det ytre miljø.

Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Det foreslås bevilget 601,685 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 49,1 pst.

i forhold til saldert budsjett 2010. Departementet viser imidlertid til at overføringen av ansvaret for tinglysing har medført diverse budsjettekniske endringer. Økningen for kap. 1465 er derfor reelt sett ikke på 49,1 pst., men på 2,6 pst.

Komiteen legger vekt på den overordna målsettingen om at Norge skal ha en formålstjenlig infrastruktur for sjø- og landområder med tilgjengelig geografisk informasjon.

Komiteen peker på at nøyaktige sjøkart er en forutsetning for trygg og sikker skipstrafikk. God kartlegging er også en forutsetning for godt redningsarbeid på sjøen, uansett om det er menneskeliv eller miljøet man skal redde.

Komiteen viser til at regjeringen i mai 2010 bevilget 60 mill. kroner til en fiberoptisk kabel mellom Ny-Ålesund og Longyearbyen på Svalbard. Vedtaket om fiberkabel henger sammen med Statens kartverks foreslåtte modernisering og utbygging av nytt jordobservatorium og antenne i Ny-Ålesund. Statens kartverks Geodetiske Observatorium i Ny-Ålesund og VLBI-antennen er av avgjørende betydning for all jordobservasjon og klimaovervåking. Det geodetiske observatoriet er en del av et globalt nettverk bestående av ca. tretti liknende stasjoner. Blant nettverkets fremste oppgaver er å finne jordens spinnhastighet og spinnaksens vinkling og bevegelser i forhold til stjernehimmelen.

Komiteen viser til at VLBI-antennen nærmer seg slutten av sin levetid. Gjennom sin plassering på 79 grader nord fremstår stasjonen i Ny-Ålesund som en av de viktigste stasjonene i nettverket, og det vil være kritisk om den på grunn av alder ikke lenger kan levere målinger til blant annet NASA. Det er gjort vesentlige tekniske fremskritt i antennteknologien som en følge av brukernes behov for mer presise data gjort raskere tilgjengelig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, legger vekt på at tinglysing i fast eiendom og borettsandeler blir utført forsvarlig, effektivt og med kvalitet. Geografisk informasjon er viktig offentlig informasjon. Tilgang til pålitelige kart, geodata og eiendomsinformasjon både for sjø- og landområdene er viktig på en rekke samfunnsområder, bl.a. forsvar, beredskap, navigasjon, samfunnsplanlegging, verdiskaping, friluftsliv og miljøforvaltning. Flertallet er enig i behovet for å prioritere arbeidet for å tilpasse dette informasjonsgrunnlaget til dagens krav.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener regjeringen snarest må sikre tilstrek-

kelig finansiering av den planlagte modernisering og utbygging av nytt jordobservatorium og antenne i Ny-Ålesund.

Disse medlemmer er glad for at hele kysten nå er dekket av elektroniske sjøkart, men er bekymret for at kunnskapsgrunnlaget fortsatt ikke overalt er så pålitelig som overgangen til satellittbaserte løsninger krever. Disse medlemmer ber derfor regjeringen fortsette å prioritere sjøkartlegging også etter at hele kysten har fått nye digitale kartserier.

Kap. 2465 Statens kartverk

Det budsjetteres med 12,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er tilsvarende saldert budsjett for 2010.

Komiteen peker på at Statens kartverk skal være et tydelig nasjonalt fagorgan innen sitt fagområde.

Komiteen vil understreke det viktige arbeidet som gjøres blant annet for å utvikle en internasjonal elektronisk karttjeneste, som vil styrke tryggheten til sjøs.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det omfatter bl.a. ansvar for tinglysing i fast eiendom og borettsandeler, og arbeid med etablering og vedlikehold av en nasjonal geografisk infrastruktur. Her inngår produksjon, standardisering, forvaltning og formidling av kart, geodata og eiendomsinformasjon.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at virksomheten skal konsentreres om myndighetsoppgaver og tilrettelegging for den norske geodativirksomheten. Her inngår produksjon, standardisering, forvaltning og drift av offentlige data.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten av statlig byråkrati.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2011 der det er foreslått å redusere bevilgningen til post 1 Statens kartverk, Driftsutgifter med 15 mill. kroner og post 21 Statens kartverk, Spesielle driftsutgifter med 10 mill. kroner.

Kap. 1471 Norsk Polarinstitut

Det budsjetteres med 246,520 mill. kroner på dette kapitlet for 2011, som er en økning på 20,4 pst. i forhold til saldert budsjett for 2010.

Komiteen har merka seg at Norsk Polarinstitut (NP) er den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervaking og forvaltningsretta forskning i Arktis og Antarktis. Norsk Polarinstitut er også fagleg og strategisk rådgivar for den sentrale forvaltninga og fagleg rådgivar for miljødirektorata og Sysselmannen på Svalbard i polarspørsmål.

Komiteen viser til at Norsk Polarinstitut har viktige oppgåver i arbeidet med gjennomføring av den heilskaplege forvaltningsplanen for Barentshavet, i tillegg til å sjå til at miljøforvaltninga er aktivt til stades i Arktis.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti syner til at budsjetta til Norsk Polarinstitut er stramme, og bør i større grad synleggjere dei framtidige utfordringane som direktoratet vil få, blant anna med klimautfordringar.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet peker på at Norsk Polarinstitut både driver med forvaltning og rådgivning overfor andre forvaltningsorganer, særlig Sysselmannen på Svalbard, samtidig som de driver miljøforskning på en rekke områder i Arktis og til dels i Antarktis.

Disse medlemmer peker på at dette ikke er en ideell situasjon, og at en slik praksis heller ikke er i tråd med St.meld. nr. 20 (2004–2005) Med vilje til forskning, hvor det ble lagt til grunn at forskning og forvaltning i størst mulig grad burde skilles institusjonelt.

Disse medlemmer viser til medieoppslag sommeren 2010 knyttet til blant annet en ekspedisjon finansiert av Polarinstituttet, til nær 1 mill. kroner, hvor hensikten var å padle til Nordpolen i kajakk for å bevise ismelting. Disse medlemmer er svært skeptisk til slik disponering av det offentliges midler, da dette fremsto mer som en «guttetur» enn en seriøs forskningsekspedisjon.

Disse medlemmer er glad for midlene til forvaltningsplanen for Barentshavet, og viser for øvrig til sitt alternative budsjettforslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen til Norsk Polarinstitut med 15 mill. kroner.

Kap. 1474 Senter for klima og miljø

Det foreslås bevilget 37,023 mill. kroner for 2011, som er en økning på 117,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2010.

Komiteen støtter satsingen på Framsenteret (tidligere Senter for klima og miljø) som en

spydspiss i regjeringens nordområdestrategi og med ambisjoner om en sterk internasjonal posisjon. Senteret skal også sikre at Norge får et best mulig utgangspunkt for en økosystembasert forvaltning av nordområdene. Komiteen mener derfor det er viktig at Framsenteret bidrar til økt samordning mellom involverte organisasjoner og øvrige FoU-miljøer i landsdelen.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Framsenteret for klima- og miljøforskning med 20 mill. kroner. Dermed vil senteret i Tromsø få totalt 37 mill. kroner over statsbudsjettet i 2011, mot 17 mill. kroner i inneværende år.

Satsingen er øremerket faglige aktiviteter, kompetanseoppbygging og forskeropplæring for å utvikle ny og opprettholde langsiktig, strategisk miljøkompetanse. I tillegg til forslaget om økte bevilgninger over Miljøverndepartementets budsjett foreslår regjeringen også å sette av tre millioner kroner for 2011–2012 over Utenriksdepartementets budsjett til å styrke senterets internasjonale samarbeid med Kina.

3. Forslag fra mindretall

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 vurdere om Petoro bør finansieres

direkte over kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel fremfor gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med kjøp av oppsynstjenester fra andre enn staten.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av arbeidet med opprydding av forurensning i fjorder, vassdrag og havner.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om vrakpantpolitikk.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 5

Friluftsliv vert gjenoppretta som eige resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding som inneholder en evaluering av de naturfaglige og samfunnsøkonomiske konsekvenser av gjennomførte og planlagte skogverneprosesser.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 12

(Olje og energi)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	149 600 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	40 920 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	9 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	228 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	88 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	420 450 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	80 250 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	100 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
	60	Tilskudd til skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	46 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	60 000 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	48 500 000	
	50	Overføring til Energifondet	976 000 000	
	70	Tilskudd til elektrisitetssparing i husholdninger, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
1830		Forskning		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	29 000 000	
	50	Norges forskningsråd	722 000 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	12 650 000	
1832		Internasjonalisering		
	70	Internasjonalisering, <i>kan overføres</i>	23 700 000	
1833		CO ₂ -håndtering		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 530 000 000	
	22	CO ₂ -håndtering, internasjonalt, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	50	Overføring til fond for CLIMIT	80 800 000	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	92 000 000	
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	880 000 000	
1870		Petoro AS		
	70	Administrasjon	264 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	25 000 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 600 000	
2490		NVE Anlegg		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-54 000 000	
		2 Driftsutgifter	47 300 000	
		3 Avskrivninger	5 600 000	
		4 Renter av statens kapital	1 100 000	
		5 Investeringsformål	1 000 000	
		6 Reguleringsfond	-1 000 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
		Totale utgifter		30 964 170 000
Inntekter				
4800		Olje- og energidepartementet		
	3	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	1 145 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 400 000	
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	11 700 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	64 400 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 700 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	59 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	71 000 000	
	40	Flom- og skredforebygging	14 000 000	
4825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	85	Fondsavkastning	996 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet		
	50	Overføring fra fondet	144 900 000	
4833		CO ₂ -håndtering		
	85	Fondsavkastning	91 800 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	158 000 000 000	
		2 Driftsutgifter	-29 600 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 100 000 000	
		4 Avskrivninger	-16 400 000 000	
		5 Renter av statens kapital	-6 900 000 000	103 000 000 000
	30	Avskrivninger		16 400 000 000
	80	Renter av statens kapital		6 900 000 000
5490		NVE Anlegg		
	1	Salg av utstyr mv.	500 000	
	30	Avsetning til investeringsformål	1 000 000	
		Totale inntekter		127 767 545 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1800 post 21	kap. 4800 post 3
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2011 kan

1. overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved statlig kjøp/salg av aksjeposter, rådgivning samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.
2. godkjenne utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel og overskride bevilgningen med inntil 5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan

1. utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen under kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen, post 70 Tilskudd.
2. utgiftsføre uten bevilgning utlån til Norpipe Oil AS på inntil 25 mill. kroner under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
1825		Omlægging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd	33 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye og gamle forpliktelser ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging	50 mill. kroner
1830		Forskning	
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	10 mill. kroner
1833		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	20 mill. kroner
1870		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan gi Gassco AS garanti innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettlige handlinger hos ledende personell i Gassco AS.

VIII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskape, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

IX

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2011 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØEs forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltagelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/ anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled.

X

Forpliktelser før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktsmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

XI

Forpliktelser knyttet til petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2011 ved eventuell norsk statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, kan:

1. pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten innenfor en total økonomisk ramme på 1,5 mrd. kroner, herunder yte innskuddskapital, lån og stille garantier.
2. etablere en ny organisatorisk enhet, eiet av den norske stat, som direkte eller indirekte skal eie eierandeler i rettighetshaverselskaper i Island.

XII

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2011 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XIII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XIV

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

XV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003–2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XVI

Overdragelse av andeler i rørledninger til Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2011 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger med SDØE-andel i Gassled. Statens andel i Gassled skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XVII

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 12, dersom rettighetshaverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

XVIII

Lån til TCM DA

Stortinget samtykker i at lån til TCM DA aktiveres i statens kapitalregnskap.

Rammeområde 13

(Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2010 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Miljøverndepartementet		
	1	Driftsutgifter	229 013 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	153 405 000	
	22	Spesielle driftsutgifter knyttet til lokalt miljøvern og universell utforming, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
	70	Grunnstøtte til frivillige miljøvernorganisasjoner	42 505 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	45 429 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk, <i>kan overføres</i>	18 750 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i>	31 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	20 696 000	
	79	Den nordiske verdensarvstiftelsen	5 000 000	
	80	Tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet for alle, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	600 000	
	81	Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	27 000 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	159 958 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	149 718 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	167 518 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 351 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene ..	15 038 000	
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	14 900 000	
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	8 652 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	27 600 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	9 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	43 500 000	
1426		Statens naturoppsyn		
	1	Driftsutgifter	117 244 000	
	21	Tjenestekjøp	9 000 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	23 391 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	31	Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder, <i>kan overføres</i>	38 502 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i>	23 695 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Driftsutgifter	155 761 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	279 644 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	36 405 000	
	31	Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres</i>	24 500 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	10 950 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	54 100 000	
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	134 981 000	
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond	6 000 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	88 000 000	
	71	Forvaltningstiltak i verdensarvsområder, <i>kan overføres</i>	9 600 000	
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslags-</i> <i>bevilgning</i>	136 223 000	
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovvilt- forvaltningen, <i>kan overføres</i>	68 100 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	23 693 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 074 000	
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	38 500 000	
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	81	Verdiskapingsprogrammet for naturarven, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	10 000 000	
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	28 000 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	115 281 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	30 915 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	3 000 000	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	216 212 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	11 953 000	
	74	Fartøyvern, <i>kan overføres</i>	42 004 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	1 100 000	
	77	Verdiskapingsprogram på kulturminneområdet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 000 000	
	78	Tilskudd til beslutningsgrunnlag for myndighetsutøvelse innen arkeologi, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	6 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	59 480 000	
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	331 982 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	21 595 000	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 025 000	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	83 560 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i> ...	166 320 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	50 000 000	
1445		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 000 000	
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp		
	21	Spesielle driftsutgifter	18 000 000	
1448		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	11 000 000	
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	190 619 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	411 066 000	
1471		Norsk Polarinstitut		
	1	Driftsutgifter	184 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 895 000	
	50	Stipend	498 000	
1472		Svalbard miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	11 730 000	
1474		Senter for klima og miljø		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 023 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 70</i>	13 000 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 1 og 50</i>	20 000 000	
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-934 685 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	921 439 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		3 Avskrivninger	10 806 000	
		4 Renter av statens kapital	2 440 000	0
45		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 000 000	
		Totale utgifter		4 594 581 000
Inntekter				
4400		Miljøverndepartementet		
	2	Ymse inntekter	347 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 430 000	
4426		Statens naturoppsyn		
	1	Ymse inntekter	146 000	
	2	Oppdragsinntekter	102 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Ymse inntekter	3 044 000	
	9	Internasjonale oppdrag	6 291 000	
54		Gebyrer	3 074 000	
4429		Riksantikvaren		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	3 930 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 453 000	
4432		Norsk kulturminnefond		
	85	Avkastning fra Norsk kulturminnefond	59 480 000	
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet		
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter	2 161 000	
	4	Gebyrer	40 759 000	
	5	Leieinntekter	333 000	
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvern avdelinger	22 000 000	
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet)	7 200 000	
	9	Internasjonale oppdrag	5 779 000	
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	53 365 000	
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	969 940 000	
4471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Salgs- og utleieinntekter	9 107 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	50 192 000	
	21	Inntekter, Antarktis	11 211 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4472		Svalbard miljøvernfond		
	70	Diverse inntekter	25 000	
		Totale inntekter		1 251 369 000

II

Merinntektsfullmakter

1. Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1427 post 1	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1432 post 50	kap. 4432 post 85
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4, 5, 6 og 9
kap. 1441 post 22	kap. 4441 post 2
kap. 1465 post 1	kap. 4465 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 4472 post 70 og kap. 5578 post 70

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved utregning av overført beløp.

III

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energioptimeringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke, under kap. 1400 Miljøverndepartementet, post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

IV

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan omdisponere inntil 10 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

V

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan fravike spesifikasjonene under kap. 2465 Statens kartverk, post 24 Driftsresultat, ved bruk av reguleringsfondet.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan utføre bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	32	Skjærgardsparker mv.	7 mill. kroner

2. av kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	35,00 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	28,00 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	102,00 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	140,00 mill. kroner
	77	Tilskudd til nasjonalparksentre	2,00 mill. kroner
	79	Kompensasjon ved flytting av oppdrettsanlegg	6,75 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredede og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	35,00 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,00 mill. kroner
	74	Fartøyvern	8,00 mill. kroner

VIII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2011 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning under kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, post 39 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 25 mill. kroner.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 2. desember 2010

Erling Sande

leder og ordf. for kap. 1800 og 4800

Bendiks H. Arnesen

ordf. for kap. 1441, 1833, 2442, 4441 og 4833

Nikolai Astrup

ordf. for kap. 1400, 1448 og 4400

Oskar J. Grimstad

ordf. for kap. 1425, 1465 og 2465

Line Henriette Hjemdal

ordf. for kap. 1432, 1447, 2440, 4432 og 5440

Bjørn Lødemel

ordf. for kap. 1471 og 4471

Marianne Marthinsen

ordf. for kap. 1410, 1832 og 4410

Siri A. Meling

ordf. for kap. 1810, 1870 og 4810

Torstein Rudihagen

ordf. for kap. 1426, 4426 og 4829

Henning Skumsvoll

ordf. for kap. 1429 og 4429

Ketil Solvik-Olsen

ordf. for kap. 1830

Tor-Arne Strøm

ordf. for kap. 1445, 1472, 1820, 1825, 2490, 4472, 4820, 4825 og 5490

Laila Thorsen**Snorre Serigstad Valen**

ordf. for kap. 1427, 1474 og 4427

